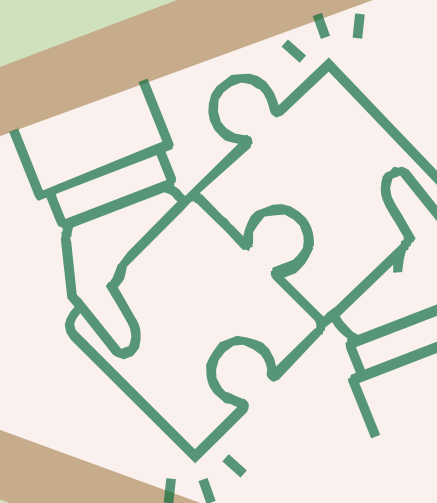

Biała księga

Zalecenia dotyczące ram
kompetencji
ekoprzedsiębiorców ramy

Czerwiec 2023

**Funded by
the European Union**

Finansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone są jednak wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Ani Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

"EcopreNEETs: Zwiększanie umiejętności NEET w zakresie eko-przedsiębiorczości"

Numer projektu: 2022-2-FR02-KA220-YOU-000098683

Informacje o projekcie	
Akronim projektu	EcopreNEETs
Tytuł projektu	Boosting the Eco-preneurial Skills of NEETs
Odniesienie do projektu	2022-2-FR02-KA220-YOU-000098683
Czas trwania projektu	31.03.2023-30.03.2025
Strona internetowa projektu	https://ecopreneets.erasmusplus.website/

Partnerzy projektu
Ligue de l'Enseignement Nouvelle-Aquitaine (LENA)
ATERMON B.V
Learning Seed
Ecocenter Alapítvány
DIGICULT

HISTORIA ZMIAN

Wersja	Data	Autor	Organizacja	Działanie	Strony
1	19/06/23	LENA	LENA	C	96
1	17/07/23	LENA	LENA	U	96

(*) Akcja: C = Utworzenie, I = Wstawienie, U = Aktualizacja, R = Zastąpienie, D = Usunięcie

Wprowadzenie	5
Cel biała księga	Erreur ! Signet non défini.
Słowniczek	Erreur ! Signet non défini.
1. Kontekst europejski i krajów partnerskich.....	15
1.1. Europa.....	15
1.1.1. NEETs.....	15
1.1.2. Polityka zatrudnienia młodzieży	18
1.1.3. Przedsiębiorczość w Europie.....	21
1.1.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	23
1.2. Francja	27
1.2.1. NEETs.....	27
1.2.2. Polityka zatrudnienia młodzieży.....	27
1.2.3. Przedsiębiorczość we Francji	29
1.2.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	31
1.2.5. Francja - karta kraju	33
1.3. Węgry	35
1.3.1. NEETs.....	35
1.3.2. Polityka zatrudnienia młodzieży.....	35
1.3.3. Przedsiębiorczość na Węgrzech	37
1.3.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	39
1.3.5. Węgry – karta kraju.....	40
1.4. Polska.....	42
1.4.1. NEETs.....	42
1.4.2. Polityka zatrudnienia młodzieży.....	42
1.4.3. Przedsiębiorczość w Polsce	43
1.4.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	45
1.4.5. Polska – karta kraju	47
1.5. Holandia	49
1.5.1. NEETs.....	49
1.5.2. Polityka zatrudnienia młodzieży.....	49
1.5.3. Przedsiębiorczość w Holandii	51
1.5.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	53
1.5.5. Holandia- karta kraju.....	54
1.6. Grecja.....	57
1.6.1. NEETs.....	57
1.6.2. Polityka zatrudnienia młodzieży.....	58
1.6.3. Przedsiębiorczość w Grecji.....	59
1.6.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość	61
1.6.5. Grecja- karta kraju	63
1.7. Krótkie podsumowanie	65
1.7.1. NEETs.....	65
1.7.2. Polityka zatrudnienia młodzieży i przedsiębiorczość.....	66
1.7.3. Eko-przedsiębiorczość i zielony biznes	68
2. Wywiady	69
2.1. Metodologia.....	69
2.2. Profil osób, z którymi przeprowadzono wywiady	70
2.3. Analiza wywiadów	71
2.3.1. NEETs.....	71
2.3.2. Osoby towarzyszące / pracownicy socjalni i młodzieżowi	79
2.3.3. Eko-przedsiębiorcy	83
3. Zalecenia	89
3.1. Zalecenia ogólne.....	89
3.1.1. Profil docelowy młodzieży NEET	89
3.1.2. Strategia komunikacji/rozpowszechniania	89
3.2. Pakiet roboczy 2 "Szkolenie MOOC dla umiejętności ekologicznych"	90
3.2.1. Początkowe cele	90
3.2.2. Zalecenia dotyczące platformy	90
3.2.3. Zalecenia dotyczące metod	91
3.2.4. Zalecenia dotyczące zawartości	91
3.3. Pakiet roboczy 3 "Szkolenie trenerów"	91
3.3.1. Początkowe cele	91
3.3.2. Zalecenia dotyczące metod	92
3.3.3. Zalecenia dotyczące zawartości	92

3.4. Pakiet roboczy 4 "Inkubacja EcopreNEETs"	92
3.4.1. Początkowe cele	92
3.4.2. Zalecenia dotyczące metod	92
3.5. Działania następcze / ocena	93
3.5.1. Wskaźniki jakościowe	93
3.5.2. Wskaźniki ilościowe	94
3.6. Zrównoważony rozwój	94
3.6.1. Początkowe cele	94
3.6.2. Zalecenia	94
Conclusion	Erreur ! Signet non défini.
Referencja	97
Załączniki	Erreur ! Signet non défini.
Siatki wywiadów	103
NEETs	103
Osoby towarzyszące dla NEET	Erreur ! Signet non défini.
Eko-przedsiębiorcy	Erreur ! Signet non défini.
Transkrypcje wywiadów	Erreur ! Signet non défini.
Konsorcjum projektowe	Erreur ! Signet non défini.

Streszczenie

Niniejsza biała księga została opracowana w kontekście europejskiego projektu EcopreNEETs: Boosting the eco-preneurial skills of NEETs, koordynowanego przez Ligue de l'Enseignement Nouvelle-Aquitaine (Francja) we współpracy z Atermon (Holandia), Digicult (Polska), Learning Seed (Grecja), Ecocenter (Węgry) i wspieranego przez Agencję Erasmus+. Numer projektu to 2022-2-FR02-KA220-YOU-000098683.

Wprowadzenie

Od 2010 r. w europejskich politykach zorientowanych na młodzież stosowano koncepcję "NEET", akronim oznaczający "brak zatrudnienia, edukacji lub szkolenia", aby odnieść się do sytuacji wielu młodych osób w wieku od 15 do 29 lat w Europie, ich szans na zatrudnienie, edukację, szkolenia i włączenie społeczne. W 2019 r. 12,6% populacji w wieku 15-29 lat uznano za NEET, co było najniższym punktem od dekady, ale po pandemii COVID-19 liczba ta wzrosła do 13,7% w 2020 r.

W 2022 r., po pandemii COVID-19, konsorcjum złożone ze struktur o różnych celach, ale tych samych obawach i wartościach, zidentyfikowało ważne europejskie kwestie dotyczące młodych ludzi. W ciągu ostatniej dekady stopa bezrobocia wśród młodych Europejczyków była stale wyższa niż wśród wszystkich innych grup wiekowych. Kryzysy gospodarcze i finansowe - nie tylko ten wywołany pandemią COVID-19 - najbardziej dotknęły młodych ludzi poszukujących pracy, zwłaszcza tych najbardziej narażonych, takich jak kobiety, młodzież wiejska i młodzi ludzie o niskim poziomie wykształcenia.

Okres ten spowodował brak bezpieczeństwa finansowego, ale także wpłynął na zdrowie psychiczne tych młodych ludzi w bardziej globalny sposób. Zgłaszali oni brak wiary w przyszłość i brak motywacji do podjęcia pracy. Ponadto niedawne międzynarodowe badanie wykazało, że większość młodych ludzi jest bardzo zaniepokojona zmianami klimatycznymi i nieodpowiednią reakcją rządu.

Konsorcjum uważa, że jedną z potencjalnych odpowiedzi na te problemy, szanse na zatrudnienie i wzmocnienie pozycji na rzecz zrównoważonego rozwoju i zmian klimatycznych dla młodzieży NEET może być eko-przedsiębiorczość. W rzeczywistości 46% młodych ludzi w wieku 15-30 lat w UE rozważa założenie własnej firmy, ale tylko nieliczni podjęli aktywne kroki w tym kierunku. Brak kapitału lub zasobów, ryzyko finansowe oraz niewystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości zostały uznane za główne bariery utrudniające młodym ludziom rozpoczęcie działalności gospodarczej. Ponadto tylko jedna trzecia młodych ludzi znała pojęcie przedsiębiorczości społecznej.

Z tych powodów celem tego projektu jest ponowne zaangażowanie NEETS, zwłaszcza tych najbardziej narażonych, na rynek pracy, zwiększenie ich umiejętności w zakresie eko-przedsiębiorczości, wypełnienie luki komunikacyjnej między młodymi osobami poszukującymi pracy a przyszłymi pracodawcami oraz zapewnienie im innowacyjnych narzędzi, aby mogli się rozwijać.

Mówiąc bardziej szczegółowo, projekt jest skierowany przede wszystkim do młodych dorosłych w wieku, którzy są uważani za NEET (18-30 lat), pochodzących z obszarów wiejskich, którzy od dawna nie mają dostępu do rynku pracy i mają ograniczony lub nawet żaden dostęp do inżynierii i technologii. Projekt ten ma na celu nie tylko zwiększenie ich kompetencji i zrozumienia zrównoważonej eko-przedsiębiorczości i nowatorskich praktyk cyfrowych, ale także zapewnienie im bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi pracodawcami i interesariuszami, dając im w ten sposób impuls do poczucia się bardziej włączonymi.

Ponadto projekt koncentruje się na podnoszeniu kwalifikacji trenerów i osób pracujących z młodzieżą. Poprzez "szkolenie trenerów" chcemy promować nową metodologię edukacji NEET, opartą na zrównoważonym rozwoju i działaniach na małą skalę, która, jeśli zostanie zastosowana, będzie miała pozytywny wpływ na NEET i walkę z obojętnością środowiskową. Co więcej, wpływ projektu wynika z poprawy zdolności NEET do zatrudnienia, zapoznania ich ze zrównoważonym rozwojem i wartościami Agendy 2030, stworzenia przestrzeni internetowej poświęconej kontaktom z przyszłymi pracodawcami i wreszcie podnoszenia kwalifikacji ich trenerów/pracowników młodzieżowych.

Wreszcie, projekt ten wpłynie również na zainteresowane strony (głównie MŚP), które aspirują do przyjęcia bardziej ekologicznych zachowań biznesowych, decydentów młodzieżowych, władze publiczne i agencje rozwoju regionalnego. Grupy te po raz pierwszy będą miały styczność z innowacyjnymi materiałami szkoleniowymi dostarczanych poprzez uczenie się przez doświadczenie i elementy mikro-e-learningu za pośrednictwem zróżnicowanego portalu. Otrzymają oni również szansę na bezpośrednią komunikację ze specjalistami ds. szkoleń i młodymi NEET, aby bezpośrednio poznać ich potrzeby i potencjalne rekomendacje.

Podsumowując, wyniki projektu będą obejmować:

- **szkolenie online (pakiet roboczy nr 2:** szkolenie MOOC w zakresie eko-umiejętności) mające na celu wzmocnienie umiejętności NEETS zgodnie z wcześniej zdefiniowanymi ramami kompetencji w zakresie eko-przedsiębiorczości;
- **szkolenie dla trenerów (pakiet roboczy nr 3),** aby pomóc mentorom NEETS w ich metodach szkoleniowych i mentorskich, a tym samym dać im klucze do kierowania NEET w kierunku eko-przedsiębiorczości;
- **Inkubator dla NEETS (pakiet roboczy nr 4: inkubacja EcopreNEETs),** w tym warsztaty online, coaching i usługi mentorskie dla beneficjentów.

W związku z tym, w odniesieniu do wyżej wymienionych celów, niniejsza biała księga może służyć jako kompas zapewniający trafność projektu. Niniejsza biała księga ma na celu

1. Zweryfikowanie poprzednich badań opracowanych w formularzu wniosku poprzez ich aktualizację i bardziej szczegółowe zbadanie kontekstu europejskiego i krajowego.
2. Przedstawienie i przeanalizowanie wywiadów przeprowadzonych z osobami docelowymi w celu:
 - Uzyskać bardziej szczegółowe informacje,
 - Zrozumienia różnych odbiorców, których dotyczy ten projekt, ich potrzeb i problemów.
3. Opracowanie jasnych zaleceń dotyczących naszego projektu, jego znaczenia i trwałości. Zalecenia te będą dotyczyć 3 pakietów roboczych wyszczególnionych powyżej (np. metodologii, które należy zastosować, aby towarzyszyć NEET i "trenerom NEET", metod, które należy stosować w e-learningu, tematów, które należy traktować priorytetowo, sposobów angażowania interesariuszy, a także zagrożeń, których należy unikać).
4. Sformułowanie ram kompetencji eko-przedsiębiorczości.

Wreszcie, niniejsza biała księga ma na celu udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: dlaczego i w jaki sposób eko-przedsiębiorczość może być rozwiązaniem dla (re)mobilizacji młodych NEET i dać im siłę do działania i angażowania się na rzecz bardziej zrównoważonego świata oraz jak im towarzyszyć.

Cel białej księgi

Ambicją tej białej księgi jest opracowanie i promowanie ram eko-umiejętności, w których młodzi NEET znajdą inspirację, motywację, cenną wiedzę i porady ekspertów na temat tworzenia własnego eko-biznesu lub zostaną umieszczeni w istniejących firmach, gdzie będą mogli ćwiczyć swoje umiejętności eko-biznesowe.

Niniejsza biała księga ma na celu skupienie się i opisanie konkretnego kontekstu w różnych głównych obszarach:

1. Charakterystyka młodzieży NEET w Europie i każdym kraju partnerskim (wiek, płeć, szkolenie i edukacja, stopa bezrobocia, specyfika młodzieży wiejskiej),
2. Polityka, wsparcie i programy dla młodych ludzi (dotyczące szkoleń i zatrudnienia) w Europie i każdym kraju partnerskim,
3. Polityka, wsparcie i programy na rzecz przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej i integracyjnej) w Europie i każdym kraju partnerskim,
4. Wdrażanie zielonego/ekologicznego biznesu, danych, sieci w Europie i każdym kraju partnerskim,
5. Szkolenia i MOOC na temat eko-przedsiębiorczości.

Aby to zrobić,

- Pierwszym krokiem było zbadanie kontekstu europejskiego i lokalnego. Celem było zidentyfikowanie i zebranie danych, aby zrozumieć kontekst,
- Drugi krok polegał na przeprowadzeniu ankiety: partnerzy zapytali docelowych odbiorców (trzy profile: NEETs, trenerów / mentorów / osoby towarzyszące NEETs, eko-przedsiębiorców) na temat ich praktyk i wiedzy na temat eko-przedsiębiorczości.

- Zalecenia zawarte w niniejszej białej księdze przyczynią się do metodologii i planu działania pakietów roboczych EcopreNEETs (MOOC, mentoring, coaching i inkubator), aby pomóc NEET stać się aktywnym i konkurencyjnym na rynku pracy.
- Zalecenia te przyczynią się zatem do
- Wspierania młodych NEET w zakładaniu własnej firmy. Metodologia e-learningu i plan działania, które zostaną stworzone, będą miały na celu zaangażowanie zarówno NEET, interesariuszy, jak i profesjonalnych mentorów wyznaczonych przez organizacje partnerskie.
- Zapewnienie młodym NEET poradnictwa, mentoringu i coachingu, aby pomóc im stać się aktywnymi i konkurencyjnymi na rynku pracy oraz wspierać ich w zakładaniu własnego eko-biznesu.

Słowniczek

NEET

NEET to skrót od "Not in Employment, Education or Training", używany w odniesieniu do sytuacji wielu młodych osób w wieku od 15 do 29 lat w Europie. Celem koncepcji NEET jest poszerzenie wiedzy na temat trudnej sytuacji młodych ludzi i lepsze monitorowanie ich problematycznego dostępu do rynku pracy.

Źródło: Eurofound - Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (15 września 2022 r.) NEETs

Młodzi ludzie / młodzież

Nie ma powszechnej zgody co do tego, czym jest "młodość". Młodzież jest konstruowana społecznie i odnosi się do okresu złożonego przejścia do autonomii, od dzieciństwa do dorosłości. Definicje młodych ludzi różnią się w zależności od kraju. Przedział wiekowy 15-29 lat jest często wybierany do celów statystycznych na poziomie UE. W ramach programu Erasmus+ dostępne są różne możliwości dla młodych ludzi w wieku od 13 do 30 lat. Działania sektora młodzieżowego Rady Europy są dostępne dla młodych ludzi w wieku od 18 do 30 lat, z uzasadnionymi wyjątkami.

Źródło: UE (Unia Europejska) i RE (Rada Europy) (październik 2019 r., zmienione w 2021 r.) Podstawowe założenia polityki młodzieżowej

Obszar wiejski

Obszar wiejski to obszar, na którym ponad 50% ludności mieszka w wiejskich komórkach siatki (komórki siatki, które nie są identyfikowane jako ośrodki miejskie lub klastry miejskie), zgodnie ze stopniem urbanizacji (stopień urbanizacji klasyfikuje lokalne jednostki administracyjne (LAU) jako miasta, miasteczka i przedmieścia lub obszary wiejskie w oparciu o połączenie ciągłości geograficznej i gęstości zaludnienia, mierzonej minimalnymi progami populacji stosowanymi do komórek siatki ludności o powierzchni 1 km²; każda LAU należy wyłącznie do jednej z tych trzech klas).

Źródło: Eurostat Glossary: Obszar wiejski - statystyki wyjaśnione

Poziom studiów

In Europe, the levels of study are typically categorised as follows:

- **Edukacja podstawowa:** Poziom ten obejmuje wczesne lata edukacji, zwykle rozpoczynające się w wieku 5 lub 6 lat i trwające do 11 lub 12 roku życia. Zapewnia podstawy podstawowych przedmiotów, takich jak matematyka, język, nauki ścisłe i nauki społeczne. Secondary Education:
- Szkolnictwo średnie I stopnia: Znany również jako "obowiązkowa" lub "podstawowa" edukacja, poziom ten zazwyczaj obejmuje wiek od 11 lub 12 do 15 lub 16 lat. Opiera się na edukacji podstawowej i oferuje szerszy program nauczania, w tym przedmioty takie jak literatura, historia, geografia, języki obce i nauki przyrodnicze.
- Szkoła średnia II stopnia: Ten poziom zazwyczaj obejmuje wiek od 15 lub 16 do 18 lub 19 lat i przygotowuje uczniów do studiów wyższych lub szkolenia zawodowego. Szkolnictwo średnie II stopnia oferuje bardziej wyspecjalizowane przedmioty i pozwala uczniom wybrać konkretną ścieżkę w oparciu o ich zainteresowania i aspiracje zawodowe. Może obejmować ogólne programy akademickie lub szkolenia zawodowe, w zależności od systemu edukacji w danym kraju.
- **Szkolnictwo wyższe:**
 - Stopień licencjata: Jest to pierwszy poziom szkolnictwa wyższego, którego ukończenie zajmuje zwykle od trzech do czterech lat. Zapewnia kompleksowe wykształcenie w określonej dziedzinie i zazwyczaj wymaga ukończenia projektu końcowego lub pracy dyplomowej.
 - Tytuł magistra: Jest to drugi poziom szkolnictwa wyższego i zwykle następuje po ukończeniu studiów licencjackich. Programy magisterskie mogą trwać od jednego do dwóch lat i oferują zaawansowane kursy i możliwości badawcze w wyspecjalizowanym obszarze.
 - Doktorat (Ph.D.): Jest to najwyższy poziom edukacji i koncentruje się na badaniach i oryginalnym wkładzie w określoną dziedzinę. Studia doktoranckie mogą trwać od trzech do pięciu lat, a studenci są zobowiązani do przygotowania znaczącej pracy badawczej lub rozprawy doktorskiej.

Źródło: Urząd Publikacji Unii Europejskiej (2022) Struktura europejskich systemów edukacji 2022/2023

Siła robocza

Siła robocza lub obecnie aktywna populacja obejmuje wszystkie osoby, które spełniają wymogi włączenia do grupy zatrudnionych (zatrudnienie cywilne plus siły zbrojne) lub bezrobotnych. Zatrudnieni są definiowani jako ci, którzy pracują za wynagrodzeniem lub zyskiem przez co najmniej jedną godzinę tygodniowo lub którzy mają pracę, ale tymczasowo nie są w pracy z powodu choroby, urlopu lub strajku. Siły zbrojne obejmują personel z terytorium metropolitalnego wylosowany z całkowitej dostępnej siły roboczej, który służył w siłach zbrojnych w rozważanym okresie, niezależnie od tego, czy stacjonuje na terytorium metropolitalnym, czy gdzie indziej. Bezrobotni są definiowani jako osoby bez pracy, ale aktywnie poszukujące zatrudnienia i obecnie dostępne do podjęcia pracy. Wskaźnik ten jest wyrównany sezonowo i mierzony w osobach.

Źródło: OECD (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) Dane OECD Siła robocza

Zatrudnienie

Poziom zatrudnienia definiuje się jako liczbę osób zaangażowanych w działalność produkcyjną w gospodarce. Pojęcie to obejmuje zarówno pracowników, jak i osoby samozatrudnione. Dwie główne miary zatrudnienia to liczba osób zatrudnionych lub liczba pracowników. Bardziej złożone miary zatrudnienia są czasami tworzone poprzez pomiar liczby przepracowanych godzin lub konwersję liczby godzin na jednostki ekwiwalentu pełnego czasu pracy. Ponadto mierzone są niektóre szczególne kategorie zatrudnienia, takie jak zatrudnienie w niepełnym wymiarze godzin, zatrudnienie kobiet, samozatrudnienie, praktyki zawodowe, osoby pracujące w domu i zatrudnienie nieodpłatne (nieopłacani pracownicy rodzinni i pracujący właściciele).

Źródło: Eurostat Glossary: Zatrudnienie - statystyki wyjaśnione

Bezrobocie

Osoba bezrobotna jest definiowana przez Eurostat, zgodnie z wytycznymi Międzynarodowej Organizacji Pracy, jako:

- Osoba w wieku od 15 do 74 lat (od 16 do 74 lat w niektórych państwach członkowskich UE);
- Osoba niezatrudniona w tygodniu referencyjnym zgodnie z definicją zatrudnienia;
- Obecnie dostępny do pracy, tj. dostępny do płatnego zatrudnienia lub samozatrudnienia przed końcem 2 tygodni następujących po tygodniu referencyjnym;
- Aktywnie poszukujący pracy, tj. w okresie czterech tygodni kończącym się tygodniem referencyjnym prowadzili działania mające na celu poszukiwanie płatnego zatrudnienia lub samozatrudnienia lub znaleźli pracę do rozpoczęcia w okresie co najwyżej 3 miesięcy od końca tygodnia referencyjnego.

Źródło: Eurostat Glossary: Bezrobocie - statystyki wyjaśnione

Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia to liczba osób bezrobotnych wyrażona jako procent siły roboczej.

Źródło: Eurostat Glossary: Bezrobocie - statystyki wyjaśnione

Przedsiębiorczość

Wprowadzony w 2006 roku Program Wskaźników Przedsiębiorczości OECD-Eurostat opracował definicje "przedsiębiorcy", "przedsiębiorczości" i "działalności przedsiębiorczej" w celu wsparcia rozwoju powiązanych wskaźników. Program uznaje brak zgody i różne perspektywy wśród badaczy w tej kwestii i celowo przyjmuje pragmatyczne podejście oparte na dwóch zasadach, trafności i mierzalności. Należy zauważyć, że definicje OECD i Eurostatu podkreślają dynamiczny charakter działalności przedsiębiorczej i koncentrują się nie na intencjach, ale na działaniach. Mają one na celu kierowanie gromadzeniem i analizą danych.

- Przedsiębiorcy to osoby (właściciele firm), które dążą do generowania wartości poprzez tworzenie lub rozszerzanie działalności gospodarczej poprzez identyfikowanie i wykorzystywanie nowych produktów, procesów lub rynków.
- Działalność przedsiębiorcza to przedsiębiorcze działanie człowieka mające na celu generowanie wartości poprzez tworzenie lub rozszerzanie działalności gospodarczej poprzez identyfikowanie i wykorzystywanie nowych produktów, procesów lub rynków.
- Przedsiębiorczość to zjawisko związane z działalnością przedsiębiorczą.

Źródło: OECD - Ahmad et Seymour (2008) Definicje przedsiębiorcy, przedsiębiorczości i działalności przedsiębiorczej.

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)

- mikroprzedsiębiorstwa: mniej niż 10 zatrudnionych osób

- małe przedsiębiorstwa: 10-49 osób zatrudnionych
 - średnie przedsiębiorstwa: 50-249 zatrudnionych osób
 - małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP): 1-249 zatrudnionych osób
 - duże przedsiębiorstwa: 250 lub więcej zatrudnionych osób
- Źródło: Eurostat Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) - Statystyki strukturalne dotyczące przedsiębiorstw

Przedsiębiorczość sprzyjająca włączeniu społecznemu

Przedsiębiorczość sprzyjająca włączeniu społecznemu przyczynia się do zapewnienia wszystkim ludziom równych szans na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej.

Źródło: Przedsiębiorczość inkluzywna OECD

Przedsiębiorczość inkluzywna ma na celu zapewnienie wszystkim ludziom, niezależnie od ich cech osobistych i pochodzenia, równych szans na tworzenie i prowadzenie działalności gospodarczej.

Źródło: Komisja Europejska Gospodarka społeczna i przedsiębiorczość sprzyjająca włączeniu społecznemu

Przedsiębiorczość społeczna

Głównym celem przedsiębiorczości społecznej jest podejmowanie pilnych wyzwań społecznych i zaspokajanie potrzeb społecznych w innowacyjny sposób, jednocześnie służąc ogólnemu interesowi i dobru wspólnemu z korzyścią dla społeczności. Krótko mówiąc, przedsiębiorczość społeczna jest ukierunkowana przede wszystkim na wpływ społeczny, a nie na maksymalizację zysków, starając się dotrzeć do najbardziej wrażliwych grup i przyczynić się do zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Źródło: OECD Przedsiębiorczość społeczna w Europie

Przedsiębiorczość społeczna to proces, w ramach którego określone rodzaje podmiotów - "przedsiębiorcy społeczni" - tworzą i rozwijają organizacje, które mogą być przedsiębiorstwami społecznymi lub innymi rodzajami organizacji. Określa również dziedzinę obejmującą szeroki zestaw inicjatyw o wymiarze wpływu społecznego w spektrum od for-profit do non-profit. Przedsiębiorczość społeczna kwitnie, gdy istnieje holistyczny ekosystem polityczny - odpowiednie ramy regulacyjne, środki zapewniające lepszy dostęp do rynku, finansowania i możliwości rozwoju umiejętności, zwłaszcza poprzez struktury wsparcia biznesu.

Źródło: OECD Przedsiębiorczość społeczna i przedsiębiorstwa społeczne

Przedsiębiorstwo społeczne

Przedsiębiorstwo społeczne to podmiot gospodarki społecznej, którego głównym celem jest wywieranie wpływu społecznego, a nie osiągnięcie zysków dla swoich właścicieli lub udziałowców. Działa poprzez dostarczanie towarów i usług na rynek w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny, a swoje zyski wykorzystuje przede wszystkim do realizacji celów społecznych. Jest zarządzana w sposób otwarty i odpowiedzialny, a w szczególności angażuje pracowników, konsumentów i interesariuszy, których dotyczy jej działalność handlowa.

Źródło: Komisja Europejska Przedsiębiorstwa społeczne

Przedsiębiorstwa społeczne są identyfikowane przez OECD jako "każda działalność prywatna prowadzona w interesie publicznym, zorganizowana zgodnie ze strategią przedsiębiorczości, której głównym celem nie jest maksymalizacja zysku, ale osiągnięcie określonych celów gospodarczych i społecznych i która ma zdolność do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań problemów wykluczenia społecznego i bezrobocia". Niedawno Komisja Europejska zdefiniowała przedsiębiorstwo społeczne jako "podmiot w gospodarce społecznej, którego głównym celem jest wywieranie wpływu społecznego, a nie osiągnięcie zysków dla swoich właścicieli lub udziałowców. Działa poprzez dostarczanie towarów i usług na rynek w sposób przedsiębiorczy i innowacyjny oraz wykorzystuje swoje zyski przede wszystkim do osiągania celów społecznych. Jest zarządzana w sposób otwarty i odpowiedzialny, a w szczególności angażuje pracowników, konsumentów i interesariuszy, których dotyczy jej działalność handlowa".

Źródło: OECD Przedsiębiorczość społeczna i przedsiębiorstwa społeczne

Ekonomia społeczna

Ekonomia społeczna obejmuje różnorodne przedsiębiorstwa, organizacje i formy prawne, takie jak przedsiębiorstwa społeczne, spółdzielnie, towarzystwa wzajemnej pomocy, stowarzyszenia non-profit i fundacje - które łączy cecha systematycznego stawiania ludzi na pierwszym miejscu.

Termin ekonomia społeczna odnosi się do wszystkich działań biznesowych, które są nie tylko napędzane silną misją społeczną, ale także mają być opłacalne ekonomicznie. Obejmuje to spółdzielnie, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, stowarzyszenia non-profit, fundacje i przedsiębiorstwa społeczne, obejmujące szeroki zakres działań. Celem organizacji ekonomii społecznej jest generalnie dostarczanie towarów i usług (w tym możliwości zatrudnienia) swoim członkom lub społeczności oraz realizacja celów interesu ogólnego, takich jak ochrona środowiska. W ten sposób organizacje ekonomii społecznej dążą do osiągnięcia zysku dla osób innych niż inwestorzy lub właściciele.

Źródło: Eurofound Ekonomia społeczna

Eko-przedsiębiorczość / zielona przedsiębiorczość

Wśród dostępnych terminów opisujących zieloną przedsiębiorczość najczęściej używane są: eko-przedsiębiorczość, ekoprzedsiębiorczość, przedsiębiorczość środowiskowa, zrównoważona przedsiębiorczość, przedsiębiorczość ekologiczna, enviro-preneurship lub sustainopreneurship. Zielony przedsiębiorca może albo uczynić swoją firmę "zieloną", albo po prostu wejść w "zielony biznes". Innymi słowy, zieloną przedsiębiorczość można zdefiniować pod względem technologii wykorzystywanej do produkcji w dowolnym sektorze gospodarki lub pod względem sektorów, w których działają firmy, w którym to przypadku nasza uwaga ogranicza się do części gospodarki wytwarzających określone rodzaje produkcji. Ten pierwszy jest czasami określany jako proces.

Źródło: OECD Measuring Green Entrepreneurship | Entrepreneurship at a Glance 2011.

Eko-przedsiębiorczość lub ekoprzedsiębiorczość jest zachowaniem biznesowym przyjętym przez ludzi, którzy chcą stworzyć "zielony" biznes. Innymi słowy, jest to sposób na przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym osiąganiu zysków.

Źródło: ENI (Europejski Instrument Sąsiedztwa) CBC (Współpraca transgraniczna) Med(Iterranean) - Ekoprzedsiębiorczość: czy wiesz, co to jest?

Przedsiębiorczość środowiskowa, zielona przedsiębiorczość lub ekoprzedsiębiorczość odnoszą się do istotnej roli w rozwoju bardziej zrównoważonego systemu gospodarczego i handlowego. Identyfikacja i definicja takiej przedsiębiorczości jest bardzo złożona. Ekoprzedsiębiorczość angażuje się w wiele różnych form i szeroką gamę działań biznesowych. Ich zaangażowanie w zrównoważony rozwój jest różne, ale ogólnie ich wpływ na środowisko pozostaje pozytywny.

Główne cechy zidentyfikowane i zaakceptowane w każdej szkole myślenia to:

1. Przedsiębiorcy podejmują przedsięwzięcia biznesowe z powiązanymi środkami ryzyka z możliwością niepowodzenia.
2. Działalność komercyjna ma ogólnie pozytywny wpływ na środowisko naturalne, zmierzając w kierunku zrównoważonego rozwoju.
3. Działają w oparciu o zestaw wartości i aspiracji prowadzących do zrównoważonego rozwoju, określanych jako praktyki "zrównoważonej konsumpcji i produkcji".

Źródło: UNEP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska) Przewodnik po eko-przedsiębiorczości

Ekoprzedsiębiorca to osoba, która dąży do przekształcenia sektora gospodarki w kierunku zrównoważonego rozwoju poprzez rozpoczęcie działalności w tym sektorze z ekologicznym projektem, z ekologicznymi procesami i z trwającym przez całe życie zaangażowaniem w zrównoważony rozwój we wszystkim, co się mówi i robi (Isaak, 2005).

1. Istnieją dwa rodzaje ekoprenerów: "Przedsiębiorcy dbający o środowisko" to osoby, które opracowują wszelkiego rodzaju innowacje (produkty, usługi i procesy), które albo zmniejszają zużycie zasobów i wpływ na środowisko, albo poprawiają efektywność kosztową, jednocześnie dążąc do celu zerowej ilości odpadów.
2. "Zieloni przedsiębiorcy" to ci, którzy są zarówno świadomi kwestii środowiskowych, jak i których przedsięwzięcie biznesowe dotyczy rynku środowiskowego. Tacy przedsiębiorcy dążą do możliwości skoncentrowanych na środowisku, które wykazują dobre perspektywy zysku (Volery, 2002).

Zarówno przedsiębiorczość, jak i ekologizm opierają się na postrzeganiu wartości. Postawy, które informują o trosce o środowisko, tworzą obszary wartości, które można wykorzystać w sposób przedsiębiorczy. Przedsiębiorcy ekologiczni nie tylko rozpoznają możliwości, ale

tworzą prawdziwe organizacje, aby uchwycić i naprawić zmiany w społeczeństwie (Anderson, 1998).

Źródło: OECD iLibrary Measuring Green Entrepreneurship | Entrepreneurship at a Glance 2011

Zrównoważony rozwój

Zrównoważony rozwój oznacza zaspokajanie potrzeb teraźniejszości przy jednoczesnym zapewnieniu przyszłym pokoleniom możliwości zaspokojenia ich własnych potrzeb. Ma on trzy filary: gospodarczy, środowiskowy i społeczny. Aby osiągnąć zrównoważony rozwój, polityki w tych trzech obszarach muszą ze sobą współpracować i wzajemnie się wspierać.

Źródło: Komisja Europejska Zrównoważony rozwój

Raport Brundtland, jak powszechnie określa się raport zatytułowany Nasza wspólna przyszłość, definiuje zrównoważony rozwój jako "rozwój, który zaspokaja potrzeby teraźniejszości bez uszczerbku dla zdolności przyszłych pokoleń do zaspokojenia ich własnych potrzeb".

Źródło: RELX - SDG Resource Centre (01.08.21) Zrównoważony rozwój - definicja i zastosowanie na poziomie Unii Europejskiej (UE) - notatka praktyczna

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju

Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, przyjęta przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych w 2015 r., stanowi wspólny plan na rzecz pokoju i dobrobytu dla ludzi i planety, teraz i w przyszłości. Jej sercem jest 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), które stanowią pilne wezwanie do podjęcia działań przez wszystkie kraje - rozwinięte i rozwijające się - w ramach globalnego partnerstwa. Uznają one, że wyeliminowanie ubóstwa i innych niedostatków musi iść w parze ze strategiami, które poprawiają zdrowie i edukację, zmniejszają nierówności i pobudzają wzrost gospodarczy - a wszystko to przy jednoczesnym przeciwdziałaniu zmianom klimatu i pracy na rzecz ochrony naszych oceanów i lasów.

Cele Zrównoważonego Rozwoju (SDGs), znane również jako Cele Globalne, zostały przyjęte przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 2015 r. jako uniwersalne wezwanie do działania na rzecz wyeliminowania ubóstwa, ochrony planety i zapewnienia, że do 2030 r. wszyscy ludzie będą cieszyć się pokojem i dobrobytem. 17 SDGs jest zintegrowanych - uznają one, że działania w jednym obszarze wpłyną na wyniki w innych, a rozwój musi równoważyć zrównoważony rozwój społeczny, gospodarczy i środowiskowy. Kraje zobowiązały się do priorytetowego traktowania postępów tych, którzy są najbardziej opóźnieni. Cele zrównoważonego rozwoju mają na celu wyeliminowanie ubóstwa, głodu, AIDS oraz dyskryminacji kobiet i dziewcząt. Kreatywność, know-how, technologia i zasoby finansowe całego społeczeństwa są niezbędne do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w każdym kontekście.

Źródło: UNDP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju) Zrównoważone cele - cele do 2030 r.

Gospodarka o obiegu zamkniętym

Gospodarka o obiegu zamkniętym to model produkcji i konsumpcji, który obejmuje dzielenie się, leasing, ponowne wykorzystanie, naprawę, renowację i recykling istniejących materiałów i produktów tak długo, jak to możliwe. W ten sposób wydłuża się cykl życia produktów. W praktyce oznacza to ograniczenie odpadów do minimum. Kiedy produkt osiąga koniec swojego życia, jego materiały są w miarę możliwości utrzymywane w gospodarce dzięki recyklingowi. Mogą one być produktywnie wykorzystywane ponownie i ponownie, tworząc w ten sposób dalszą wartość.

Źródło: Parlament Europejski (aktualizacja: 22.02.2023) Gospodarka o obiegu zamkniętym: definicja, znaczenie i korzyści

Gospodarka o obiegu zamkniętym ma na celu utrzymanie wartości produktów, materiałów i zasobów tak długo, jak to możliwe, poprzez przywrócenie ich do cyklu produktowego po zakończeniu ich użytkowania, przy jednoczesnym zminimalizowaniu wytwarzania odpadów. Im mniej produktów wyrzucamy, im mniej materiałów wydobywamy, tym lepiej dla naszego środowiska.

Proces ten rozpoczyna się na samym początku cyklu życia produktu: inteligentne projektowanie produktów i procesy produkcyjne mogą pomóc w oszczędzaniu zasobów, unikaniu nieefektywnego zarządzania odpadami i tworzeniu nowych możliwości biznesowych.

Źródło: Eurostat Circular economy

Zielona gospodarka

UNEP zdefiniował Zieloną Gospodarkę jako "taką, która skutkuje poprawą dobrobytu ludzi i sprawiedliwości społecznej, przy jednoczesnym znacznym zmniejszeniu zagrożeń dla środowiska i niedoborów ekologicznych". W najprostszym ujęciu zieloną gospodarkę można uznać za niskoemisyjną, zasobooszczędną i sprzyjającą włączeniu społecznemu.

Źródło: UNEP Zielona gospodarka

Zieloną gospodarkę definiuje się jako niskoemisyjną, efektywnie korzystającą z zasobów i sprzyjającą włączeniu społecznemu. W zielonej gospodarce wzrost zatrudnienia i dochodów jest napędzany przez publiczne i prywatne inwestycje w takie działania gospodarcze, infrastrukturę i aktywa, które pozwalają na zmniejszenie emisji dwutlenku węgla i zanieczyszczeń, zwiększenie efektywności energetycznej i zasobooszczędności oraz zapobieganie utracie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych.

Źródło: Unia Europejska - Azja Środkowa Współpraca w dziedzinie wody, środowiska i zmian klimatu (WECCOOP) Zielony Ład UE

Zielony wzrost

Zielony wzrost oznacza wspieranie wzrostu gospodarczego i rozwoju, przy jednoczesnym zapewnieniu, że zasoby naturalne będą nadal dostarczać zasoby i usługi środowiskowe, od których zależy nasz dobrobyt.

Źródło: OECD Zielony wzrost i zrównowagony rozwój

1. Kontekst europejski i krajów partnerskich

1.1. Europa

1.1.1. NEETs

Statystyki

13,1% osób w wieku 15-29 lat w 2021 r. było NEET. Młode kobiety są częściej NEET niż młodzi mężczyźni. 14,5% młodych kobiet w wieku 15-29 lat było NEET, podczas gdy analogiczny odsetek wśród młodych mężczyzn był o 2,7 punktu procentowego niższy i wynosił 11,8%.

10,9% młodych ludzi w wieku 15-19 lat było jednocześnie zatrudnionych i kształciło się, a zatem korzystało z bardziej elastycznego przejścia z edukacji do pracy. Odsetek ten wzrósł do 19,6% wśród osób w wieku 20-24 lat, a następnie nieco spadł w starszych grupach wiekowych, 14,9% wśród osób w wieku 25-29 lat i 10,8%.

Różnica między płaciami NEET w UE wzrosła w zależności od wieku. W przypadku osób w wieku 25-29 lat wskaźnik był stale wyższy dla kobiet niż dla mężczyzn we wszystkich państwach członkowskich UE.

Wskaźnik NEET dla młodych ludzi w wieku 15-29 lat wynosił 15,5% wśród osób o niskim poziomie wykształcenia, w porównaniu z 13,1% wśród osób o średnim poziomie wykształcenia i 9,2% wśród osób o wysokim poziomie wykształcenia. Jeśli chodzi o osoby w wieku 15-29 lat z wykształceniem wyższym, wskaźniki NEET były ogólnie znacznie niższe niż w przypadku innych poziomów wykształcenia.

Obszary miejskie i wiejskie

Wskaźniki NEET były wyższe na obszarach wiejskich niż miejskich w 17 państwach członkowskich UE. Młodzi ludzie mieszkający na obszarach wiejskich mają zazwyczaj dostęp do mniejszej liczby usług i nie mają takich samych możliwości zaangażowania się w pracę z młodzieżą i uczenie się pozaformalne, jak ich rówieśnicy mieszkający na obszarach miejskich. Borykają się z trudnościami związanymi z wiekiem i bezpośrednio odczuwają konsekwencje braku możliwości, niedostatecznego rozwoju infrastruktury i usług w swoich społecznościach (zatrudnienie, mieszkalnictwo lub dostęp do podstawowych usług). Ponadto młodzi ludzie na obszarach wiejskich nie mają takich samych możliwości zaangażowania się w pracę z młodzieżą i uczenie się pozaformalne, jak ich rówieśnicy mieszkający na obszarach miejskich. Młodzi ludzie na obszarach miejskich są częściej wykształceni niż ci mieszkający w małych miastach i na obszarach wiejskich. Brak umiejętności i możliwości szkolenia to główne przyczyny rosnącego bezrobocia. Na wielu obszarach wiejskich system edukacji, kształcenia zawodowego i szkoleń może być już niekorzystny ze względu na niedorozwój lub brak niektórych usług.

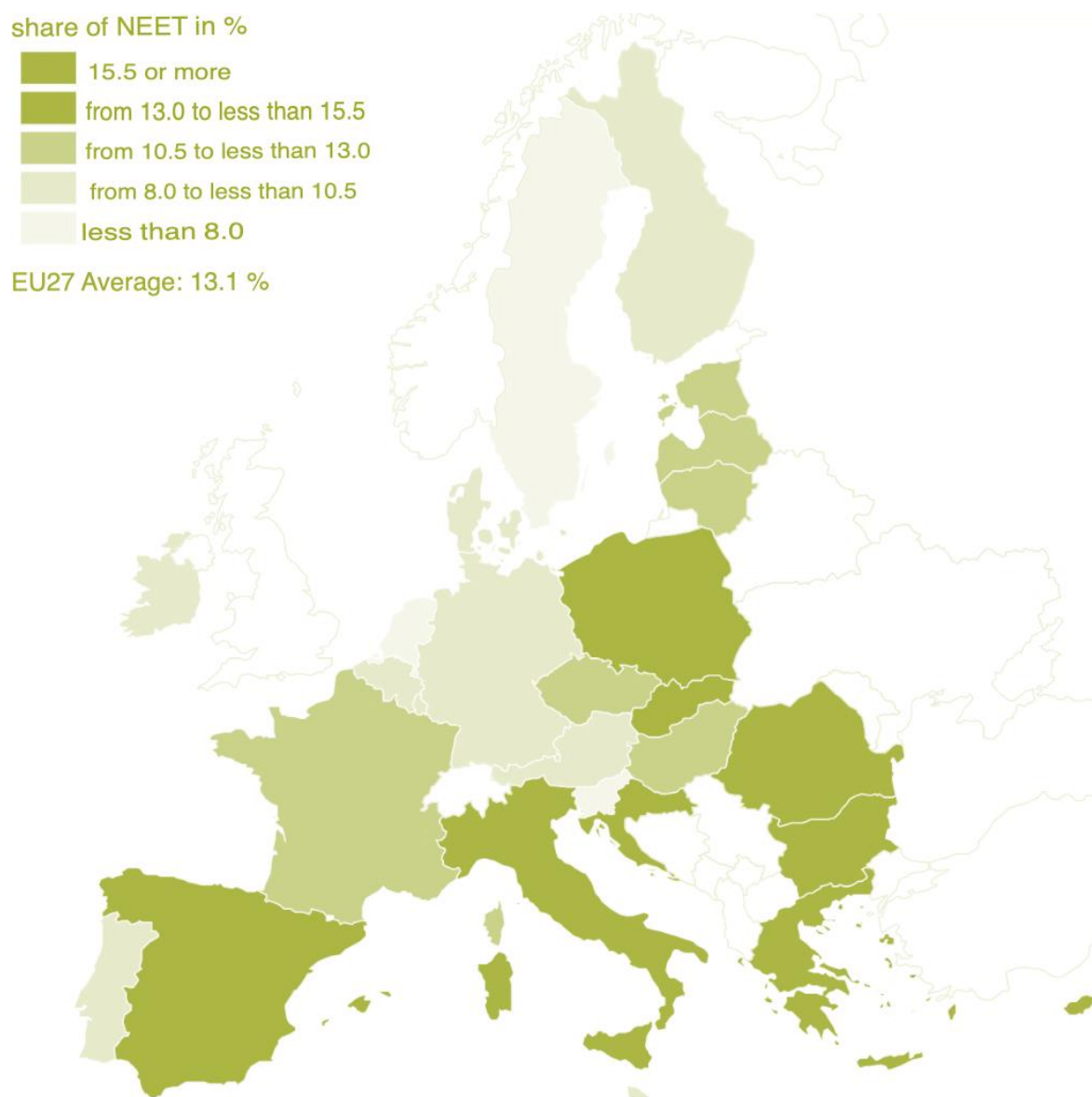
Podczas pandemii Covid-19 zamknięcie placówek edukacyjnych i edukacyjnych pozostawiło dużą część młodzieży wiejskiej poza edukacją ze względu na trudny kontekst, w którym żyją, oraz trudności w dostępie do technologii uczenia się na odległość.

Odsetek młodych ludzi (w wieku 15-29 lat), którzy byli NEET, był najniższy w miastach (12,2%) i mniej więcej na tym samym poziomie w miastach, na przedmieściach (13,9%) i na obszarach wiejskich (13,7%). Wzorec najniższych wskaźników NEET w miastach (w porównaniu zarówno z obszarami wiejskimi, jak i miastami i przedmieściami) powtórzył się w 15 państwach członkowskich UE.

W 2021 r. około 9,7% wszystkich młodych ludzi w UE w wieku 18-24 lat przedwcześnie zakończyło kształcenie i szkolenie. Odsetek ten był wyższy wśród subpopulacji młodych ludzi mieszkających w miastach i na przedmieściach (10,7%) oraz na obszarach wiejskich (10%), natomiast był niższy w przypadku osób mieszkających w miastach (8,7%). W całej UE wyższy odsetek młodych mężczyzn (11,4%) niż młodych kobiet (7,9%) przedwcześnie zakończył edukację i szkolenia; wzorec ten powtórzył się dla wszystkich trzech kategorii, gdy analizowano go według stopnia urbanizacji.

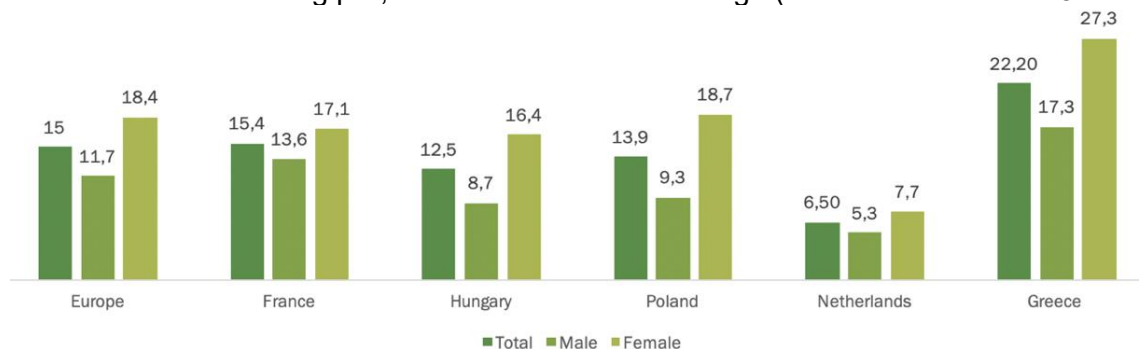
Liczby NEETs

Odsetek młodych ludzi w wieku od 15 do 29 lat, którzy są NEET w Unii Europejskiej w 2023 r.¹

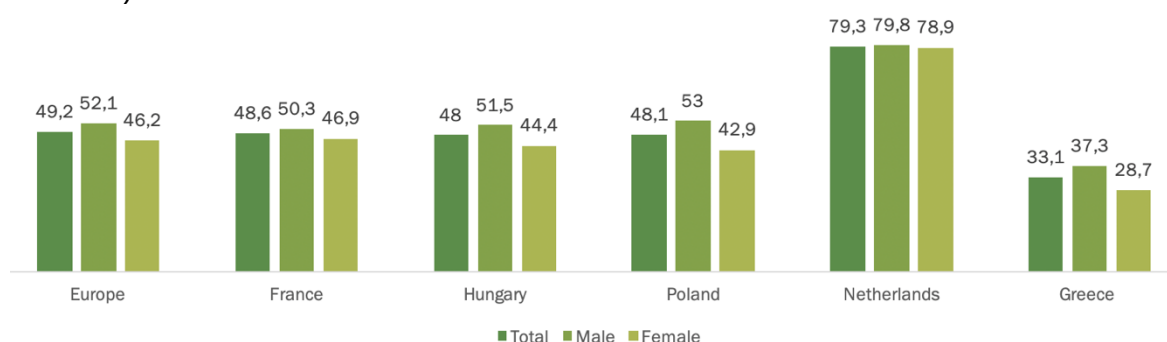

¹ INSEE (National Institute for Statistics and Economic Studies) FOCUS - n°285 (10.01.2023) [After a peak due to health crisis, the proportion of young neither in employment, nor in education and training is falling again](#)

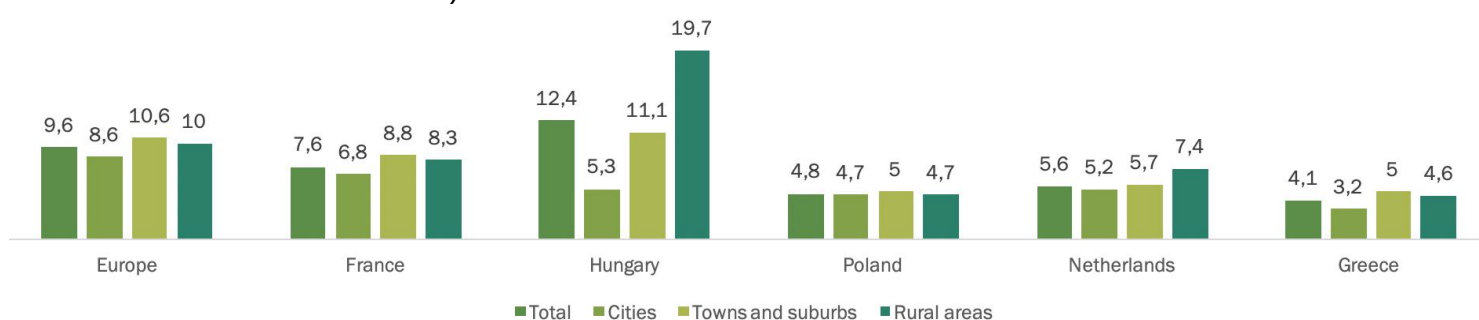
Wskaźniki NEET według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)²

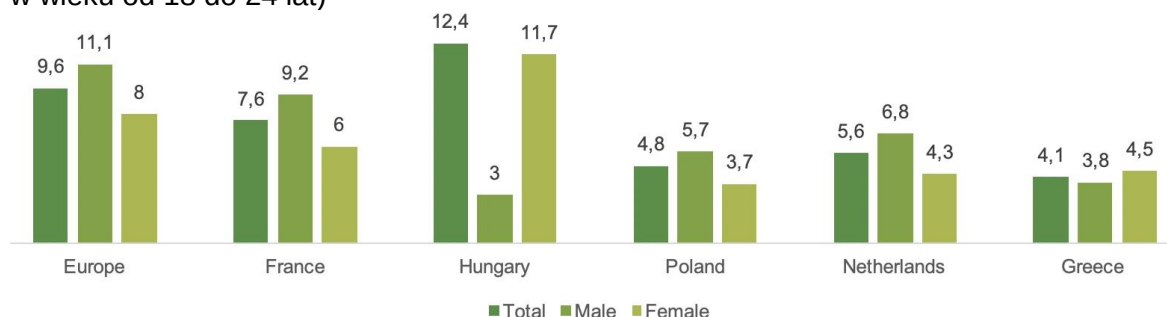
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)³

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁴

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁵

² Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

³ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

⁴ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)

⁵ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

1.1.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

Zatrudnienie młodzieży

Stopa i wskaźnik bezrobocia w UE dla osób w wieku 15-29 lat wyniosły odpowiednio 13% i 7,1%. Pandemia COVID-19 miała wpływ na rynki pracy na całym świecie. Istnieją znaczne różnice strukturalne między państwami członkowskimi w zakresie uczestnictwa młodych ludzi w rynku pracy ze względu na czynniki instytucjonalne, uwarunkowania kulturowe, rynek pracy dla studentów itp. Różnice w krajowych systemach edukacji i szkoleń również odgrywają ważną rolę.

Większy odsetek młodych kobiet NEET w wieku 15-29 lat pozostawał poza siłą roboczą (nie poszukiwał aktywnie pracy) w porównaniu z młodymi mężczyznami NEET w tym samym wieku. Odsetek młodych mężczyzn pozostających poza siłą roboczą wynosił 6,3%, w porównaniu do 10,2% wśród kobiet.

Osoby przedwcześnie kończące kształcenie i szkolenie mogą napotkać wyzwania, próbując wejść na rynek pracy. W 2021 r. rozkład między różnymi wynikami na rynku pracy był następujący: 42,3% wszystkich osób przedwcześnie kończących naukę było zatrudnionych, a 34% nie było zatrudnionych, ale chciało pracować. Pozostałe 23,7% nie było zatrudnionych i nie chciało pracować. W odniesieniu do populacji w wieku 18-24 lat odpowiadało to 4,1% zatrudnionych osób przedwcześnie kończących naukę, 3,3% osób przedwcześnie kończących naukę, które nie były zatrudnione i chciały pracować oraz 2,3% osób przedwcześnie kończących naukę, które nie były zatrudnione i nie chciały pracować.

W ciągu ostatniej dekady stopa bezrobocia wśród młodych Europejczyków była stale wyższa niż wśród wszystkich innych grup wiekowych. Kryzysy gospodarcze i finansowe - nie tylko ten wywołany pandemią COVID-19 - najbardziej dotknęły młodych ludzi poszukujących pracy. Polityki mające na celu zwiększenie zatrudnienia młodych ludzi można podzielić na dwie główne grupy: niektóre bezpośrednio oferują wejście na rynek pracy poprzez sponsorowanie środków, takich jak tymczasowe staże i płatne szkolenia w miejscu pracy; inne polityki koncentrują się na stymulowaniu pracodawców do zatrudniania młodych osób poszukujących pracy, poprzez korzyści ekonomiczne, takie jak obniżenie podatków i składek na ubezpieczenie społeczne.

Polityka europejska

W następstwie światowego kryzysu finansowego z 2008 r. bezrobocie wśród młodzieży wzrosło z 16,0% w 2008 r. do najwyższego poziomu 24,4% w 2013 r., przy rekordowo niskim poziomie 14,9%, tuż przed wybuchem pandemii COVID-19. Aby lepiej wyjść z nowego spowolnienia gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19, Komisja przyjęła w 2020 r. komunikat w sprawie wspierania zatrudnienia ludzi młodych⁶.

Pakiet wsparcia zatrudnienia młodzieży 2020 opiera się na 4 komponentach.

1. Utworzona w 2013 r. Gwarancja dla młodzieży ma na celu zapewnienie, że wszyscy młodzi ludzie w wieku poniżej 25 lat otrzymają dobrej jakości ofertę zatrudnienia, kontynuacji nauki, przyuczenia do zawodu lub stażu w ciągu czterech miesięcy od utraty pracy lub zakończenia formalnej edukacji. Wzmocniona gwarancja dla młodzieży, uruchomiona przez Komisję Europejską w lipcu 2020 r., ma na celu zaradzenie skutkom pandemii Covid-19 dla europejskiej młodzieży. Wzmocniony program przewiduje cztery fazy: mapowanie, zasięg, przygotowanie i ofertę. Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (YEI) jest jednym z głównych zasobów finansowych UE wspierających wdrażanie gwarancji dla młodzieży⁷.
2. W zaleceniu Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego na rzecz zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności określono kluczowe zasady zapewniające sprawność kształcenia i szkolenia zawodowego, ponieważ szybko dostosowuje się ono do potrzeb rynku pracy i zapewnia wysokiej jakości możliwości uczenia się zarówno młodzieży, jak i dorosłym. Kładzie ona silny nacisk na zwiększoną elastyczność kształcenia i szkolenia

⁶ Source: European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and activities - European employment strategy - [Youth employment support](#)

⁷ Source: European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and activities - European employment strategy - [Youth employment support](#)

zawodowego, większe możliwości uczenia się w miejscu pracy i praktyk zawodowych oraz lepsze zapewnianie jakości.⁸

3. Europejski Sojusz na rzecz Praktyk Zawodowych (EAfA) zrzesza rządy i kluczowe zainteresowane strony w celu wzmocnienia jakości, podaży i ogólnego wizerunku praktyk zawodowych w całej Europie, jednocześnie promując mobilność praktykantów. Cele te są promowane poprzez zobowiązania krajowe i dobrowolne zobowiązania zainteresowanych stron. Od 2020 r. odnowiona EAfA wzywa do podjęcia nowych zobowiązań w zakresie cyfrowych i ekologicznych praktyk zawodowych, koncentrując się na sektorach gospodarki, które będą na pierwszej linii przejścia do Europy neutralnej dla klimatu⁹.
4. Europejska Sieć Publicznych Służb Zatrudnienia została ustanowiona na mocy decyzji Rady i Parlamentu Europejskiego - zmienionej w 2020 r. - w celu maksymalizacji efektywności publicznych służb zatrudnienia (PSZ). Sieć porównuje wyniki publicznych służb zatrudnienia, identyfikuje dobre praktyki oparte na dowodach i wspiera wzajemne uczenie się, promuje modernizację i wzmocnienie świadczenia usług przez publiczne służby zatrudnienia, przygotowuje wkład do europejskiej strategii zatrudnienia i odpowiednich krajowych polityk rynku pracy.¹⁰

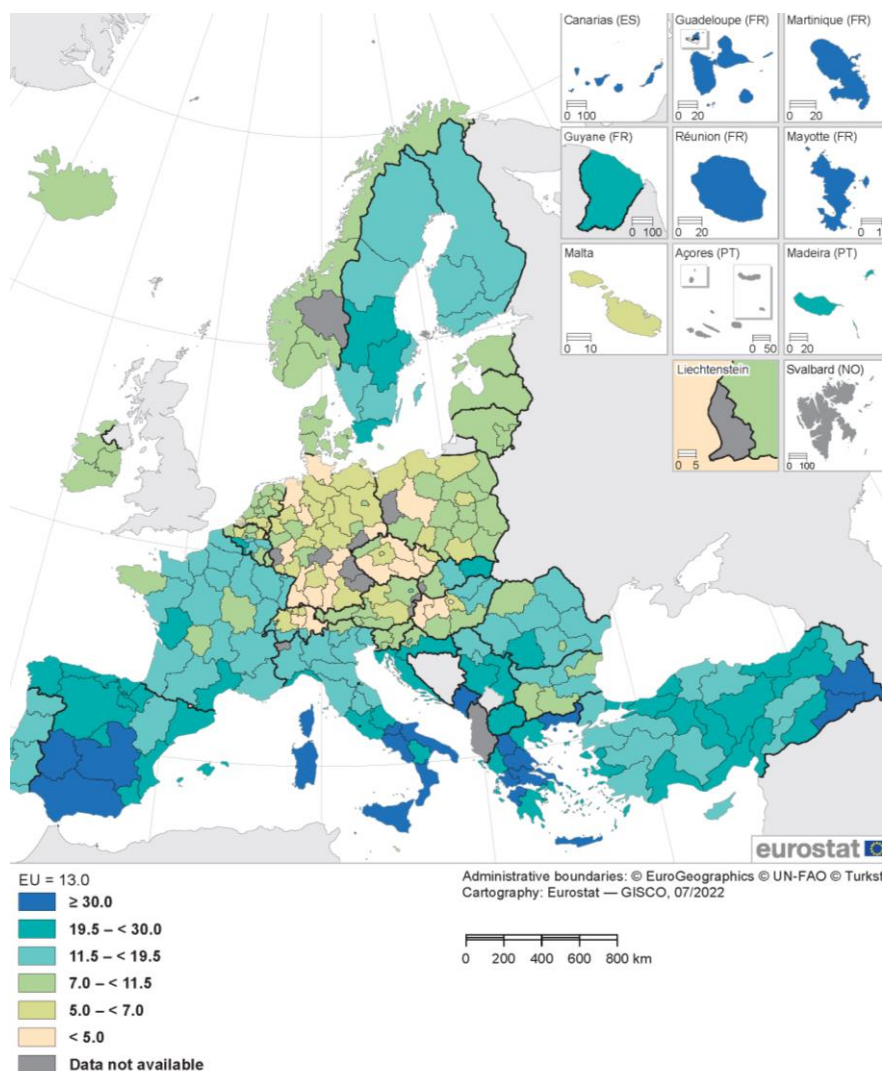
Stopa bezrobocia młodzieży, 2021 r. (% siły roboczej, osoby w wieku 15-29 lat)¹¹

⁸ Source: European Commission - European Education Area - Quality education and training for all - [Vocational education and training initiatives](#)

⁹ Source: European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Skills and qualifications - [European Alliance for Apprenticeships](#)

¹⁰ Source: European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and activities -European employment strategy - [European network of Public Employment Services](#)

¹¹ Source: Eurostat regional yearbook 2022 [Youth unemployment rate, 2021 \(% of labour force, people aged 15–29\)](#)

1.1.3. Przedsiębiorczość w Europie

W 2018 r. większość przedsiębiorstw w UE stanowiły małe przedsiębiorstwa, z udziałem wynoszącym 97% lub więcej wśród krajów UE. Małe przedsiębiorstwa stanowiły zazwyczaj od 40% do 60% całkowitego zatrudnienia.

Młodzież wykazuje duże zainteresowanie samozatrudnieniem, ale tylko 6,5% pracującej młodzieży (w wieku 20-29 lat) w Unii Europejskiej było samozatrudnionych. Różnica między płciami w samozatrudnieniu zaczyna się wcześniej. Młode kobiety były samozatrudnione tylko w około 60% tak samo jak młodzi mężczyźni (4,8% vs. 8%). Młodzież nieco częściej niż dorośli angażuje się w rozpoczynanie działalności gospodarczej. Dane ankietowe wskazują, że 4,7% młodzieży (w wieku 18-30 lat) aktywnie pracowało nad założeniem firmy w latach 2014-2018.

Tylko 15,9% samozatrudnionej młodzieży (20-29 lat) zatrudniało inne osoby. Nowi młodzi przedsiębiorcy są optymistycznie nastawieni do swojego potencjału tworzenia miejsc pracy: 11,1% wskazało, że spodziewa się stworzyć co najmniej 19 dodatkowych miejsc pracy w ciągu najbliższych pięciu lat, w porównaniu do 9,8% ogółem.

Młodzież napotyka jednak szereg kluczowych barier w tworzeniu firm i samozatrudnieniu. Młodzież nieco rzadziej niż dorośli uważała, że posiada wiedzę i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości (36,3% w porównaniu do 41,9% wśród dorosłych). 44,5% młodzieży postrzegało strach przed porażką jako barierę dla przedsiębiorczości w tym okresie.

Środki polityki europejskiej na rzecz przedsiębiorczości

Ekonomia społeczna i przedsiębiorczość sprzyjająca włączeniu społecznemu

W Europie istnieje około 2,8 miliona podmiotów i przedsiębiorstw ekonomii społecznej, zatrudniających łącznie około 13,6 miliona osób. Komisja Europejska wspiera przedsiębiorczość społeczną i przedsiębiorczość sprzyjającą włączeniu społecznemu poprzez finansowanie, budowanie wiedzy i prace polityczne. W ten sposób Komisja Europejska promuje ekonomię społeczną i przedsiębiorczość sprzyjającą włączeniu społecznemu ze względu na ich ważną rolę w tworzeniu miejsc pracy, integracji zawodowej oraz zrównoważonym wzroście sprzyjającym włączeniu społecznemu. Ekonomia społeczna może pomóc wdrożyć zasady Europejskiego filaru praw socjalnych i zrealizować plan działania na 2021 r. oraz główne cele na 2030 r.. Przyczynia się również do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.

Europejski filar praw socjalnych

Europejski filar praw socjalnych określa 20 kluczowych zasad i praw wspierających sprawiedliwe i dobrze funkcjonujące rynki pracy, zorganizowanych wokół trzech rozdziałów: równe szanse i dostęp do rynku pracy, uczciwe warunki pracy, ochrona socjalna i włączenie społeczne. Działania te będą wymagały wspólnego wysiłku państw członkowskich i UE, przy aktywnym zaangażowaniu partnerów społecznych i społeczeństwa obywatelskiego. Plan działania przedstawia trzy cele na poziomie UE w obszarach zatrudnienia, umiejętności i ochrony socjalnej, które mają zostać osiągnięte do 2030 roku.

Przedsiębiorczość sprzyjająca włączeniu społecznemu i mikrofinansowanie

Polityka przedsiębiorczości sprzyjającej włączeniu społecznemu ma na celu wspieranie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw przez grupy niedostatecznie reprezentowane (np. kobiety, młodzież, migrantów i seniorów) oraz osoby bezrobotne. W obliczu wyzwań związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową, Europa będzie potrzebować innowacyjnych rozwiązań, a wszystkie talenty przedsiębiorcze powinny być wspierane.

Mikroprzedsiębiorstwa stanowią ponad 90% europejskich przedsiębiorstw i mają decydujące znaczenie dla pobudzania zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i inwestycji w Europie. Mikrofinansowanie zapewnia bardzo małe pożyczki (mikropożyczki) przedsiębiorcom, przedsiębiorstwom społecznym, pracownikom, którzy chcą prowadzić działalność na własny rachunek, bezrobotnym i innym osobom żyjącym w ubóstwie, które nie są uważane za bankowalne.

Wspieranie przedsiębiorczości młodzieży w Europie

Przedsiębiorczość młodzieży zajmuje ważne miejsce w agendzie politycznej UE jako narzędzie do walki z bezrobociem wśród młodzieży i wykluczeniem społecznym, a także stymulowania innowacji wśród młodych ludzi:

- Wspieranie przedsiębiorczości młodzieży jest jednym z celów strategii Europa 2020;

- Zatrudnienie i przedsiębiorczość są jednym z ośmiu obszarów działania promowanych przez strategię UE na rzecz młodzieży (2010-2018);
- Przedsiębiorczość jest kluczową kompetencją w Europejskich Ramach Odniesienia w zakresie kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie (2006).

Praca z młodzieżą i uczenie się pozaformalne odgrywają ważną rolę w rozwijaniu kreatywnego i innowacyjnego potencjału młodych ludzi, w tym umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. Wspierają to polityka młodzieżowa i programy na poziomie unijnym i krajowym:

- Rezolucja Rady UE w sprawie strategii na rzecz młodzieży dotycząca odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010-2018) uwzględnia przedsiębiorczość wśród ośmiu obszarów działania;
- Znaczenie przedsiębiorczości młodzieży zostało podkreślone w Konkluzjach w sprawie promowania przedsiębiorczości młodzieży w celu wspierania włączenia społecznego młodych ludzi (Rada Unii Europejskiej, 2014);
- Program Erasmus+ (2014-2020) kładzie silny nacisk na innowacje i przedsiębiorczość, szczególnie w Akcji Kluczowej 2 poprzez partnerstwa strategiczne i międzynarodowe inicjatywy młodzieżowe.

Uruchomiony w 2009 r. przez Komisję Europejską program Erasmus dla młodych przedsiębiorców to program wymiany transgranicznej, którego celem jest pomoc nowym i aspirującym przedsiębiorcom w zdobyciu odpowiednich umiejętności do prowadzenia i rozwijania małej firmy poprzez współpracę z doświadczonym przedsiębiorcą w innym kraju przez okres od 1 do 6 miesięcy. Erasmus dla młodych przedsiębiorców jest jednym z kluczowych działań w ramach planu działania na rzecz przedsiębiorczości 2020.

NextGenerationEU to plan odbudowy, który ma na celu wyjście z pandemii silniejszym, przekształcenie gospodarek oraz stworzenie możliwości i miejsc pracy w Europie. UE może pomóc w finansowaniu dotacji i pożyczek na rozpoczęcie działalności dla młodych przedsiębiorców, programów mentoringu i inkubatorów przedsiębiorczości, premii dla MSP zatrudniających praktykantów, sesji szkoleniowych w celu zdobycia nowych umiejętności potrzebnych na rynku pracy, budowania potencjału publicznych służb zatrudnienia, szkoleń w zakresie zarządzania karierą w edukacji formalnej, inwestycji w infrastrukturę i technologie cyfrowego uczenia się.

Wspieranie umiejętności i kwalifikacji

Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

Państwa członkowskie UE zobowiązały się do zwiększenia możliwości dla przedsiębiorczości młodzieży, jako sposobu na ułatwienie przejścia ze szkoły do pracy i zwiększenie zatrudnienia. Jednym z podstawowych działań jest promowanie osiągania kompetencji w zakresie przedsiębiorczości zarówno w szkole, jak i poza nią. Uczenie się pozaformalne sprzyja uczeniu się przez doświadczenie poprzez praktyczne działania, takie jak symulacje przedsiębiorczości i job shadowing. Władze krajowe w zdecydowanej większości krajów ustanowiły środki mające na celu wzmocnienie kompetencji przedsiębiorczych młodych ludzi poza edukacją formalną. Środki różnią się w zależności od kraju (umiejętności w zakresie przedsiębiorczości uzyskane w kontekście pozaformalnym mogą prowadzić do uzyskania kwalifikacji lub wspierania praktycznych szkoleń, zapewniając ułatwienia finansowe młodym ludziom, którzy chcą połączyć edukację z przedsiębiorczością).

Staże poza edukacją formalną

Kilka europejskich inicjatyw wspiera wysokiej jakości staże w ramach unijnej gwarancji dla młodzieży. Aby utrzymać jakość staży, w ramach jakości staży (QFT) określono kilka wymogów. Staże są organizowane w ramach edukacji formalnej, jako obowiązkowa lub opcjonalna część programów nauczania: oferowane przez aktywne programy rynku pracy (ALMP), realizowane przez służby zatrudnienia i skierowane do młodych osób poszukujących pracy. Staże poza edukacją formalną istnieją w większości krajów europejskich. W połowie tych krajów wszystkie staże są regulowane, niezależnie od ich rodzaju. W drugiej połowie regulacje dotyczą jedynie staży organizowanych w ramach ALMP.

Alma (cel, nauka, opanowanie, osiągnięcie)

Inicjatywa o nazwie ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve) jest wdrażana w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (ESF+). Jej celem jest pomoc młodym ludziom w odnalezieniu się na rynku pracy, w szczególności najbardziej defaworyzowanym osobom z grupy NEET w wieku 18-29 lat, które są narażone na trudności w dostępie do pracy lub szkolenia z powodów indywidualnych lub strukturalnych (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce/umiejętności zawodowe, pochodzenie migracyjne). ALMA oferuje uczestnikom nadzorowane doświadczenie zawodowe w innym państwie członkowskim UE przez okres od 2 do 6 miesięcy, kompleksowy cykl projektu z coachingiem i doradztwem na każdym etapie.

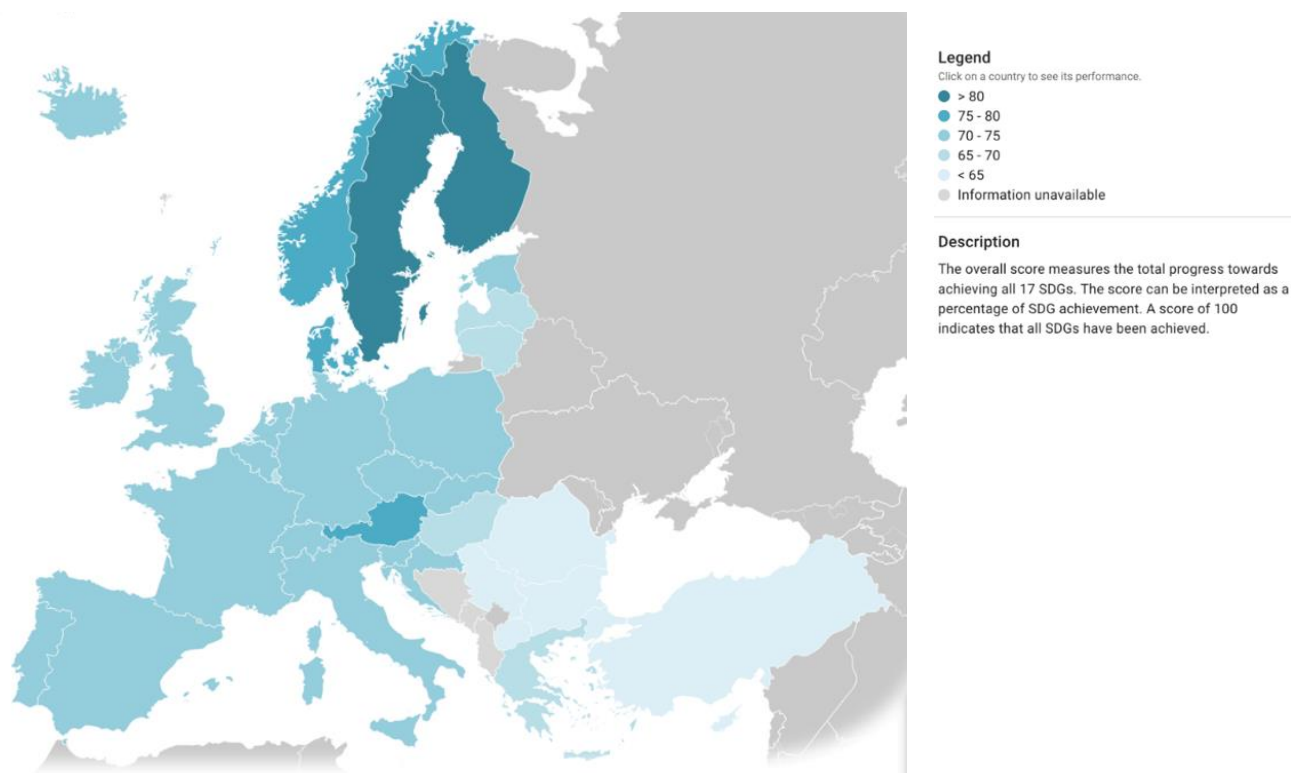
Europejskie ramy kompetencji w zakresie przedsiębiorczości (EntreComp)

Zainicjowany w 2016 r. i opracowany przez Komisję Europejską w ramach nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności, Komisja ustanowiła Europejskie Ramy Kompetencji w zakresie Przedsiębiorczości (EntreComp). Ma ona na celu wspieranie i inspirowanie działań mających na celu poprawę zdolności przedsiębiorczych obywateli i organizacji europejskich. EntreComp oferuje kompleksowy opis wiedzy, umiejętności i postaw, których ludzie potrzebują, aby być przedsiębiorczymi i tworzyć wartość finansową, kulturową lub społeczną dla innych. Wspólne ramy odniesienia identyfikują 15 kompetencji w 3 kluczowych obszarach, które opisują, co to znaczy być przedsiębiorczym.

1.1.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Zrównoważone cele

Wyniki i rankingi indeksu SDG 2022 według krajów i podregionów¹²

¹² Source: [Europe Sustainable Development Report 2022 - Achieving the SDGs: Europe's Compass in a Multipolar World](#)

Europejski Zielony Ład

- Aby osiągnąć cele wyznaczone przez Europejski Zielony Ład, Komisja zobowiązała się do zmobilizowania co najmniej 1 biliona euro na zrównoważone inwestycje w ciągu następnej dekady. Na zielone inwestycje przeznaczono 30% wieloletniego budżetu UE (2021-2028) oraz unikalny unijny instrument NextGenerationEU (NGEU) służący odbudowie po pandemii COVID-19. Kraje UE muszą przeznaczyć co najmniej 37% otrzymanego finansowania.
- Polityka spójności UE pomaga krajom UE, regionom, samorządom lokalnym i miastom w realizacji dużych inwestycji, które przyczyniają się do Europejskiego Zielonego Ładu. Muszą one przeznaczyć co najmniej 30% środków otrzymanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na te priorytety (inwestycje w inteligentniejszą, bardziej ekologiczną, lepiej połączoną i bardziej społeczną Europę, która jest bliżej swoich obywateli).
- Komisja wprowadziła plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu (EGDIP), zwany również planem inwestycyjnym na rzecz zrównoważonej Europy (SEIP), jako część Zielonego Ładu. Obejmuje on mechanizm sprawiedliwej transformacji, który koncentruje się na zapewnieniu uczciwego i sprawiedliwego przejścia na zieloną gospodarkę.
- Program InvestEU przyczynia się do tych wysiłków i zapewnia UE kluczowe długoterminowe finansowanie poprzez lewarowanie znacznych funduszy prywatnych i publicznych. Rozporządzenie w sprawie InvestEU stanowi, że fundusz InvestEU jako całość będzie ukierunkowany na co najmniej 30% inwestycji przyczyniających się do realizacji celów klimatycznych¹³.

Horizon Europe

[Horizon Europe](#) to unijny program badań i innowacji na lata 2021-2027. Zapewnia możliwości finansowania i wsparcie dla eko-przedsiębiorców i start-upów pracujących nad zrównoważonymi technologiami, energią odnawialną i rozwiązaniami środowiskowymi. Program przeciwdziała zmianie klimatu, pomaga osiągnąć cele zrównoważonego rozwoju ONZ oraz zwiększa konkurencyjność i wzrost gospodarczy UE. Program ułatwia współpracę i wzmacnia wpływ badań i innowacji na opracowywanie, wspieranie i wdrażanie polityk UE przy jednoczesnym stawianiu czoła globalnym wyzwaniom. Wspiera tworzenie i lepsze rozpowszechnianie doskonałej wiedzy i technologii.

Narzędzia europejskie

- Better Entrepreneurship Policy Tool to narzędzie internetowe przeznaczone dla decydentów i innych zainteresowanych stron na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, którzy chcą zbadać, w jaki sposób polityka publiczna może wspierać młodzież, kobiety, migrantów i bezrobotnych w tworzeniu firm i samozatrudnieniu oraz wspierać rozwój przedsiębiorstw społecznych. Stymuluje refleksję nad politykami i programami w zakresie przedsiębiorczości społecznej i sprzyja włączeniu społecznemu, promuje uczenie się poprzez międzynarodowe dobre praktyki, usprawnia projektowanie i wdrażanie polityk w zakresie przedsiębiorczości społecznej i sprzyja włączeniu społecznemu.
- Better Incubation rozpoczyna "ekosystemową" zmianę poprzez przybliżenie usług inkubacji i wsparcia biznesowego całemu społeczeństwu oraz promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia jako sposobów tworzenia miejsc pracy i rozwijania umiejętności. Better Incubation mobilizuje i wzmacnia organizacje wspierające biznes, aby zwiększyć ich możliwości i rozszerzyć zasięg na przedsiębiorczość integracyjną i społeczną, pomagając przedsiębiorcom społecznym i potencjalnym przedsiębiorcom z niedostatecznie reprezentowanych grup w dostępie do dostępnych narzędzi finansowych i zwiększając szanse ich firm na przetrwanie i rozwój.¹⁴

Bramy międzynarodowe

- [The EU SWITCH to Green](#) wspiera międzynarodową współpracę UE, zapewniając pomoc techniczną tam, gdzie dobrą wolę lub entuzjazm dla innowacji można uzupełnić dodatkowymi możliwościami operacyjnymi, wiedzą lub innymi zdolnościami.

¹³ Source: European Commission - Strategy and policy - Priorities - [A European Green Deal - Finance and the Green Deal](#)

¹⁴ Source: EBN (European Business & Innovation Centre Network) [Better Incubation](#)

- [Learning for Nature](#) to program e-learningowy opracowany przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Platforma Learning for Nature ma na celu promowanie najlepszych praktyk w zakresie ochrony przyrody i zrównoważonego rozwoju, rozwijanie zdolności osób odpowiedzialnych za kształtowanie polityki różnorodności biologicznej, praktyków oraz społeczności lokalnych i tubylczych, katalizowanie ciągłego wzajemnego uczenia się i ułatwianie wymiany wiedzy.

Zielony biznes i eko-przedsiębiorczość: niektóre europejskie projekty wspierane przez Erasmus+

DIGREEN: go for a green business

→ [Learning platform](#)

Projekt ma na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia dla nowoprzybyłych w UE poprzez wzmocnienie ich umiejętności cyfrowych i przedsiębiorczych w zakresie zielonej gospodarki. W ten sposób projekt przyczynia się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu.

EYE - Entrepreneurship, youth and environment project

→ [Learning activity](#)

Projekt ma na celu umożliwienie i edukację młodych ludzi w wieku 18-35 lat w celu zdobycia niezbędnych umiejętności i narzędzi, jak wygenerować i wdrożyć swój "zielony" pomysł na biznes oraz jak stworzyć własne MŚP / start-up.

GEA - Green Entrepreneurship in Action

→ [Courses](#)

Projekt ma na celu poszukiwanie wspólnych i innowacyjnych rozwiązań, najlepszych praktyk i najnowszych technologii w celu zwiększenia umiejętności przedsiębiorczych młodych Romów i osób znajdujących się w trudnej sytuacji w zielonych przedsiębiorstwach.

Young GREENtrepreneurs

→ [YounGreenHub](#)

Projekt ma na celu promowanie zielonej przedsiębiorczości wśród młodych ludzi poprzez innowacyjne rozwiązania w regionach, w których zielona gospodarka znacznie się rozwija, ale zatrudnienie młodzieży jest poniżej oczekiwanego poziomu.

GEE - Green Entrepreneurship Europe

→ [Learning materials](#)

Projekt ma na celu poprawę kluczowych kompetencji i umiejętności młodych ludzi, aby mogli odgrywać aktywną rolę w budowaniu zielonej gospodarki i wzmacniać współpracę między szkołą a światem pracy.

BC4ESE – Building Capacities for innovation in the eco-social entrepreneurship education

→ [Project results \(eBook, platform, online training\)](#)

Projekt ma na celu budowanie potencjału w zakresie promocji przedsiębiorczości eko-społecznej (ESE) oraz rozwój narzędzi i metodologii edukacji pozaformalnej.

B-ECO – Start-up Eco Entrepreneurs project

→ [Project results](#)

Projekt koncentruje się na promowaniu dostępu i uczenia się za pośrednictwem otwartych zasobów edukacyjnych (OER), wspierając technologie informacyjno-komunikacyjne w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego w celu poprawy i rozszerzenia oferty wysokiej jakości możliwości uczenia się dostosowanych do indywidualnych trenerów poprzez włączenie innowacyjnych sposobów dostarczania.

IMPRINT+

→ [Course Modules](#) and [Application](#)

Projekt ma na celu zwrócenie uwagi na ilość zasobów naturalnych, które wykorzystujemy w naszym codziennym życiu. Poprzez edukację, działania i przedsiębiorczość umożliwia młodym obywatelom i społecznościom europejskim przywrócić i ochronę lokalnych zasobów naturalnych.

1.2. Francja

1.2.1. NEETs

Statystyki

W 2021 r. we Francji 12,8% młodych ludzi w wieku od 15 do 29 lat było NEET, nieco mniej niż średnia UE (13,1%). Odsetek ten był niski przed 18 rokiem życia, ale wzrastał wraz z wiekiem, osiągając 18,3% w wieku 24 lat. Po osiągnięciu szczytowego poziomu w 2020 r. z powodu kryzysu zdrowotnego, odsetek NEET zaczął ponownie spadać i latem 2022 r. wyniósł 11,6%. Odsetek NEET wśród młodych ludzi różni się znacznie w zależności od wieku. Wzrost w wieku od 15 do 24 lat wynika głównie z bezrobocia, które osiąga szczyt w wieku 24 lat (9,3% w tym wieku).

Średnio 17,4% młodych ludzi w wieku od 25 do 29 lat jest NEET. Osoby w wieku 25-29 lat częściej są bezrobotne i nieco rzadziej uczestniczą w szkoleniach, ale równie często są zatrudnione.

W wieku od 15 do 24 lat młodzi mężczyźni częściej są NEET niż młode kobiety (9,7% w 2021 r.). Średnio wcześniej opuszczają system szkolny i dlatego częściej są zatrudnieni w tym wieku, ale także częściej bezrobotni.

38,1% z nich kształci się początkowo bez zatrudnienia, a osoby w wieku 15-24 lat częściej uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu. Młodzież NEET w wieku 15-24 lat jest gorzej wykształcona, częściej mieszka z rodzicami i częściej ma orzeczoną niepełnosprawność niż inni młodzi ludzie. 63% młodych NEET kontaktuje się z publicznymi służbami zatrudnienia. 48% młodych NEET było bezrobotnych i nieszkolonych przez rok lub dłużej. Ci długoterminowi NEET mają niższe kwalifikacje niż przeciętny NEET i cierpią z powodu kombinacji trudności społeczno-ekonomicznych. 56% z nich jest w kontakcie z publicznymi służbami zatrudnienia¹⁵.

Obszary miejskie i wiejskie

1,6 miliona młodych ludzi w wieku od 15 do 29 lat mieszka głównie na obszarach wiejskich, które zamieszkuje 18% populacji. Ze względu na brak lokalnych możliwości szkolenia, przeszkody w mobilności na obszarach wiejskich i kulturę rodzinną, młodzi ludzie na obszarach wiejskich częściej decydują się na szkolenie zawodowe pod koniec gimnazjum, które mogą odbyć w Centrum Szkolenia Praktykantów (CFA) lub w szkole zawodowej.

W wieku od 15 do 19 lat 58% młodych ludzi na obszarach wiejskich odbywa praktyki lub szkolenia zawodowe, czyli o 13 punktów procentowych więcej niż młodzi ludzie na obszarach miejskich. Ogólnie rzecz biorąc, wśród osób w wieku od 17 do 29 lat, które opuściły system edukacji, mniej młodych ludzi na obszarach wiejskich niż na obszarach miejskich (28% w porównaniu z 37%) posiada wyższe wykształcenie, a więcej ma maturę (29%) lub świadectwo ukończenia szkolenia zawodowego (27%). 7,3% młodych ludzi na obszarach wiejskich posiada dyplom uniwersytecki drugiego lub trzeciego stopnia w porównaniu do 15,4% młodych ludzi na obszarach miejskich. W wieku od 15 do 19 lat prawdopodobieństwo zatrudnienia jest nawet dwukrotnie wyższe niż w przypadku młodzieży miejskiej (odpowiednio 19% i 11%).

W wieku od 25 do 29 lat różnice te ulegają zmniejszeniu, choć wskaźnik zatrudnienia młodych mężczyzn z obszarów wiejskich pozostaje nieco niższy (74% w porównaniu do 82%). 61% osób poszukujących pracy w wieku poniżej 25 lat to kobiety.

1.2.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

- Publiczne Służby Zatrudnienia na danym terytorium są zarządzane przez państwo i przedstawiciele głównych podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie polityki zatrudnienia na szczeblu lokalnym: krajowe służby zatrudnienia Pôle emploi, lokalne misje i organy specjalizujące się w integracji zawodowej osób niepełnosprawnych, sieć Cap Emploi. Skupia wszystkie podmioty publiczne i prywatne odpowiedzialne za wdrażanie polityk związanych z

¹⁵ Source: INSEE (National Institute for Statistics and Economic Studies) FOCUS - n°285 (10.01.2023) [After a peak due to health crisis, the proportion of young neither in employment, nor in education and training is falling again](#)
Source: DARES (Directorate for the animation of research, studies and statistics) Analyses - n°006 (February 2020) [Young people who are neither in education, employment nor training \(NEET\) : which profiles and which pathways?](#)

zatrudnieniem i szkoleniem zawodowym. SPE działa pod egidą Ministerstwa Pracy, a dokładniej Delegacji Generalnej ds. Zatrudnienia i Szkolenia Zawodowego (DGEFP).

- Utworzona 1 stycznia 2019 r. na mocy ustawy o swobodzie wyboru przyszłości zawodowej z 5 września 2018 r., agencja France compétences ma na celu zapewnienie finansowania, regulacji i poprawy szkoleń zawodowych i praktyk zawodowych.

- Głównym organem odpowiedzialnym za politykę młodzieżową jest obecnie Ministerstwo Edukacji i Młodzieży, które polega w szczególności na Dyrekcji ds. Młodzieży, Edukacji Ludowej i Życia Stowarzyszeniowego (DJEPVA).

- Oprócz kompetencji związanych z rozwojem gospodarczym, zarządzaniem szkołami średnimi, planowaniem regionalnym i zarządzaniem transportem, regiony mają kompetencje w zakresie wdrażania polityki szkolenia zawodowego i osób poszukujących pracy oraz integracji młodych ludzi.

Rynek pracy

W 2021 r., zgodnie z francuską tablicą ekonomiczną INSEE, 87,4% zatrudnionych pobiera wynagrodzenie, 76,1% pracuje w sektorze usług, a 41% stanowią kobiety. Wskaźnik ten nieznacznie spada (48% w 2020 r.). Kiedy młodzi ludzie mają pracę, jest ona zazwyczaj tymczasowa.

W 2022 r. wskaźnik NEET wśród młodych ludzi w wieku 15-29 lat wyniesie 11,8%. Wskaźnik ten, który na koniec 2019 r. wynosił 12,3%, osiągnął najwyższy poziom w połowie 2020 r. podczas pandemii Covid-19 (15,8%). W szczególności istnieją osoby długotrwale NEET, które pozostawały bez szkolenia lub zatrudnienia przez rok lub dłużej i które w 2021 r. będą stanowić 48% tej kategorii.

Francuski rynek pracy charakteryzuje się obecnością pracowników na "krótkich" umowach i umowach na czas nieokreślony. Opracowano specjalne formy zatrudnienia (umowy na czas określony, umowy tymczasowe, umowy subsydiowane i praktyki zawodowe), które są główną formą zatrudnienia młodych ludzi. Ponad połowa wszystkich miejsc pracy zajmowanych przez osoby w wieku 15-24 lat to specjalne formy zatrudnienia.

Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży

- Obowiązek kształcenia do 18 roku życia został wprowadzony ustawą z dnia 26 lipca 2019 r. Każdej młodej osobie w wieku od 16 do 18 lat, która nie uczęszcza do szkoły, należy zaoferować przyjęcie do szkoły lub programu przyuczenia do zawodu, albo pracę, wolontariat obywatelski, program wsparcia lub integrację społeczną i zawodową. Lokalne misje są odpowiedzialne za wdrażanie działań identyfikacyjnych i wspierających.
- Dla młodych ludzi w wieku od 16 do 25 lat (lub 29 lat, jeśli są uznani za pracowników niepełnosprawnych), którzy nie są studentami, nie szkolą się i mają trudności z dostępem do trwałego zatrudnienia, umowa o zaangażowaniu młodzieży (CEJ) oferuje gruntownie odnowione i intensywne indywidualne wsparcie, mające na celu szybsze i trwałe wejście na rynek pracy. CEJ jest wdrażany przez Pôle emploi i lokalne misje.
- Programy Drugiej Szansy finansowane przez Ministerstwo Pracy, EPIDE i szkoły Drugiej Szansy (E2C) oferują osobom przedwcześnie kończącym naukę w wieku 17-25 lat kurs odświeżający podstawy edukacji szkolnej i wspierają zmotywowanych młodych ludzi w tworzeniu ich osobistych i zawodowych projektów.
- Umowa o praktykę zawodową (od 16 do 29 lat) opiera się na zasadzie naprzemiennego nauczania teoretycznego w Centrum Szkolenia Praktykantów (CFA) lub placówce szkoleniowej i nauczania zawodu w siedzibie pracodawcy, w celu uzyskania dyplomu państwowego.
- Umowa o profesjonalizację (od 16 do 25 lat i inni beneficjenci według określonych kryteriów) to umowa o pracę zawarta między pracodawcą a pracownikiem. Umożliwia ona zdobycie kwalifikacji zawodowych uznawanych przez państwo i/lub branżę zawodową.
- Plan "1 młoda osoba, 1 rozwiązanie", uruchomiony w 2020 r., ma na celu zaoferowanie rozwiązania każdej młodej osobie (w wieku od 15 do 30 lat). Mobilizuje szereg dźwigni: pomoc w rekrutacji, szkolenia, wsparcie, pomoc finansową dla młodych ludzi w trudnej sytuacji itp. w celu reagowania na wszystkie sytuacje¹⁶.

¹⁶ Source: Ministry of Labour, Employment and Integration – [Youth measures](#)

1.2.3. Entrepreneurship in France

Statystyki

Liczba nowych przedsiębiorstw wzrosła we wszystkich regionach o co najmniej 9%. Wzrost ten jest wyraźny w większości sektorów: te, które mają największy wkład, to transport i magazynowanie (+25%), działalność specjalistyczna, naukowa i techniczna (+17%) oraz inne usługi dla gospodarstw domowych (+42%). 40,2% osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą ma mniej niż 30 lat.

Średni wiek przedsiębiorcy jednoosobowego wynosi 35 lat (41% stanowią kobiety). Kobiety stanowią większość w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (74%), innych usługach dla gospodarstw domowych (74%), przemyśle (60%) i edukacji (52%). Udział mężczyzn jest najwyższy w budownictwie (98%), transporcie i magazynowaniu (90%) oraz informacji i komunikacji (74%)¹⁷.

Wsparcie przedsiębiorczości dla młodych ludzi

Władze publiczne wprowadziły programy i narzędzia zaprojektowane w celu ułatwienia początkowego pozyskiwania funduszy, których potrzebują start-upy. Wiele z nich jest wdrażanych za pośrednictwem Bpifrance (francuski publiczny bank inwestycyjny), który może zarówno inwestować, jak i finansować projekty firm. Ministerstwo Gospodarki działa również w celu promowania tworzenia start-upów, w szczególności poprzez zachęcanie osób prywatnych do inwestowania w start-upy.

- PEA - Plan oszczędzania na akcjach (Plan d'épargne en actions) umożliwiający nabycie portfela akcji spółek europejskich przy jednoczesnym, pod pewnymi warunkami, skorzystaniu ze zwolnienia podatkowego.
- Tworzenie grup business-angel i spółek inwestycyjnych business-angel zostało ułatwione poprzez złagodzenie systemu podatkowego mającego zastosowanie do takich podmiotów.
- Ramy prawne regulujące finansowanie partycypacyjne zostały złagodzone, tak aby start-upy miały do niego dostęp. Ten rodzaj finansowania jest szczególnie dobrze dostosowany do innowacyjnych firm.
- Innowacyjne młode firmy prowadzące projekty badawczo-rozwojowe i posiadające status młodej innowacyjnej firmy mogą korzystać ze zwolnienia z podatków od zysków i składek na ubezpieczenie społeczne¹⁸.

Finansowanie dla młodych przedsiębiorców

- Bpifrance finansuje i rozwija firmy na każdym etapie ich rozwoju, zapewniając kredyty, gwarancje, pomoc w zakresie innowacji i kapitał własny.
- Fundusz French Tech Acceleration oferuje wsparcie prywatnym francuskim akceleratorom start-upów. 200 milionów, które państwo może współinwestować w kapitał własny lub quasi-kapitał własny w prywatnych inicjatywach.
- Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Badań Naukowych jest również odpowiedzialne za promowanie start-upów poprzez program I-LAB, który wspiera tworzenie innowacyjnych firm. Ponadto kilka uniwersytetów stworzyło własne programy start-upowe i inkubatory, takie jak inkubator Polytech Start-up Lounge.
- Wiele regionów i gmin promuje tworzenie start-upów na swoich terytoriach, towarzysząc młodym przedsiębiorcom, zapewniając im wsparcie finansowe i informując ich o istniejących sieciach.
- 10 000 przedsiębiorców ma na celu przekazanie kultury i chęci przedsiębiorczości młodym ludziom w wieku od 13 do 25 lat. Jego działania opierają się na 3 priorytetach: zachęcaniu do równych szans dla każdego młodego człowieka, promowaniu przedsiębiorczości kobiet wśród młodych ludzi oraz przygotowaniu młodych ludzi do świata jutra.
- Association Jeunesse et Entreprises - AJE (Stowarzyszenie Młodzieży i Przedsiębiorstw) ma na celu pomóc młodym ludziom odkryć świat biznesu, aby lepiej go zintegrować. Ambicja ta opiera się na silnych, zrównoważonych i innowacyjnych działaniach, realizowanych we współpracy z lokalnymi lub krajowymi firmami partnerskimi.

¹⁷ Source: INSEE Première - n°1922 (15.09.2022) [Four of ten entrepreneurs were employees before starting their business](#)

¹⁸ Source: European Commission Youth Wiki (Last update: 17 March 2023) [France - Overview -. Employment & Entrepreneurship - Start-up funding for young entrepreneurs](#)

- Entreprendre Pour Apprendre (Enterprise to Learn) to federacja 17 stowarzyszeń zatwierdzonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Młodzieży. Jego działalność jest uznawana za uzupełnienie zajęć szkolnych. Skupia młodych ludzi, opiekunów i profesjonalistów ze świata biznesu, aby wzajemnie się wzbogacać. Celem jest umożliwienie każdej osobie osiągnięcia pełnego potencjału poprzez wspólne doświadczenie: Mini-Enterprise¹⁹.
- Pépite France (studenckie centra innowacji, transferu i przedsiębiorczości) działają na rzecz podnoszenia świadomości na temat ducha przedsiębiorczości, zapewniają szkolenia i wsparcie dla projektów studentów i młodych absolwentów szkół wyższych. Organizuje ciągłość wsparcia dla młodych ludzi, beneficjentów statusu studenta-przedsiębiorcy, od pojawienia się pomysłu do jego realizacji.
- Moovjee (Ruch na rzecz młodych przedsiębiorców i studentów) ma 3 główne kierunki działania: wsparcie (poprzez program mentorski), promowanie (z nagrodą Moovjee), informowanie i wsparcie (upraszczanie dostępu do dźwigni tworzenia i rozwoju).
- Krajowe Stowarzyszenie Les Entrepreneurs (ANLE) opracowuje, dystrybuuje i kwalifikuje bezpłatny program certyfikacji Les Entrep', aby ujawnić lub wzmocnić potencjał przedsiębiorczości każdej młodej osoby.
- Enactus France wspiera uczniów szkół średnich, studentów i profesjonalistów w rozwijaniu ich umiejętności podejmowania i działania.
- Acre to forma pomocy dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą w postaci częściowego zwolnienia ze składek na ubezpieczenie społeczne przez pierwsze 12 miesięcy działalności.
- Celem statusu Young University Enterprise (JEU) jest wspieranie tworzenia firm wywodzących się ze szkolnictwa wyższego. W tym celu twórcy korzystają z przywilejów socjalnych i podatkowych podobnych do tych, które przysługują Młodej Innowacyjnej Firmie (JEI).
- Adie może przyznać zryczałtowaną premię państwową w wysokości 3000 euro młodym przedsiębiorcom w sytuacji integracji społecznej, w celu sfinansowania wszelkich potrzeb związanych z założeniem firmy.
- Program "1youth 1mentor" oferuje młodym ludziom w wieku od 18 do 30 lat, którzy są zaangażowani w przedsiębiorczość, program mentorski trwający co najmniej 6 miesięcy. Mentorami są (byli) przedsiębiorcy, którzy mają doświadczenie w tworzeniu firm i przedsiębiorczości²⁰.

Przedsiębiorczość społeczna

Kwestie społeczne i środowiskowe są najpilniejszymi problemami do rozwiązania według opinii publicznej i przedsiębiorców społecznych. Zmiana klimatu jest najpilniejszą kwestią dla przedsiębiorców społecznych w 2021 r. (81%), a następnie bezrobocie (56%). Zdrowie, również związane z kryzysem Covid-19, zajmuje trzecie miejsce dla przedsiębiorców społecznych z 45%. 61% przedsiębiorstw społecznych stwierdziło, że szuka wsparcia finansowego poprzez współpracę, a 27% - dotacji. W czasach kryzysu logika partnerstw wydaje się zatem koncentrować na potrzebach finansowych, ale nadal koncentruje się na innych oczekiwaniach rynku.

47% młodych ludzi w wieku od 18 do 30 lat chce założyć własną firmę. Pandemia miała paradoksalny wpływ na motywację do założenia własnej firmy: 47% osób w wieku 18-30 lat twierdzi, że chce założyć własną firmę (53% w wieku 18-24 lat). To pragnienie jest napędzane przez pragnienie wolności i niezależności, główną siłą napędową tworzenia firm, która jest wymieniana znacznie wcześniej niż jakkolwiek inna motywacja. Młodzi ludzie są coraz mniej przywiązani do statusu pracownika, preferując samozatrudnienie, nawet jeśli są świadomi ryzyka związanego z rozpoczęciem działalności gospodarczej. Wśród zagrożeń kładą większy nacisk na brak doświadczenia. Niepokoi ich również niepewność zatrudnienia. Najważniejszy pozostaje strach przed finansowaniem. Dla 65% młodych ludzi rozpoczęcie działalności gospodarczej jest przede wszystkim sposobem na zmianę świata. W 2022 r. 31% z nich wyobraża sobie model, w którym wszyscy pracownicy byłiby decydentami, 29% byłoby gotowych rozpocząć działalność gospodarczą zdolną do tworzenia więzi społecznych i

¹⁹ Source: Bpifrance Création (August 2021) [Networks dedicated to raising awareness of entrepreneurship among young people](#)

²⁰ Source: Bpifrance Création (October 2021) [Support for young people](#)

przyczyniania się do rozwoju ich regionu, a 27% preferowałoby projekt związany ze zrównoważonym rozwojem lub środowiskiem²¹.

1.2.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Kontekst

Około 80 000 osób poniżej 30 roku życia pracuje w zielonej gospodarce. Są one obecne głównie w sektorze produkcji i dystrybucji energii i wody (20%), a także w sektorze ochrony przyrody i środowiska (30%). Jeśli chodzi o "zielone" zawody, większość pracuje w turystyce i rozrywce (39%).

Działalność zielonej gospodarki odpowiada za prawie 1 milion miejsc pracy, podzielonych pomiędzy:

- Działania ekologiczne (przetwarzanie odpadów, zarządzanie ściekami i energia odnawialna). Tylko 5% miejsc pracy jest faktycznie związanych z ochroną środowiska;

- Działania peryferyjne, które dotyczą produkcji i dystrybucji wody, zarządzania terenami zielonymi, transportu i zarządzania zasobami naturalnymi.

Wprowadzono rozróżnienie między tak zwanymi "zielonymi" miejscami pracy (związanymi ze środowiskiem) i "ekologicznymi" miejscami pracy (które obejmują lub mogą obejmować umiejętności środowiskowe).

- 144 000 osób pracuje w dziedzinie ochrony środowiska, zarządzania zasobami i rozwoju oraz energii odnawialnej.

- Zielone zawody (wykonywane przez 3,8 miliona osób), z których 2/3 pracuje w działalności niezwiązanej bezpośrednio ze środowiskiem: budownictwo, przemysł, transport, rolnictwo, utrzymanie terenów zielonych.

Według stowarzyszenia Pexe, eko-firmy zatrudniają 15 pracowników, a prawie 70% z nich zatrudnia mniej niż 19 pracowników. Eko-firmy są zakorzenione lokalnie, a sektor jest zorganizowany w sieci, klastry i klastry konkurencyjności. Prawie 80% menedżerów rozważa rekrutację, ale podkreślają oni trudności w znalezieniu osób o "właściwym" profilu (np. inżynierów, agronomów, specjalistów ds. energii, sprzedawców itp.)

Miejsce młodych ludzi

20% zawodów związanych z zieloną gospodarką jest wykonywanych przez pracowników w wieku poniżej 30 lat. Jeśli chodzi o zielone miejsca pracy, młodzi ludzie są bardziej obecni w zawodach związanych z produkcją i dystrybucją energii i wody (20%) oraz ochroną przyrody i środowiska (30%).

Wśród zawodów związanych z ekologią, zawody związane z turystyką i rozrywką są najmłodsze (39% ma mniej niż 30 lat), ponieważ często są wykonywane przez studentów podczas studiów. 33% pracowników zajmujących się utrzymaniem terenów zielonych ma mniej niż 30 lat. Według najnowszego raportu na temat zielonych miejsc pracy sporządzonego przez SDES, służbę statystyczną Ministerstwa Ekologii, prawie 16% nowych absolwentów wyraża chęć podjęcia działalności ekologicznej.

Uruchomiony w 2018 r. przez Ministerstwo Transformacji Ekologicznej i Solidarności oraz Ministerstwo Pracy (w ramach rządowego planu inwestycji w umiejętności na lata 2018-2022) program 10Kverts ma na celu umożliwienie młodym ludziom szkolenia w zakresie zielonych i ekologicznych miejsc pracy, w zawodach związanych z recyklingiem i gospodarką o obiegu zamkniętym²².

Francuskie sieci wsparcia dla eko-przedsiębiorców

- Ecopreneurship of France współpracuje z twórcami lub menedżerami eko-firm, których celem jest produkcja towarów i usług zdolnych do pomiaru, przewidywania, ograniczania lub korygowania wpływu na środowisko. Zapewnia również wsparcie dla twórców eko-technologii (szkolenia i coaching).

- PEXE jest krajowym stowarzyszeniem klastrów, klastrów konkurencyjności i stowarzyszeń zawodowych w sektorach zarządzania środowiskiem i energią. PEXE pracuje nad tworzeniem nowych sieci i nawiązuje partnerstwa z sieciami zagranicznymi, aby dzielić się dobrymi

²¹ Source: France Active - Survey OpinionWay for France Active (17.02.2022) [1 in 2 young people want to become entrepreneur, and many of them want to start a committed business](#)

²² Source: CIDJ#InfoJeunesse (2020) [Green economy environment – Sectors that are recruiting 2019-2020](#)
Source: Ministry of Labour, Employment and Inclusion (14.05.2018) [Launch of 10,000 training courses for green and greening professions](#)

praktykami, promować wspólne działania, aby uwidocznic specyfikę każdej sieci (Działania prowadzone przez PEXE).

- Going Green ma na celu promowanie zielonej gospodarki i wzmocnienie dialogu między społecznością biznesową a interesariuszami publicznymi. Jest to platforma dla przedsiębiorców zaangażowanych w zrównoważony rozwój.

Niektóre francuskie i frankofońskie szkolenia i MOOCs

- SCP/RAC (Regionalne Centrum Działań na rzecz Zrównoważonej Konsumpcji i Produkcji) zapewnia wsparcie techniczne w zakresie eko-przedsiębiorczości i szkoleń z eko-projektowania. Centrum opracowało specjalną metodologię szkoleniową dla eko-przedsiębiorców.

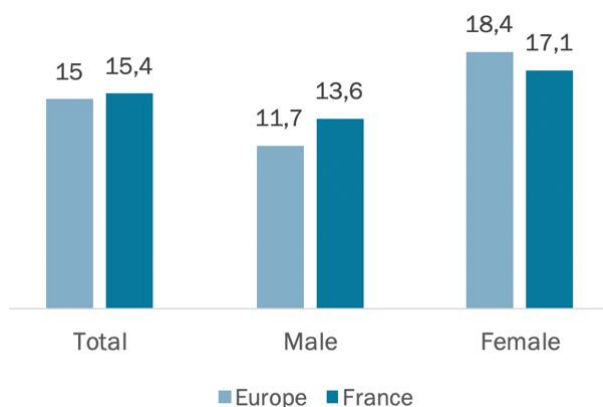
- MOOC "Cultivating the entrepreneurial spirit of young people", stworzony przez Bpifrance Création, oferuje zasoby dla podejścia przedsiębiorczego. Jest otwarty dla zespołów edukacyjnych uczniów szkół średnich, studentów i praktykantów, którzy chcą realizować projekt i rozwijać ducha przedsiębiorczości młodych ludzi.

- Uruchomiony przez Instytut Frankofonii na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (IFDD), wyspecjalizowany organ Międzynarodowej Organizacji Frankofonii (OIF), zestaw narzędzi JeClimate składa się z modułów szkoleniowych i dynamicznych narzędzi towarzyszących przyszłym przedsiębiorcom.

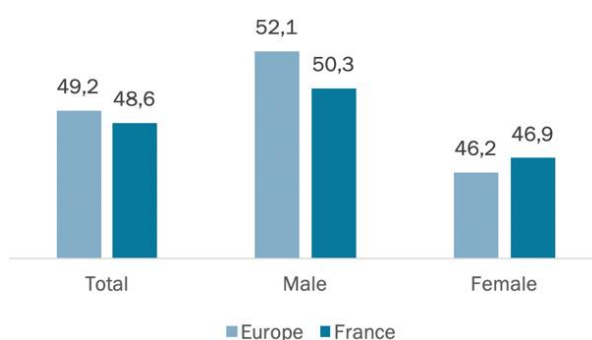
- Inicjatywa Cel 2030 ma zatem na celu wspieranie konkretnych postępów w zakresie zrównoważonego rozwoju poprzez wdrażanie Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030. Stara się zaspokoić ich zapotrzebowanie na specjalistyczne szkolenia oraz wspierać innowacyjne działania i rozwiązania, które łączą integrację społeczną, postęp gospodarczy i ochronę planety.

1.2.5. Francja - karta kraju NEETs

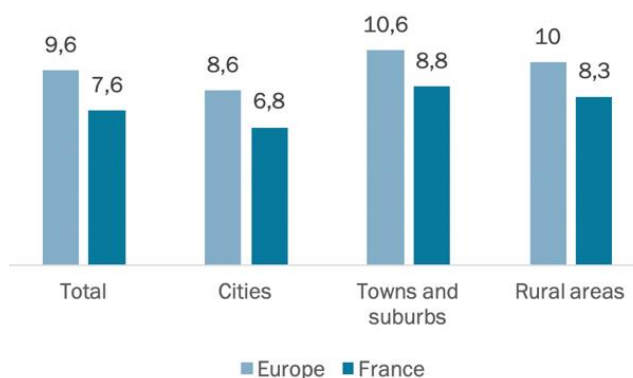
Wskaźniki NEET według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)²³

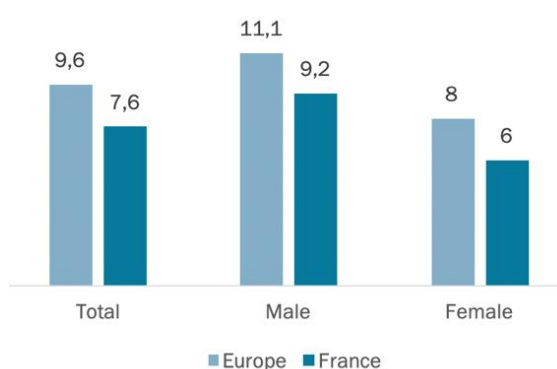
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)²⁴

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)²⁵

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)²⁶

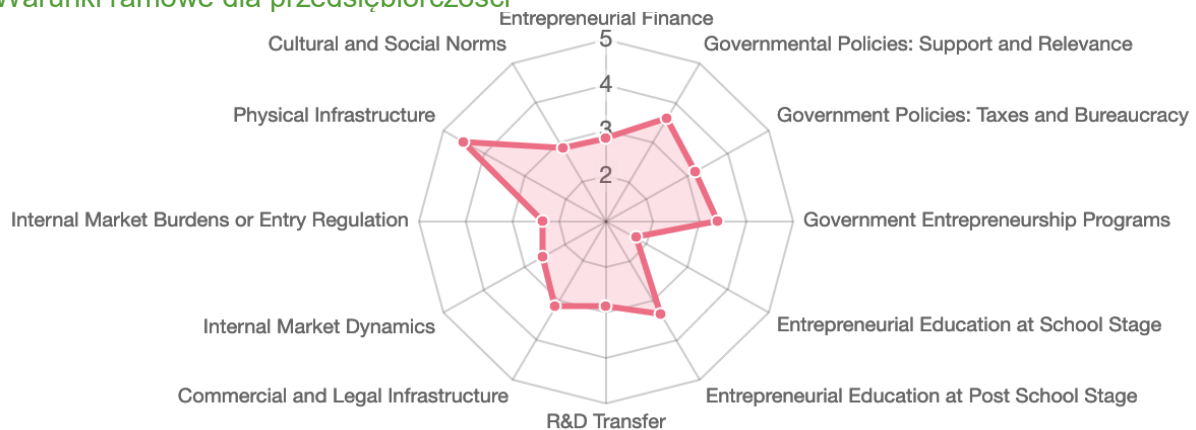
²³ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

²⁴ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

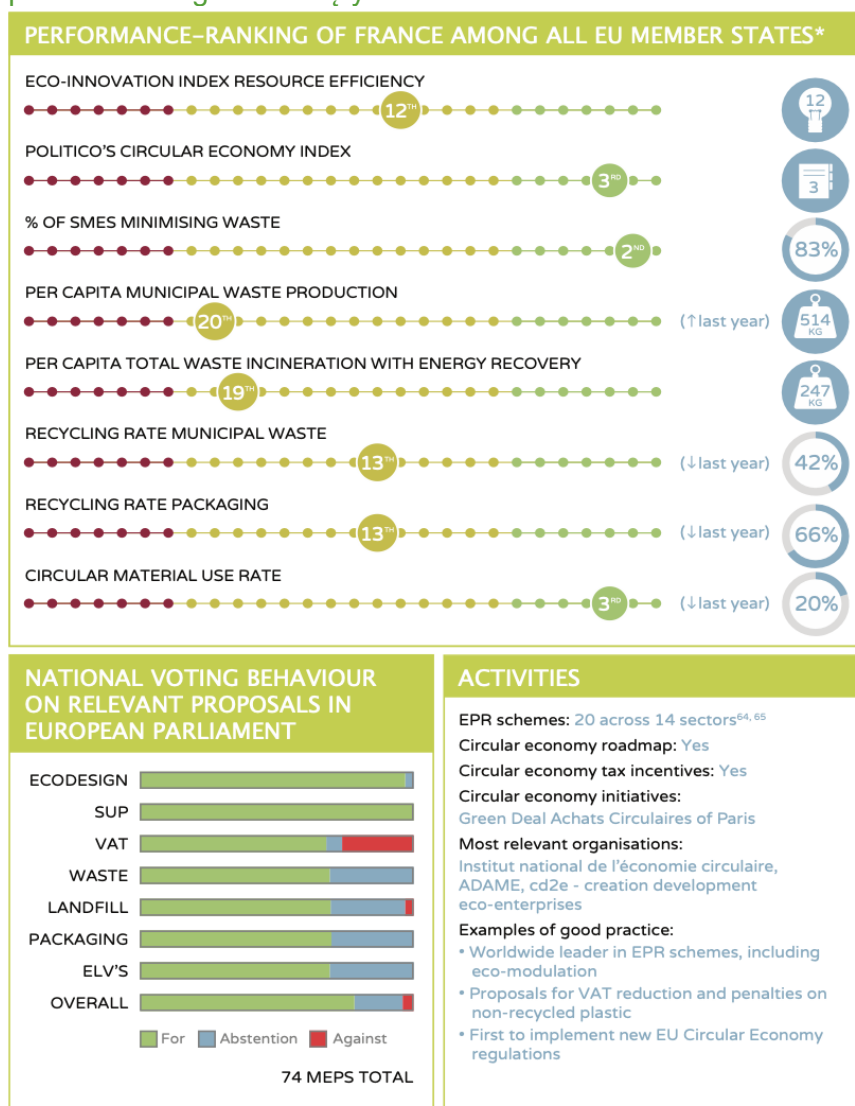
²⁵ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)

²⁶ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

Warunki ramowe dla przedsiębiorczości²⁷

Przegląd gospodarki o obiegu zamkniętym²⁸

²⁷ Source: [Global Entrepreneurship Monitor – Economy profiles](#)

²⁸ Source: Ecopreneur.eu - European Sustainable Business Federation (2019) [Circular economy update overview of circular economy in Europe](#)

1.3. Węgry

1.3.1. NEETs

Statystyki

W 2021 r. na Węgrzech, według danych Eurostatu, odsetek młodych ludzi w wieku od 19 do 25 lat, którzy nie uczą się ani nie pracują, wynosił 8,7% dla mężczyzn i 14,8% dla kobiet. 19,4% osób w wieku 20-34 lat nie pracowało ani nie uczestniczyło w żadnych szkoleniach: dla mężczyzn 10,1%, dla kobiet 29,2%.

Pandemia COVID-19 miała wpływ na całą działalność gospodarczą i wskaźniki zatrudnienia, nie tylko na Węgrzech, ale także na całym świecie. Dane dotyczące stopy bezrobocia wśród młodzieży wzrosły z 14% w 2019 r. przed pandemią do około 18% w 2021 r. Można jednak zauważyć pewną poprawę: z 18,2% w kwietniu 2021 r. stopa bezrobocia wśród młodzieży spadła do 17,3% w maju 2021 r.²⁹.

Obszary miejskie i wiejskie

Wskaźnik NEET wykazuje znaczną poprawę o prawie 40% w latach 2009-2019 w środowisku miejskim dla wszystkich grup wiekowych. Niewielką poprawę można zauważyć w miastach i środowisku miejskim, która wynosi 25% dla wszystkich grup wiekowych w latach 2009-2019. Jednakże, aby zmienić sytuację młodzieży NEET, konieczne są specjalne usługi i ukierunkowane programy. Najmłodsi ludzie (w wieku 15-19 lat) mają najwyższą stopę bezrobocia i nie zależy ona od rodzaju osiedla/obszaru. Według najnowszych danych w 2019 r. stopa bezrobocia w tej grupie wiekowej wyniosła 23,30%: 22,80% w miastach i na przedmieściach oraz 22,40% na obszarach wiejskich (dane miejskie nie są dostępne dla tej grupy wiekowej).

Stopy bezrobocia są najniższe w miastach: w 2019 r. 8,20% w populacji w wieku 20-24 lat, 3,90% w kolejnej grupie wiekowej (20-24 lat) i tylko 2,80% wśród młodych ludzi w wieku 30-34 lat (ostatnie dane dotyczą 2018 r., ponieważ dane za 2019 r. nie są dostępne).

Młodzież NEET boryka się z wieloma problemami: wykluczeniem społecznym, brakiem możliwości (np. edukacji, zdrowia, infrastruktury, transportu publicznego i warunków na rynku pracy), niskim statusem społeczno-ekonomicznym i brakiem relacji poza zamkniętymi osiedlami. Młodzież NEET boryka się z tymi wielowymiarowymi trudnościami, różnicami regionalnymi i brakiem odpowiednich usług³⁰.

1.3.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

Rządowa polityka zatrudnienia młodzieży jest głównie związana z programem gwarancji dla młodzieży, a zatem organem rządowym odpowiedzialnym za kształtowanie polityki jest Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego.

Kierunki polityki pokazują również rosnący nacisk na szkolenia zawodowe, zgodnie z kierunkami uznanymi za pożądane przez Węgierską Izbę Przemysłowo-Handlową.

Promowanie przedsiębiorczości jest również ważnym celem polityki młodzieżowej związanej z zatrudnieniem. Chociaż nie ma konkretnej strategii rządowej dotyczącej rozwijania umiejętności przedsiębiorczych młodych ludzi, sama kwestia jest poruszana w kilku dokumentach strategicznych, w tym w Krajowej Strategii Młodzieżowej, a także kładzie duży nacisk na edukację publiczną.

Rynek pracy

Według danych węgierskiego Głównego Urzędu Statystycznego (HSCO) z 2022 r., stopa zatrudnienia osób w wieku 15-29 lat wzrosła powyżej 40% w 2014 r. i osiągnęła 47,1% w 2019 r., co stanowi powrót do poziomu sprzed kryzysu. Wskaźnik zatrudnienia młodych ludzi w wieku od 15 do 24 lat wyniósł 27,5% w porównaniu ze średnią UE wynoszącą 32,7% w 2021 roku. Wskaźnik osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin jest bardzo niski w całym społeczeństwie i nie inaczej jest również w przypadku młodych ludzi. Wskaźnik zatrudnienia młodych ludzi w wieku poniżej 15-24 lat wynosił około 27% w pierwszej połowie 2022 r. i nie zmienił się znacząco w porównaniu z 2021 r.

²⁹ Source: M.O.T.H.E.R. Project (27.01.2022) [The situation of NEET youth in Hungary](#)

³⁰ Source: COST European Cooperation in science and technology - COST Action 18213 (December 2020) [Rural NEETs in Hungary – 2009-2019 overview](#)

Możliwości zatrudnienia młodych ludzi zmieniły się znacząco w ostatnich latach. Według danych Eurostatu, Fundacja Badań Ekonomicznych Oeconomus stwierdziła, że odsetek osób pracujących równoległe ze studiami znacznie wzrósł w latach 2009-2016. Młodzi ludzie, którzy zdobyli doświadczenie zawodowe podczas studiów wyższych, są mniej narażeni na bezrobocie po uzyskaniu dyplomu.

Polityka rządu zapewnia również młodym ludziom możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego podczas studiów wyższych poprzez obowiązkowe praktyki zawarte w ustawie CCIV z 2011 r. o krajowym szkolnictwie wyższym.³¹

Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży

Kręgosłupem systemu jest program Gwarancji dla młodzieży na rzecz aktywnego rynku pracy. Krajowe Służby Zatrudnienia (PSZ), które wdrażają gwarancję, koordynują system w ramach tego programu. Program ma na celu promowanie wejścia młodych ludzi poniżej 25 roku życia na rynek pracy poprzez zapewnienie subsydiów płacowych, wsparcia przedsiębiorczości i szkoleń powiązanych z usługami rynku pracy, takimi jak pomoc w poszukiwaniu pracy lub mentoring.

Celem projektów GINOP-5.1.10-18 i GINOP-5.2.7-18 jest zapewnienie wsparcia młodym przedsiębiorcom w regionach Węgier znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. W ramach projektów wnioskodawcy mogą otrzymać profesjonalne wsparcie w zakresie tworzenia biznesplanu, nabywania umiejętności niezbędnych do rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz uzyskania wsparcia finansowego. Organizacjami wdrażającymi program są:

- [Széchenyi Programme Office](#),
- [National Association of Young Entrepreneurs \(FIVOSZ\)](#),
- [The Hungarian Foundation for Enterprise Promotion](#),
- [Budapest Polytechnics Foundation](#),
- [OFA Non-profit Kft.](#)

W ramach programu organizacje zapewniają młodym ludziom szkolenia w celu zdobycia umiejętności i wiedzy niezbędnych do zostania przedsiębiorcami i prowadzenia działalności gospodarczej (wsparcie, doradztwo i mentoring).

W 2021 r. jednym z głównych przepisów dotyczących młodzieży było zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych w wieku poniżej 25 lat od stycznia 2022 r.

W pierwszej połowie 2019 r. przygotowano nowy wniosek o staż (GINOP 5.2.4-16), który ma na celu wspieranie integracji młodych ludzi z kwalifikacjami zawodowymi w wieku poniżej 25 lat. Celem jest zachęcenie mikroprzedsiębiorstw i MŚP do tworzenia staży, aby młodzi ludzie mogli zdobyć prawdziwe doświadczenie zawodowe, które może zwiększyć ich szanse na zatrudnienie i długoterminowe szanse na rynku pracy.

- Firmy zatrudniają stażystów w pełnym wymiarze godzin na 9 miesięcy z dopłatą do wynagrodzenia, a następnie kontynuują ich zatrudnienie przez kolejne 4,5 miesiąca na własny koszt.

- MŚP mogą wykorzystać udzielone wsparcie do sfinansowania wynagrodzeń praktykantów i pokrycia dodatkowych kosztów zatrudnienia i szkolenia praktykantów. Planowany budżet jest współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny (EFS) i budżet Węgier.

- Dodatkowy program pomógł również w pomyślnym wdrożeniu programu staży: Program staży - usługi wsparcia.

Bezpośrednie tworzenie miejsc pracy poza programem gwarancji dla młodzieży nie jest ściśle związane z zatrudnieniem młodzieży. Należy wspomnieć o roli programu prac publicznych: osoby długotrwale bezrobotne muszą pracować na wtórnym rynku pracy, aby uzyskać wynagrodzenie (niższe niż płaca minimalna) i możliwość uzyskania dotacji państwowych. Chociaż wyraźnym celem programu jest pomoc pracownikom w powrocie na pierwotny rynek pracy.

Wsparcie zatrudnienia w przedsiębiorstwach było inicjatywą rządową mającą na celu zapewnienie bezzwrotnego wsparcia zakładom pracy, które zatrudniają zarejestrowane osoby poszukujące pracy w wieku poniżej 25 lat lub które były zarejestrowane jako osoby poszukujące pracy co najmniej przez miesiąc. Pracodawca mógł otrzymywać to wsparcie

³¹ Source: European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary - General Context](#)

przez 6 miesięcy w celu zmniejszenia podatku od składek społecznych (płaconych przez pracodawcę).³²

1.3.3. Przedsiębiorczość na Węgrzech

Statystyki

Obecnie na Węgrzech jest około 510 000 przedsiębiorców na wczesnym etapie rozwoju (tj. tych, którzy rozpoczynają lub zarządzają firmą, która ma mniej niż 42 miesiące). Prawie połowa (49,7%) uważa, że rozpoczęcie działalności gospodarczej jest łatwe, a jedna trzecia (36,5%) uważa, że istnieją dobre możliwości rozpoczęcia działalności gospodarczej w ciągu najbliższych sześciu miesięcy. Są to jedne z ustaleń nowego raportu krajowego GEM Węgry 2021/2022:

- Większy odsetek mężczyzn niż kobiet uważa, że założenie firmy jest łatwe.
- Młodzi ludzie są mniej pewni swojej wiedzy i mniej pozytywnie nastawieni do środowiska wspierającego rozpoczęcie działalności gospodarczej, ale nadal woliliby to zrobić.
- Biorąc pod uwagę aktywność przedsiębiorczą, Węgry znajdują się pośrodku wśród krajów uczestniczących w GEM.
- Według badania, przedsiębiorczość na wczesnym etapie wyniosła 9,8%. To mniej niż średnia GEM (13,7%). Jednak wskaźnik firm o ugruntowanej pozycji na Węgrzech - 8,4% - jest nieco wyższy niż globalna średnia GEM wynosząca 6,8%)³³.

Według GEM, przeprowadzonego na Węgrzech w latach 2021-2022, typowy przedsiębiorca jest w wieku 25-44 lat. W badaniu stwierdzono, że młodzi ludzie w wieku poniżej 25 lat mogą czuć się niepewnie, rozpoczynając działalność gospodarczą i nie wierzą, że mają do tego odpowiednią wiedzę i umiejętności (Budapest Lab, 2022). Chociaż młodzi ludzie mają pozytywne nastawienie do samozatrudnienia i przedsiębiorczości, analiza wskazuje, że dla większości młodych ludzi zatrudnienie stanowi ogólnie przyjętą pozytywną wizję przyszłości na rynku pracy. Niski apetyt na ryzyko, powszechny strach przed porażką, nieprzewidywalna sytuacja gospodarcza (z częstymi zmianami w systemie podatkowym i biurokracji rządowej), brak skutecznego nauczania umiejętności/kompetencji wymaganych do przedsiębiorczości oraz przeważnie negatywne opinie na temat przedsiębiorczości w społeczeństwie to czynniki, które przyczyniają się do tych wskaźników.

Obecny trend coraz większej liczby młodych ludzi pracujących w start-upach i rosnąca widoczność dają szansę na zmianę postaw i motywacji w dłuższej perspektywie. Według węgierskiego badania Youth 2020, 19% osób w wieku 15-29 lat rozważa zostanie przedsiębiorcą w ciągu kilku lat³⁴.

Wsparcie przedsiębiorczości dla młodych ludzi

Promowanie przedsiębiorczości jest również ważnym celem polityki młodzieżowej związanej z zatrudnieniem. Chociaż nie ma konkretnej strategii rządowej dotyczącej rozwijania umiejętności przedsiębiorczych młodych ludzi, sama kwestia jest poruszana w kilku dokumentach strategicznych, w tym w NYS, a także kładzie duży nacisk na edukację publiczną.³⁵

- Stowarzyszenie Młodych Przedsiębiorców na Węgrzech (FIVOSZ) jest jednym z najważniejszych orędowników wspierania start-upów. Dostarcza ono informacji na temat możliwości rządowych i prywatnych.
- Głównym koordynatorem publicznych możliwości jest Design Terminal, organizacja non-profit zajmująca się zarządzaniem talentami biznesowymi i kulturalnymi. Jej działalność jest finansowana z dotacji rządowych i partnerstwa firm. Dotacje państwowe są przekazywane w formie umowy o świadczenie usług publicznych podpisanej z Kancelarią Premiera. Jej działania obejmują program mentorski dla start-upów, profesjonalne doradztwo, możliwości nawiązywania kontaktów, finansowanie przedsiębiorców z branży kosmicznej, cyfryzację sektora start-upów we współpracy z Węgierską Izłą Rolniczą, prowadzenie programu stypendialnego dla start-upów, wspieranie start-upów, aby stały się Fintech, przyczynianie się do sukcesu europejskich programów kosmicznych poprzez badanie innowacyjnych pomysłów.

³² Source: European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary - Integration of young people in the labour market](#)

³³ Source: GEM - Global Entrepreneurship Monitor (13.07.2022) [GEM Hungary 2021-2022 National Report](#)

³⁴ Source: European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary – General Context](#)

³⁵ Source: European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary – Employment and Entrepreneurship](#)

- Nową inicjatywą jest MVM Edison Light Up! to przetarg na innowacje i konkurs wspierający start-upy. Program ma na celu przyjęcie innowacyjnych pomysłów w dziedzinie energii, które mogą zaoferować rozwiązania rzeczywistych problemów, mogą ułatwić codzienne życie użytkownikom i mogą sprawić, że funkcjonowanie sektora energetycznego będzie bardziej wydajne.
- Program przedsiębiorczości dla młodzieży ma na celu przygotowanie młodych ludzi w wieku od 18 do 25 lat i zarejestrowanych bezrobotnych w wieku od 25 do 30 lat, którzy są zainteresowani biznesem i planują założyć nową firmę indywidualną lub mikroprzedsiębiorstwo, do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. W ramach programu organizacje zapewniają młodym ludziom szkolenia (kompetencje i wiedza, prowadzenie działalności gospodarczej, pomoc w przygotowaniu biznesplanu, doradztwo i mentoring).
- Program "Wejść na rynek!" jest realizowany przez Narodowe Stowarzyszenie Zatrudnienia Publicznego Non-Profit (OFA) i wspiera tworzenie firm przez młodych ludzi w wieku poniżej 35 lat w dwóch etapach, zgodnie z tą samą metodą, co wyżej wymienione programy przedsiębiorczości młodzieży.
- Misją Krajowego Biura Badań, Rozwoju i Innowacji jest wspieranie ekosystemu nauki i innowacji w celu budowania konkurencyjnych Węgier. Biuro wspiera również innowacje biznesowe i działania badawczo-rozwojowe zorientowane na rynek.
- Jedną z największych organizacji finansujących jest Hiventures. Misją Hiventures jest wspieranie innowacyjnych pomysłów teraźniejszości i przyszłości oraz wspieranie zrównoważonego i generującego wartość ekosystemu start-upów, MSP i dużych przedsiębiorstw na Węgrzech. Fundusz jest państwową spółką venture capital, której celem jest dostarczanie rozwiązań finansowych węgierskim przedsiębiorcom z wykorzystaniem kapitału własnego i zasobów UE. Krajowe Biuro Badań, Rozwoju i Innowacji oraz Węgierski Bank Rozwoju są ich profesjonalnymi nadzorcami. Ich grupa docelowa obejmuje MSP i duże firmy, a ich celem jest nawiązanie z nimi długoterminowej współpracy strategicznej. Mają również sieć mentorów, a firmy mają możliwość otrzymania profesjonalnego wsparcia dla przedsięwzięć w "fazie wstępnej".
- Fundusze Széchenyi odgrywają znaczącą rolę w finansowaniu.
- Inne ważne inicjatywy w Budapeszcie są koordynowane przez publiczną fundację Budapest Enterprise Agency.
- Fundacja Rozwoju Gospodarczego Małych Przedsiębiorstw wspiera konkurencyjność małych przedsiębiorstw poprzez rozwój wiedzy w zakresie przedsiębiorczości, wzmocnienie sektora non-profit oraz prowadzenie działań w zakresie równego traktowania.

Bariery w tworzeniu przedsiębiorstw

Potencjalni przedsiębiorcy równie często jak średnio w UE zgłaszali "obawę przed porażką" jako barierę w zakładaniu działalności gospodarczej w latach 2015-19 (47,1% w porównaniu z 45% w UE). Istniały niewielkie różnice w odsetku mężczyzn (42,9%) i młodzieży (40,6%), którzy zgłosili tę barierę. Jednak kobiety (51,2%) i osoby starsze (47,9%) częściej wskazywały, że strach przed porażką stanowi barierę w zakładaniu działalności gospodarczej.

Ogólny strach przed porażką był nieco powyżej średniej UE dla wszystkich grup z wyjątkiem młodzieży. Jednym z powodów tych wyników jest fakt, że Węgry często plasują się słabo zarówno pod względem uwagi mediów poświęconej przedsiębiorczości, jak i edukacji w zakresie przedsiębiorczości na poziomie szkolnictwa wyższego. Nowa krajowa strategia dla MSP na lata 2019-30 ma na celu rozwiązanie tego problemu, częściowo poprzez podniesienie profilu przedsiębiorców, ponieważ wielu z nich nie uważa tego za atrakcyjną ścieżkę kariery (strategia dla MSP na lata 2019-30).

Inną ważną barierą dla przedsiębiorczości wielu osób z grup niedostatecznie reprezentowanych i defaworyzowanych jest brak umiejętności w zakresie przedsiębiorczości. W latach 2015-2019 dorośli z mniej więcej takim samym prawdopodobieństwem jak średnia UE zgłaszali, że posiadają umiejętności potrzebne do rozpoczęcia działalności gospodarczej (38,5% vs. 42,5%). Ogólnie rzecz biorąc, mężczyźni byli bardziej pewni swoich umiejętności biznesowych niż kobiety w tym okresie (48% vs. 29,1%). Młodzież nieco rzadziej niż średnio w UE zgłaszała, że posiada umiejętności potrzebne do rozpoczęcia działalności gospodarczej (31,3% vs. 37,2%)³⁶.

³⁶ Source: OECD [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes – Hungary - 2020](#)

1.3.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Kontekst

Najnowsze reprezentatywne badanie GKI Economic Research Co. wykazało, że 21% firm dokładało wszelkich starań, aby wytwarzać swoje produkty z materiałów nadających się do recyklingu. Firmy zatrudniające mniej niż 11 pracowników (26%) i od 151 do 250 pracowników (23%) starały się wykorzystywać surowce wtórne w największym stopniu. Według ogólnokrajowego badania reprezentatywnego, mikro i małe przedsiębiorstwa najbardziej powstrzymują się przed byciem jeszcze bardziej ekologicznymi:

- brak zasobów lub wsparcia zewnętrznego (ze strony rządu lub różnych organizacji),
- przepisy, które często się zmieniają i są trudne do przestrzegania,
- niewystarczająco zachęcające regulacje.

Rola Global Green Growth Institute (GGGI) polega na wspieraniu rządu w realizacji celów klimatycznych na poziomie krajowym i międzynarodowym. Zapewnione wsparcie obejmuje realizację zmienionej krajowej strategii czystego wzrostu (NCDS) w kierunku celów neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz wsparcie polityki w ramach Europejskiego Zielonego Ładu (EGD). GGGI wspiera również dwustronne działania klimatyczne w regionie Bałkanów Zachodnich, koncentrując się na działaniach klimatycznych na poziomie miast, efektywności energetycznej w sektorze budowlanym oraz rozwoju projektów bankowych. W 2019 r. GGGI pomógł rządowi w rozwoju Zielonego Centrum Bałkanów Zachodnich w celu wspierania działań na rzecz klimatu i dwustronnego finansowania w celu promowania zielonej transformacji w regionie Bałkanów.

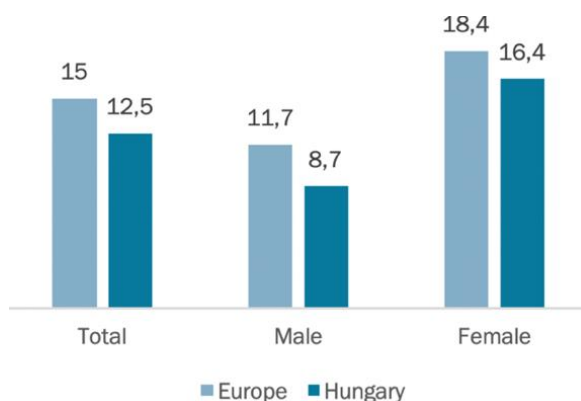
Sieci wsparcia / szkolenia dla eko-przedsiębiorców

Na Węgrzech młodzi ludzie mogą zdobywać wiedzę na temat ekologicznych przedsiębiorstw i dziedzin wiedzy na uniwersytetach, w organizacjach i na kursach szkoleniowych oferowanych przez duże firmy.

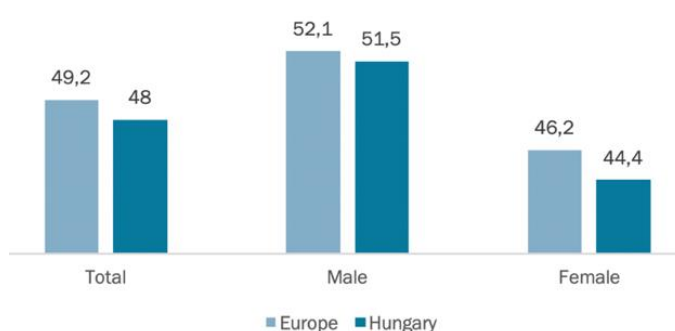
- MNB-EduLab, spółka zależna Magyar Nemzeti Bank, uruchomiła tak zwaną bezpłatną stronę edukacyjną Beconomist, na której bieżące tematy ekonomiczne, finansowe i biznesowe są omawiane w formie filmów edukacyjnych w zrozumiałym sposób, z pomocą czołowych ekonomistów i specjalistów w kraju.
- Uniwersytet Budapest Business School uruchomił szkolenie online Green Mentor dla świadomych ekologicznie profesjonalistów.
- Węgierska sieć aniołów biznesu - oficjalne stowarzyszenie węgierskich aniołów biznesu powstałe w 2017 roku. Ma na celu powitanie i zjednoczenie wszystkich aniołów biznesu, którzy są zainteresowani możliwościami inwestycyjnymi nie tylko na poziomie lokalnym, ale także regionalnym. Misją sieci jest integracja Węgier z międzynarodowym obiegiem aniołów biznesu i prawdziwe reprezentowanie zarówno firm, jak i interesów inwestorów.
- Izba Przemysłowo-Handlowa Okręgu Bács-Kiskun uruchamia ekskluzywne specjalistyczne szkolenie z zakresu zielonej gospodarki dla wszystkich przedsiębiorców, którzy świadomie budują swoje środowisko i zawód oraz planują prowadzenie działalności, przyszłe zmiany i inwestycje z uwzględnieniem już dostrzeżonych zmian klimatycznych.

1.3.5. Węgry - karta kraju NEETs

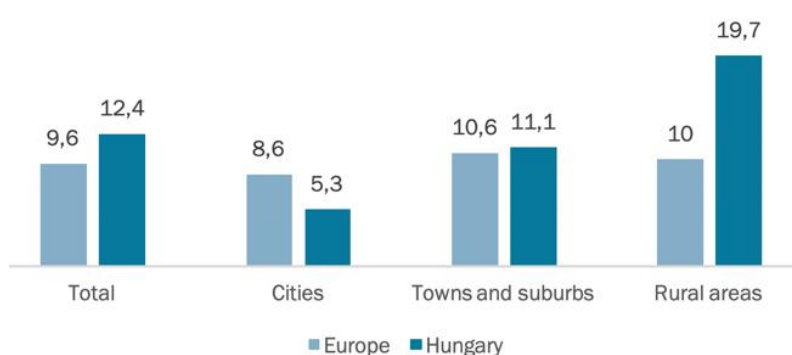
Wskaźniki NEET według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)³⁷

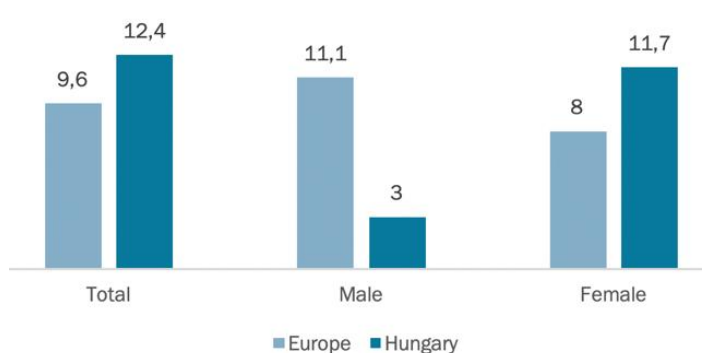
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)³⁸

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)³⁹

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁴⁰

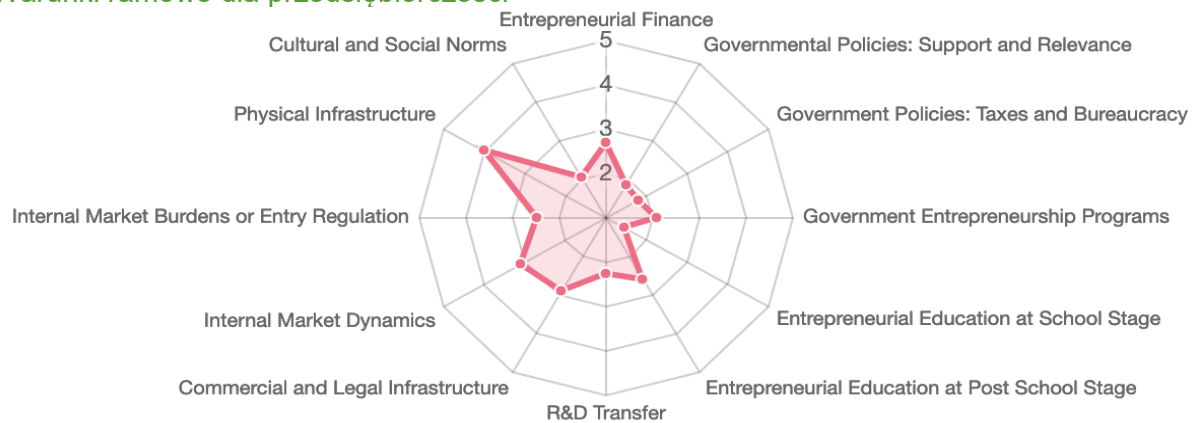
³⁷ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

³⁸ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

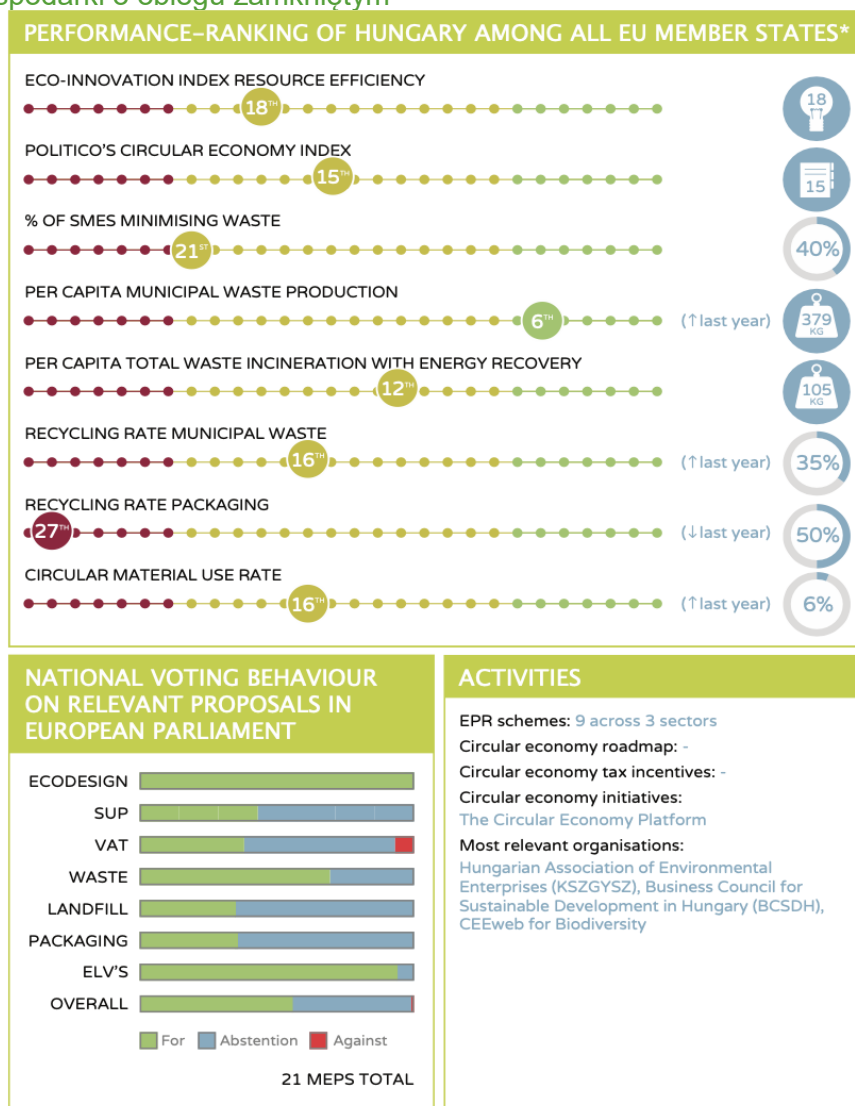
³⁹ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)

⁴⁰ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

Warunki ramowe dla przedsiębiorczości ⁴¹

Przegląd gospodarki o obiegu zamkniętym ⁴²

⁴¹ Source: [Global Entrepreneurship Monitor – Economy profiles](#)

⁴² Source: Ecopreneur.eu - European Sustainable Business Federation (2019) [Circular economy update overview of circular economy in Europe](#)

1.4. Polska

1.4.1. NEETs

Statystyki

W 2021 r. w Polsce, według danych Eurostatu, odsetek młodych ludzi w wieku od 19 do 25 lat, którzy nie uczą się ani nie pracują, wynosił 10,1% dla mężczyzn i 16,9% dla kobiet. Młode kobiety rzadziej pracują niż młodzi mężczyźni, zwłaszcza ci z niższym poziomem wykształcenia. Tylko 23% kobiet w wieku 25-34 lat z wykształceniem poniżej średniego II stopnia było zatrudnionych w 2020 r. w porównaniu do 59% mężczyzn. Różnica między płciami wynosi 43% kobiet i 69% mężczyzn z wykształceniem poniżej średniego II stopnia.

Wpływ pandemii na gospodarkę wzbudził obawy o perspektywy młodych dorosłych, zwłaszcza tych, którzy wcześniej zakończyli edukację. Stopa bezrobocia wśród osób w wieku 25-34 lat z wykształceniem poniżej średniego II stopnia wyniosła 12,8% w 2020 roku. Odsetek młodzieży NEET w wieku 18-24 lat wynosił 11,9% w 2019 r., a w 2020 r. wzrósł do 12,6%.

Młodzi NEET to głównie osoby w wieku 25 lat i starsze. Wśród NEET jest tylko niewielka część osób przedwcześnie kończących naukę. W tym obszarze Polska wypada lepiej niż inne państwa członkowskie UE - w najmłodszej grupie (w wieku 15-19 lat): tylko 3% młodzieży nie pracuje, nie kształci się ani nie szkoli, podczas gdy średnia UE wynosi 6%. Od pewnego wieku nieaktywne zawodowo kobiety zaczynają być dominującą podgrupą wśród NEET - są one odpowiedzialne za wzrost średniego wieku NEET.⁴³

Obszary miejskie i wiejskie

W 2021 r. odsetek młodych ludzi (w wieku 15-29 lat) w UE, którzy byli NEET, był najniższy w miastach (12,2%) i mniej więcej na tym samym poziomie w miastach, na przedmieściach (13,9%) i na obszarach wiejskich (13,7%). Wzorzec najniższych wskaźników NEET w miastach (w porównaniu zarówno z obszarami wiejskimi, jak i miastami i przedmieściami) powtórzył się w 15 państwach członkowskich UE. W Polsce sytuacja jest podobna, co oznacza, że wskaźnik NEET jest niższy w miastach (10,9%) i rośnie w miastach, na przedmieściach (13,8%) i na obszarach wiejskich (15,0%).

Większość młodzieży NEET mieszka w małych miastach lub na obszarach wiejskich, przy czym 68% mieszka we wsiach i miastach liczących mniej niż 20 000 mieszkańców. Ze względu na swoją lokalizację osoby te mają mniejszy dostęp do atrakcyjnych ofert pracy, żłobków, przedszkoli i instytucji rynku pracy. Ponadto borykają się z wyzwaniami związanymi z ograniczonym dostępem do transportu publicznego, co utrudnia im mobilność⁴⁴.

1.4.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

Głównymi organami odpowiedzialnymi za politykę zatrudnienia młodzieży w Polsce są Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii. Państwowa Inspekcja Pracy jest również odpowiedzialna za egzekwowanie przepisów prawa pracy. Ponadto samorządy lokalne odgrywają rolę we wdrażaniu polityki zatrudnienia młodzieży i zapewnianiu wsparcia młodym ludziom na poziomie regionalnym.

Oprócz głównych organów odpowiedzialnych za politykę zatrudnienia młodzieży, istnieje kilka innych podmiotów publicznych zaangażowanych w tym obszarze: Regionalne urzędy pracy, Lokalne urzędy pracy, Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Regionalne agencje rozwoju - odpowiedzialne za promowanie rozwoju gospodarczego i tworzenie możliwości zatrudnienia w swoich regionach. Podmioty niepubliczne zaangażowane w politykę zatrudnienia młodzieży mogą obejmować organizacje pracodawców i stowarzyszenia biznesowe, związki zawodowe, organizacje pozarządowe (NGO), fundacje i organizacje charytatywne, instytucje edukacyjne, prywatne agencje zatrudnienia, stowarzyszenia i izby zawodowe, organizacje i stowarzyszenia branżowe, międzynarodowe organizacje i sieci działające w Polsce.

Rynek pracy

Od 2016 roku sytuacja na polskim rynku pracy ulega stopniowej poprawie, a stopa bezrobocia utrzymuje się poniżej 10%. Nadal najwyższa stopa bezrobocia obserwowana jest w grupie

⁴³ Source: Instytut Badan Strukturalnych, Smoter, M. (March 2019) [Not studying or working. A challenge for public policy?](#)

⁴⁴ Source: COST European Cooperation in science and technology - COST Action CA18213 (December 2020) [Rural NEETs in Poland – 2009-2019 overview](#)

wiekowej 15-24 lata, jednak wiele gałęzi przemysłu narzeka na niewystarczające zasoby siły roboczej. Pandemia Covid-19 znacząco wpłynęła na sytuację na rynku pracy w Polsce, szczególnie w usługach - branży zatrudniającej wiele młodych osób.⁴⁵

Kobiety są znacznie mniej aktywne zawodowo niż mężczyźni (12,3% w porównaniu z 21,6% w 2019 r.). Wskaźnik samozatrudnienia wśród młodzieży (8,5%) był znacznie niższy niż w innych grupach, ale powyżej średniej UE (6,2%). Osoby samozatrudnione znacznie rzadziej zatrudniały pracowników niż średnia UE (23% w porównaniu z 31% w 2019 r.). W porównaniu z innymi grupami wiekowymi, młodzi ludzie (poniżej 25 roku życia) charakteryzują się bardzo niskim wskaźnikiem aktywności zawodowej (tylko 35%) i niskim wskaźnikiem zatrudnienia. Młodzi ludzie znajdują się w trudniejszej sytuacji na polskim rynku pracy niż inne grupy wiekowe, ze względu na brak doświadczenia zawodowego i niedopasowanie umiejętności⁴⁶.

Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży

Zatrudnienie młodzieży jest wspierane poprzez szereg usług i instrumentów przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- Urzędy Pracy oferują wsparcie finansowe, które można uzyskać na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- YGI (bezrobotna młodzież i poszukujący pracy absolwenci szkół i uczelni wyższych).
- Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) realizują projekty Akcja Aktywizacja i Uwolnij swój potencjał (YEI i EFS). Dodatkowe działania podjęto w ramach konkursów centralnych organizowanych w programie Młodzi na rynku pracy (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój). OHP uruchomiły Elektroniczne Centrum Aktywizacji Młodzieży - ECAM, platformę usługową dla młodych osób poszukujących pracy, mających trudności w nauce lub problemy z funkcjonowaniem w środowisku.
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - PFRON dofinansowuje usługi i instrumenty skierowane do osób niepełnosprawnych oferowane przez urzędy pracy. Na wsparcie mogą liczyć osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne oraz te, które nie posiadają statusu bezrobotnego, ale poszukują pracy⁴⁷.

1.4.3. Przedsiębiorczość w Polsce

Statystyki

W ciągu ostatnich dwóch lat, z powodu pandemii, liczba przedsiębiorców decydujących się na założenie nowej firmy jeszcze bardziej spadła. Mężczyźni są bardziej skłonni do angażowania się w działalność start-upową niż kobiety. W 2019 r. różnica między obiema płciami była minimalna, ale w ciągu następnych dwóch lat wzrosła - obecnie zaangażowanych jest 61% mężczyzn i 39% kobiet.

Zgodnie z wynikami badania GEM, start-upy w 2019 r. i w kolejnych dwóch latach składały się głównie z przedsiębiorstw wprowadzających nowe produkty/usługi, umacniających swoją pozycję rynkową i prototypujących. Niestety, na polskim rynku start-upów nadal istnieje nierównowaga płci, ponieważ tylko 21% start-upów ma ponad połowę swojego zespołu złożonego z kobiet.

Według Start-up Poland⁴⁸, Większość polskich start-upów to firmy młode lub bardzo młode. Badanie z 2022 roku wskazuje, że aż 83% badanych firm działa na rynku krócej niż cztery lata. Większość polskich start-upów to małe podmioty - 35% z nich zatrudnia od 4 do 10 pracowników, a 18% od jednej do trzech osób na stałe.

W 2022 r. głównym priorytetem polskiego rządu jest pobudzenie przedsiębiorczości. Jest to cel podpisanego pod koniec 2021 r. Nowego Ładu Polskiego, który ma na celu uproszczenie i obniżenie podatków dla przedsiębiorców oraz zachęcenie do inwestowania w innowacyjne technologie.

Rozwój przedsiębiorczości

Ramy polityki

⁴⁵ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 30.03.2021) [Poland – Employment and entrepreneurship](#)

⁴⁶ Source: OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Poland - 2020](#)

⁴⁷ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2021) [Poland – Integration of young people in the labour market](#)

⁴⁸ Source: Start-up Poland (2022) [Polish Startups 2022](#)

Rządowa Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z prognozą do 2030 r.) koncentruje się na rozwoju kompetencji przedsiębiorczych i wspieraniu powstawania nowych innowacyjnych firm w Polsce. Ministerstwo Rozwoju i Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (z programem Start-Up Polska) odgrywają szczególnie ważną rolę w kontekście wspierania przedsiębiorczości na poziomie politycznym, w tworzeniu i skutecznym wdrażaniu strategii związanej z przedsiębiorczością i innowacjami.

Narodowy Bank Polski (Gospodarstwa Krajowego) jest zaangażowany w promocję edukacji ekonomicznej i finansowej wśród młodych ludzi i prowadzi portal edukacji ekonomicznej. Wdraża program "Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie" Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu wspierania rozwoju przedsiębiorczości.

Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego i Technologii uruchomiło w 2019 r. program Szkoła dla Innowatora. Jego celem jest rozwijanie praktycznych umiejętności pracy z uczniami, kształtowanie kompetencji proinnowacyjnych uczniów oraz opracowywanie rekomendacji w tym zakresie.

Kilka innych środków:

- Przedsiębiorczość jest częścią Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Oznacza to, że większość studentów trzeciego stopnia musi, przynajmniej w minimalnym zakresie, zetknąć się z przedsiębiorczością podczas studiów.
- Nowa ustawa o szkolnictwie wyższym, Konstytucja dla Nauki (2018), koncentruje się na promowaniu przedsiębiorczości poprzez rozwój partnerstw na rzecz transferu wiedzy i wzmocnienia współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego, przedsiębiorstwami i pracodawcami. Najbardziej kompleksowy program wspierania przedsiębiorczości młodzieży oferuje Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Celem tej organizacji pozarządowej jest przygotowanie dzieci i młodzieży do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz umożliwienie młodym ludziom zdobycia wiedzy i praktycznych umiejętności niezbędnych do realizacji ich planów zawodowych (w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój).
- Fundusz Pożyczek Edukacyjnych przeznaczony jest wyłącznie na studia podyplomowe, kursy, szkolenia i inne formy kształcenia osób dorosłych oferowane przez podmioty krajowe i zagraniczne. Program oferuje udział w indywidualnym mentoringu, spotkaniach i wykładach z przedstawicielami różnych zawodów oraz udział w szkoleniach z zakresu rozwoju kompetencji interpersonalnych⁴⁹.

Informacje na temat zakładania działalności gospodarczej i pozyskiwania finansowania są szeroko dostępne. Można je znaleźć na różnych stronach internetowych: Ministerstwa Rozwoju oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowego Banku Rozwoju, stronach internetowych wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, Studenckich Centrów Karier, Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości, regionalnych i lokalnych ośrodków wspierania przedsiębiorczości, fundacji i stowarzyszeń przedsiębiorczości, stronie internetowej Inicjatywy Gwarancje dla Młodzieży.

Dostęp do kapitału na rozpoczęcie działalności gospodarczej można uzyskać z kilku źródeł:

- Program "Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie" Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizowany jest przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Celem programu jest rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy. Środki na realizację programu pochodzą z Funduszu Pracy.
- Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości (AIP) oferują możliwość założenia Firmy na próbę, bez konieczności rejestrowania działalności gospodarczej. Model preinkubacji polega na wykorzystaniu osobowości prawnej Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości przez początkujących przedsiębiorców przy zakładaniu działalności gospodarczej.
- Urzędy Pracy oferują wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Kwota dofinansowania jest określona w umowie, ale nie może być wyższa niż 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Niektóre urzędy pracy prowadzą programy, które oferują

⁴⁹ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2021) [Poland – Development of entrepreneurship competence](#)

młodym ludziom (w wieku od 18 do 30 lat) dofinansowanie na prowadzenie działalności gospodarczej⁵⁰.

Sieci

W Polsce istnieje kilka sieci młodych przedsiębiorców, takich jak Youth Business Poland, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Polska Izba Młodych Przedsiębiorców i Forum Młodych Lewiatan. Istnieje również wiele lokalnych stowarzyszeń młodych przedsiębiorców, takich jak Stowarzyszenie Młodych Przedsiębiorców - Wrocław.

- Krajowa Izba Gospodarcza realizuje projekt Innowacyjna Młodzież, którego celem jest ułatwienie współpracy pomiędzy organizacjami młodzieżowymi, uczelniami wyższymi, inkubatorami przedsiębiorczości oraz parkami naukowo-technologicznymi.
- Young & Innovative Forum to jedna z najpopularniejszych konferencji start-upowych, która gromadzi około 300 młodych przedsiębiorców na miejscu i 15 000 widzów online (2018).⁵¹
- Start-up Poland to wspierany przez rząd program, którego celem jest wspieranie innowacyjnych start-upów. Oferuje dotacje w wysokości do 200 000 PLN (około 43 000 EUR), a także mentoring, szkolenia i dostęp do przestrzeni coworkingowych.
- Fundacja Przedsiębiorczości Technologicznej (FPT) to dynamicznie rozwijająca się organizacja, która pomaga korporacjom i dużym przedsiębiorstwom współpracować z innowacyjnymi start-upami technologicznymi.
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) to agencja rządowa, która oferuje finansowanie i wsparcie dla projektów badawczo-rozwojowych, w tym związanych z przedsiębiorczością. Posiada kilka programów i inicjatyw wspierających młodych przedsiębiorców.

Przedsiębiorczość społeczna

Polityka wobec przedsiębiorstw społecznych w Polsce kształtowana jest przede wszystkim przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz znajdujący się w strukturze tego ministerstwa Departament Pożytku Publicznego. Struktura wsparcia dla przedsiębiorstw społecznych składa się z ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (OWES), które świadczą usługi dostosowane do potrzeb przedsiębiorstw społecznych. Działania te są w dużej mierze napędzane przez młodzież (w wieku 18-30 lat), która częściej niż średnia UE jest przedsiębiorcą na wczesnym etapie rozwoju.

Obecnie istnieje około 1,8 miliona przedsiębiorców na wczesnym etapie rozwoju. Usunięcie różnic we wskaźnikach aktywności przedsiębiorczej na wczesnym etapie w głównych grupach populacji (tj. zastosowanie wskaźnika przedsiębiorczości na wczesnym etapie wśród mężczyzn w wieku 30-49 lat do całej populacji) skutkowałoby około 514 000 dodatkowych przedsiębiorców na wczesnym etapie. Tylko 3% przedsiębiorców to młodzież⁵².

Przedsiębiorczość społeczna i młodzież

Wielu młodych ludzi jest zainteresowanych tworzeniem firm, które mają pozytywny wpływ na społeczeństwo lub środowisko, a rząd i inne organizacje wspierają ich wysiłki poprzez różne programy i inicjatywy. W Polsce istnieje wiele organizacji wspierających przedsiębiorczość społeczną i młodzież, w tym akceleratorzy, inkubatory i przestrzenie coworkingowe, które oferują szkolenia, mentoring i finansowanie dla młodych przedsiębiorców. To tylko kilka przykładów wielu organizacji, które działają na rzecz wspierania przedsiębiorczości społecznej i młodzieży: Ashoka Polska, Fundacja Pomost, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych (FISE), Social Wolves.

1.4.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Kontekst

W ostatnich latach zielona gospodarka rozwija się w Polsce, ponieważ rząd i przedsiębiorstwa uznają znaczenie zrównoważonego rozwoju środowiska. Rząd uruchomił również kilka inicjatyw wspierających rozwój zielonych technologii i zrównoważonych praktyk, takich jak Polska Rada Budownictwa Ekologicznego, która promuje zrównoważone praktyki budowlane, oraz Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, które wspiera rozwój projektów energetyki

⁵⁰ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 12.01.2021) [Poland - Start-up funding for young entrepreneurs](#)

⁵¹ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 12.01.2021) [Poland – Promotion of entrepreneurship culture](#)

⁵² Source: OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Poland - 2020](#)

wiatrowej w kraju. Zielona gospodarka stanowi obiecujący trend, który ma potencjał do napędzania zrównoważonego rozwoju i wzrostu gospodarczego przy jednoczesnej ochronie środowiska.

W 2021 r. w Polsce zatrudnionych było 15 mln osób, większość w grupie sekcji przemysłu - 21,6% ogółu zatrudnionych. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2021 r. była jedną z najniższych od 2000 r. i wyniosła 5.8%⁵³.

Działania związane z zieloną gospodarką w Polsce odnoszą się do różnych działań gospodarczych, które koncentrują się na zmniejszaniu negatywnego wpływu na środowisko, promowaniu zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym. Działania te obejmują kilka sektorów i branż i często są wspierane przez polityki i inicjatywy rządowe. Eko-przedsiębiorstwa obejmują różne sektory i branże, dostarczając przyjazne dla środowiska i społecznie odpowiedzialne produkty i usługi.

Miejsce młodych ludzi

Wiele eko-przedsiębiorstw w Polsce dostrzegło wartość angażowania młodych ludzi w swoją działalność i opracowało inicjatywy mające na celu przyciągnięcie i zatrzymanie młodych talentów. Według raportu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w 2019 r. ponad 16% pracowników sektora ochrony środowiska było w wieku od 15 do 24 lat. Wskazuje to na znaczny poziom uczestnictwa młodzieży w tym sektorze. Ponadto ponad 80% eko-przedsiębiorstw to MŚP, a młodzi ludzie są częściej zatrudniani w tego typu firmach.

Istnieje również kilka inicjatyw mających na celu wspieranie zaangażowania młodych ludzi w eko-biznes. Na przykład polskie Ministerstwo Klimatu i Środowiska uruchomiło program Akademia Klimatyczna, który oferuje szkolenia i wsparcie dla młodych ludzi zainteresowanych karierą w sektorze ochrony środowiska. Innym przykładem jest program Green Tandem, który łączy młodych ludzi z eko-biznesami i zapewnia im mentoring oraz wsparcie w rozpoczęciu własnej działalności przyjaznej dla środowiska.

Sieci wsparcia / szkolenia dla eko-przedsiębiorców

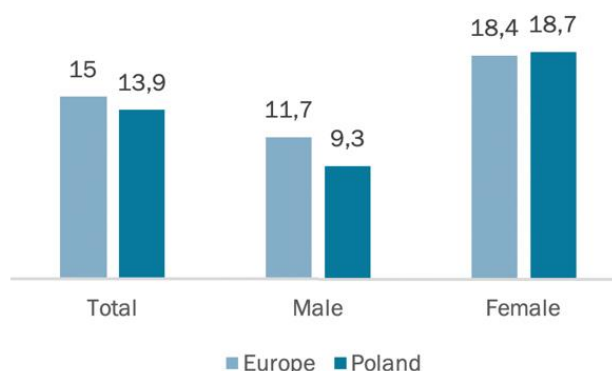
- GreenEvo dąży do przyspieszenia transferu technologii środowiskowych poprzez prowadzenie konkursu dla firm zajmujących się zielonymi technologiami. W ramach projektu powstała platforma wymiany wiedzy i doświadczeń, łącząca międzynarodowych partnerów biznesowych.
- Climate-KIC Polska jest częścią szerszej europejskiej organizacji i wspiera eko-przedsiębiorców w opracowywaniu innowacji klimatycznych i zrównoważonych rozwiązań. Oferuje różne programy, w tym edukację w zakresie przedsiębiorczości, programy akceleryacyjne oraz dostęp do sieci ekspertów i mentorów.
- Polska Zielona Sieć to organizacja promująca zrównoważony rozwój i wspierająca eko-przedsiębiorców. Zapewnia możliwości nawiązywania kontaktów, szkolenia i zasoby dla eko-przedsiębiorców i organizacji działających na rzecz bardziej ekologicznej przyszłości.
- Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej koncentruje się na promowaniu energii odnawialnej i zrównoważonych praktyk. Wspiera eko-przedsiębiorców poprzez programy szkoleniowe, konsultacje i sieci.
- Fundacja Impact Polska ma na celu promowanie przedsiębiorczości społecznej i środowiskowej. Wspiera eko-przedsiębiorców poprzez mentoring, szkolenia, wydarzenia networkingowe, inwestorów.
- Polskie Stowarzyszenie Zrównoważonego Biznesu promuje zrównoważone praktyki biznesowe i wspiera eko-przedsiębiorców. Zapewnia zasoby, szkolenia i możliwości nawiązywania kontaktów, aby pomóc eko-przedsiębiorcom w rozwoju i skalowaniu ich działalności.

⁵³ Source: Statistics Poland (16.01.2023) [Green economy indicators in Poland 2022](#)

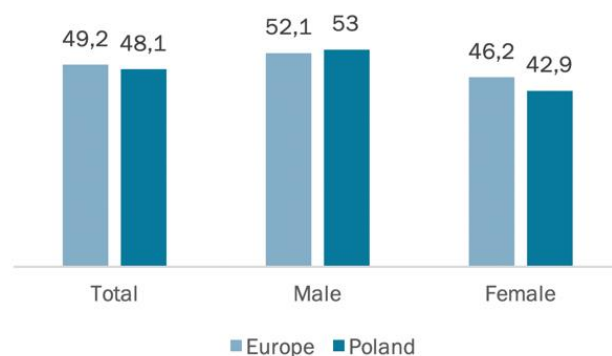
1.4.5. Polska - Karta kraju

NEETs

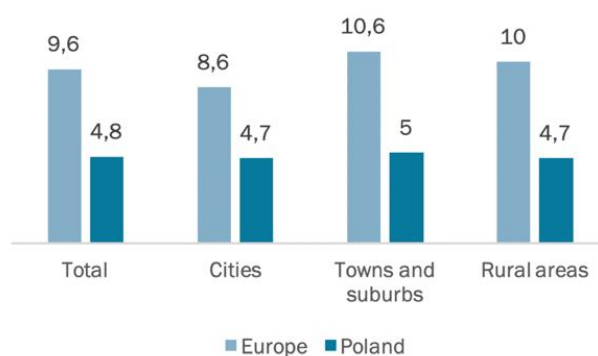
NEET Wskaźniki według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁵⁴

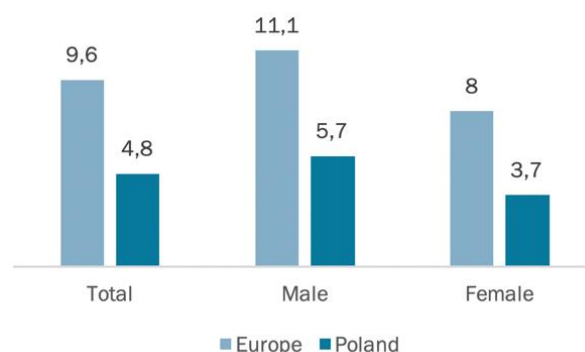
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁵⁵

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁵⁶

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁵⁷

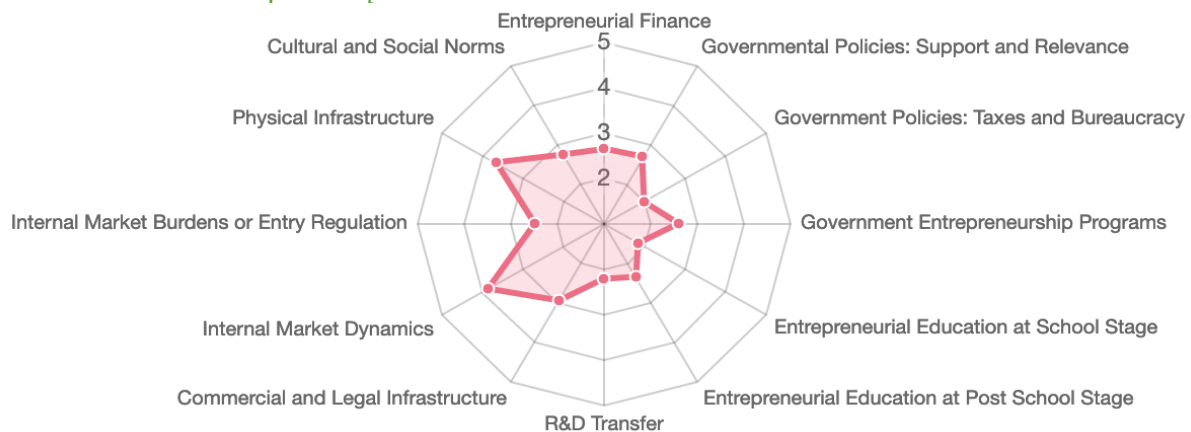
⁵⁴ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

⁵⁵ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

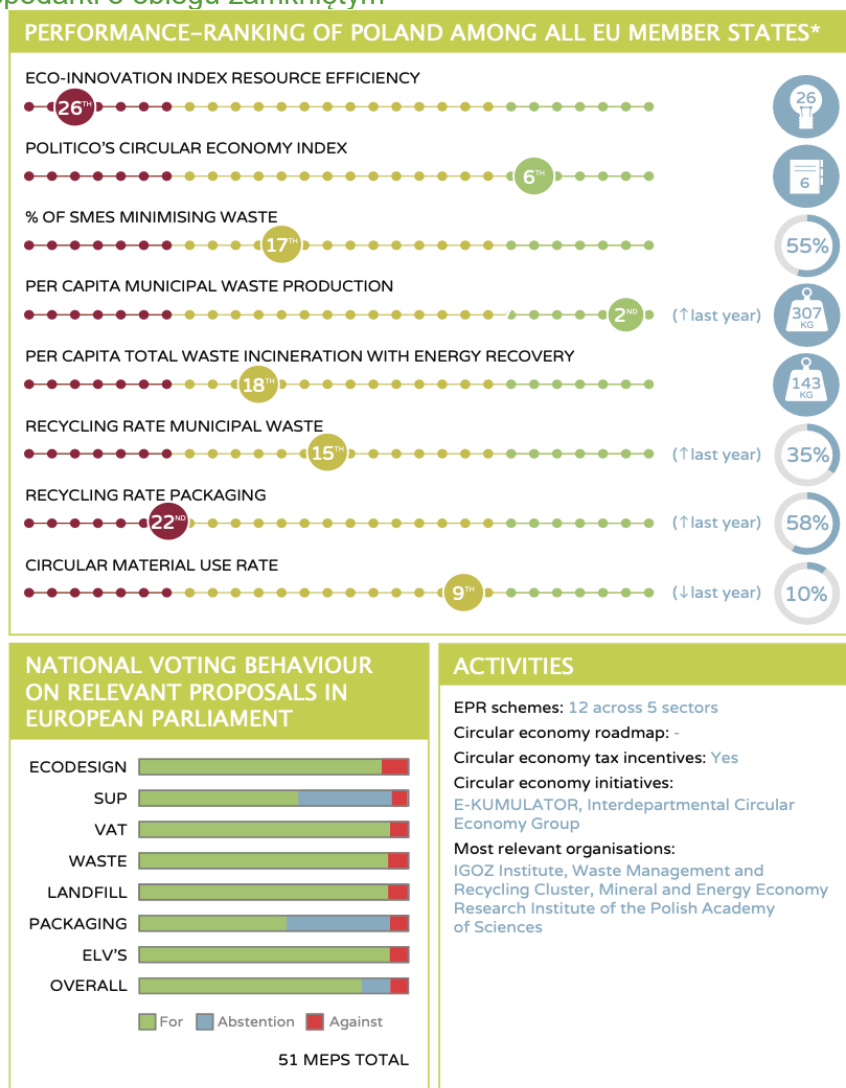
⁵⁶ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)

⁵⁷ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

Warunki ramowe dla przedsiębiorczości⁵⁸

Przegląd gospodarki o obiegu zamkniętym⁵⁹

⁵⁸ Source: [Global Entrepreneurship Monitor – Economy profiles](#)

⁵⁹ Source: Ecopreneur.eu - European Sustainable Business Federation (2019) [Circular economy update overview of circular economy in Europe](#)

1.5. Holandia

1.5.1. NEETs

Statystyki

W Holandii wskaźnik NEET wśród młodzieży od kilku lat oscyluje wokół 5%. Na podstawie danych Eurostatu w 2021 r. wskaźnik NEET wyniósł 5,5%.

Młode kobiety mają mniejsze szanse na zatrudnienie niż młodzi mężczyźni, szczególnie te z niższym poziomem wykształcenia. Tylko 53% kobiet w wieku 25-34 lat z wykształceniem poniżej średniego II stopnia było zatrudnionych w 2020 r. w porównaniu do 74% mężczyzn.

Młodzi dorośli urodzeni za granicą (w wieku 15-29 lat) są również bardziej narażeni na bycie NEET niż młodzi dorośli urodzeni w kraju. Odsetek NEET wśród młodych dorosłych urodzonych za granicą, którzy przybyli w wieku 15 lat wynosi 10%, podczas gdy odsetek NEET wśród tych, którzy przybyli w wieku 16 lat lub później wynosi 19%⁶⁰.

Edukacja

Ponad 817 000 holenderskich młodych ludzi w wieku od 15 do 27 lat nie uczyło się, a 151 000 z nich (18,5%) nie miało pracy. 167 000 młodych ludzi zakończyło edukację bez tzw. kwalifikacji początkowych, co oznacza, że nie uzyskali co najmniej dyplomu ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej (HAVO) lub dyplomu ukończenia szkoły średniej zawodowej (MBO) na poziomie 2. 67 000 (40,1%) z tych 167 000 młodych ludzi nie miało pracy, w porównaniu do 12,1% młodych ludzi, którzy uzyskali kwalifikacje początkowe.

Pandemia COVID-19 negatywnie wpłynęła na stopę bezrobocia wśród młodzieży. Stopa bezrobocia wśród młodzieży wzrosła z 6,3% w lutym 2020 r. do 11,3% w sierpniu 2020 r., po czym powoli spadała do 9,4% w lutym 2021 r.⁶¹.

NEET wykazują ograniczoną korelację z urbanizacją. W szczególności dane z drugiej fazy badania ilościowego sugerują, że NEET częściej występują na obszarach wiejskich kraju.

Większość NEET zazwyczaj mieści się w przedziale wiekowym od 15 do 24 lat. Co więcej, wielu holenderskich NEET nie ukończyło edukacji lub nie posiada kwalifikacji niezbędnych do zatrudnienia. Mogli porzucić szkołę lub nie kontynuować dalszej edukacji lub szkolenia. Znaczny odsetek holenderskich NEET może pracować okazjonalnie, ale generalnie nie ma stabilnego ani regularnego zatrudnienia.

Ogólnie rzecz biorąc, NEET w Holandii częściej są niezamężne i bezdzietne w porównaniu do osób, które są zatrudnione lub zaangażowane w edukację lub szkolenia. Rzadziej zdarza się, że NEET mają rodziny, ponieważ często stoją przed wyzwaniami związanymi ze stabilnością finansową i niezależnością.

Wreszcie, większość NEET pochodzi z różnych środowisk społeczno-ekonomicznych. Niektórzy NEET mogą borykać się z niekorzystnymi warunkami społeczno-ekonomicznymi lub pochodzić z gospodarstw domowych o niskich dochodach, podczas gdy inni mogą mieć osobiste okoliczności lub wyzwania, które utrudniają im zaangażowanie w edukację lub zatrudnienie.

1.5.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

Zatrudnienie w polityce młodzieżowej

- Na poziomie krajowym współpraca między Ministerstwem Spraw Społecznych i Zatrudnienia a Ministerstwem Edukacji, Kultury i Nauki jest intensywna w tej kwestii. Ich celem jest walka z bezrobociem wśród młodzieży i porzucaniem nauki przez młodych ludzi.
- Ważnym działaniem Ministerstwa Spraw Społecznych i Zatrudnienia jest walka z zatrudnieniem młodzieży. Środek ten ma na celu walkę z bezrobociem wśród młodzieży i integrację młodych ludzi na rynku pracy. Kilka ważnych zainteresowanych stron, takich jak gminy, instytucje edukacyjne, oddział Agencji Ubezpieczeń Społecznych (UWV) i organizacje pracodawców są zaangażowane na poziomie

⁶⁰ In the Netherlands, the term youth is applied to children and young people from 0 up to the age of 25. In 2021, there were almost 4.9 million children in this age group: children (0 – 12 years) and young people (12 – 25 years). This is 28% of the total population of 17,5 million inhabitants. As in most other industrialised countries, the proportion of youth in the total population is decreasing. Source: OECD [Education at a Glance 2021 : OECD Indicators - Netherlands](#)

⁶¹ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 15.07.2021) [Netherlands - General context](#)

regionalnym, aby upewnić się, że młodzi ludzie mogą zdobyć doświadczenie zawodowe i znaleźć pracę.

- Ogólny trzeci pakiet wsparcia i odbudowy zapewniony przez rząd podczas kryzysu wywołanego koronawirusem był również dostępny dla służb miejskich, wsparcia kryzysowego przez regionalne zespoły ds. mobilności i dodatkowych szkoleń opartych na pracy na poziomie szkolnictwa średniego, aby skierować młodych ludzi do dalszej edukacji lub pracy. Każdy z 35 regionów pracy przedstawił również plany regionalne z udziałem lokalnych interesariuszy, które zawierały konkretne ambicje i cele do realizacji. Koordynacja tego podejścia leży w gestii zarówno Ministra Spraw Społecznych i Zatrudnienia, jak i Ministra Edukacji, Kultury i Nauki. Podejście obejmuje wspieranie młodych ludzi, którzy szukają pracy po wypełnieniu obowiązków szkolnych, którzy są bezrobotni po okresie pracy i ubiegają się o zasiłek dla bezrobotnych, którzy opuścili szkołę bez podstawowych kwalifikacji, którzy są bezrobotni i nie otrzymują zasiłku dla bezrobotnych, mogą poprosić gminę o wsparcie.
- W ramach holenderskiej polityki edukacyjnej istnieje obowiązek uzyskania przez osoby w wieku do 18 lat podstawowych kwalifikacji lub dyplomu ukończenia ogólnokształcącej szkoły średniej II stopnia lub kształcenia przeduniwersyteckiego. Młodzi ludzie w wieku od 18 do 23 lat są wspierani przez swoje szkoły i monitorowani przez Regionalne Centrum Sprawozdawczości i Koordynacji (RMC).
- W listopadzie 2018 r. Minister Spraw Społecznych i Zatrudnienia uruchomił program dalszej integracji na rynku pracy. Program obejmuje projekty pilotażowe. Jeden z projektów pilotażowych dotyczy środków skierowanych do wszystkich obywateli o niezachodnim pochodzeniu migracyjnym, w tym młodych ludzi, na przykład przeciwdziałania uprzedzeniom podczas procesów rekrutacji i selekcji oraz poprawy pozycji na rynku pracy.)
- W sierpniu 2015 r. Ministerstwo Edukacji, Kultury i Nauki przekazało centralną rolę doradczą nowej fundacji: Fundacja Współpracy na rzecz Kształcenia Zawodowego, Szkoleń i Rynku Pracy (SBB) jest odpowiedzialna za badania rynku pracy, rozwój i utrzymanie struktury kwalifikacji oraz akredytację firm pośrednictwa pracy.
- W gminach działają skrzynki młodzieżowe (jongerenloket) dla młodych ludzi w wieku od 16 do 27 lat. Młodzi ludzie mający pytania związane z edukacją, dochodami i pracą mogą zwrócić się do biura ds. młodzieży w swojej gminie.
- Rząd zwraca również uwagę na niepełnosprawnych młodych ludzi, którym trudno jest pracować lub znaleźć pracę. W 2013 r. Rada Ministrów podjęła decyzję w sprawie umowy społecznej dotyczącej walki z bezrobociem. W ramach tej umowy społecznej pracodawcy zgodzili się stworzyć 100 000 miejsc pracy, a rząd zgodził się stworzyć 25 000 dodatkowych miejsc pracy, tak zwane Job Agreement. Pracodawcy i rząd są odpowiedzialni za osiągnięcie celów zawartych w umowie o pracę.
- Interwencja Proefplaatsen (Praca próbna) daje niepełnosprawnym (młodym) pracownikom otrzymującym świadczenia socjalne możliwość pracy jako pracownik próbny przez 2 miesiące, a pracownicy nadal otrzymują świadczenia socjalne. W ciągu tych 2 miesięcy pracodawca nie wypłaca wynagrodzenia.

Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży

Holenderski rząd jest aktywnie zaangażowany w promowanie tego, aby młodzi ludzie kończyli szkołę z dyplomem i byli w stanie znaleźć odpowiednią pracę. W tym celu rząd podejmuje działania polityczne i współpracuje zarówno ze światem biznesu, jak i sektorem edukacji.

Gminy koncentrują się na wspieraniu młodych ludzi bez dyplomu lub niezbędnych kwalifikacji początkowych. Stymulowanie uczestnictwa w rynku pracy opiera się na ustawie o uczestnictwie (2014). Ustawa ma na celu pomóc wszystkim osobom (w tym młodzieży) z ograniczeniami zawodowymi lub bez nich w znalezieniu odpowiedniej pracy.

Dla uczniów średnich szkół zawodowych opracowano ścieżkę edukacyjną "nauka przez praktykę". Łączy ona pracę i naukę w firmach działających jako środowiska edukacyjne. Rada Naukowa ds. Polityki Rządu (WRR) wzywa do prowadzenia polityki mającej na celu spójność społeczną w edukacji, aby wspierać równe szanse dla wszystkich młodych ludzi. Ministerstwo

Edukacji, Kultury i Nauki zachęca do łatwiejszego przechodzenia między różnymi rodzajami szkół, uczenia się na podstawie wzajemnych doświadczeń, świadomości wszystkich zaangażowanych i przestrzeni do eksperymentowania⁶².

Inne środki

Program Together to the Client to zakrojona na szeroką skalę współpraca między różnymi organizacjami, takimi jak VNG (Stowarzyszenie Gmin Holenderskich) i Agencja Ubezpieczeń Pracowniczych (UWV), której celem jest wspieranie gmin i 35 regionów rynku pracy w celu poprawy świadczenia usług dla osób poszukujących pracy i pracodawców.

Oprócz działań krajowych, wiele dzieje się również na poziomie regionalnym i lokalnym. Kilka przykładów:

- Innym projektem skupiającym się na pracy z młodzieżą jest Tailor-made route (T.O.M.). T.O.M. to inicjatywa gminy Den Bosch dla młodych NEET w wieku od 16 do 27 lat. Dzięki temu procesowi młodzi ludzie otrzymują wsparcie w zakresie edukacji i pracy.
- Kolegium Graafschap kieruje uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji, którzy ukończyli średnią szkołę zawodową (MBO), na rynek pracy. Uczniowie, którzy nie wiedzą, jak znaleźć pracę, otrzymują wsparcie trenera pracy w ramach programu School-ex.
- Inicjatywa Learn2Work to projekt nauki i pracy wspierany przez pracę z młodzieżą. Pomaga on młodym ludziom z wieloma problemami uporządkować swoje życie. Gmina Almere jest jednym z podmiotów zapewniających dotacje.

Młodzi ludzie są stosunkowo często zatrudniani na podstawie elastycznych umów o pracę. Dzięki ustawie o pracy i bezpieczeństwie (2014) rząd stworzył równowagę między stałymi i elastycznymi warunkami zatrudnienia⁶³.

Rynek pracy

Holenderska gospodarka szybko wyszła z kryzysu spowodowanego wybuchem pandemii koronawirusa w 2020 roku.

Bezrobocie jest niskie. Średnio 4,2% siły roboczej było bezrobotnych w 2021 r., co odpowiada 408 000 osób. W praktyce potencjał na rynku pracy jest większy niż sugerują oficjalne statystyki. Wynika to z faktu, że osoby, które nie pracują, ale nie są natychmiast dostępne do pracy i / lub (jeszcze) nie szukają pracy, nie są liczone jako część bezrobotnej populacji aktywnej zawodowo.

Sektory z największą liczbą miejsc pracy to opieka i pomoc społeczna, handel i wynajem oraz inne usługi biznesowe. Praca tymczasowa wzrosła w 2021 roku. Jest to zwyczajowe zjawisko, gdy gospodarka ponownie radzi sobie dobrze po kryzysie. Pracodawcy najpierw zlecają pracę pracownikom tymczasowym. Na późniejszym etapie pracodawcy sami zatrudniają ludzi na podstawie umów tymczasowych lub stałych⁶⁴.

1.5.3. Przedsiębiorczość w Holandii

Polityka i kontekst

Główna odpowiedzialność za politykę przedsiębiorczości spoczywa na Ministerstwie Spraw Społecznych i Zatrudnienia. Jednak w opracowywanie polityk może być zaangażowanych wiele innych ministerstw. Na przykład Ministerstwo Edukacji, Kultury i Nauki ma do odegrania rolę w zwiększaniu umiejętności zarówno wśród pracowników, jak i przedsiębiorców. W przypadku polityk przedsiębiorczości skierowanych do grup szczególnie wrażliwych, Ministerstwo Spraw Społecznych i Zatrudnienia dzieli odpowiedzialność z Ministerstwem Spraw Gospodarczych i Klimatu. Szereg polityk wsparcia jest wdrażanych przez agencje na szczeblu krajowym, władze regionalne i władze miejskie. Holenderska polityka przedsiębiorczości ma tendencję do przyjmowania bardziej ogólnego podejścia, zwykle nie rozróżniając między różnymi grupami docelowymi, ale dostosowując wsparcie do indywidualnych przedsiębiorców⁶⁵.

⁶² Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands – Employment and entrepreneurship](#)

⁶³ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2022) [Netherlands – Integration of young people in the labour market](#)

⁶⁴ Source : European Commission – EURES (11.07.2022) [Labour market information - Netherlands](#)

⁶⁵ Source: OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes - The Netherlands 2020](#)

Holenderski raport Global Entrepreneurship Monitor z 2019 r. pokazuje, że Holandia osiąga dobre wyniki pod względem infrastruktury fizycznej, norm kulturowych i społecznych dotyczących przedsiębiorczości, infrastruktury handlowej i dostępu do finansowania. Dwa ostatnie działania mają na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorców i MŚP, a mianowicie holenderska Rada Doradcza ds. Obciążeń Regulacyjnych (ATR) (2017-21), która dokonuje przeglądu wszystkich nowych przepisów w celu zmniejszenia obciążeń dla firm i obywateli. Przewiduje się dalsze uproszczenia systemów podatkowych i regulacyjnych w latach 2018-21 w ramach umowy koalicyjnej z 2017 r.

Bariery dla tworzenia przedsiębiorstw

Pomimo tak dobrych warunków, obciążenia administracyjne pozostają nieproporcjonalną przeszkodą dla przedsiębiorczości niektórych grup ludności. Na przykład migranci wskazują, że napotykają wiele wyzwań w poruszaniu się w środowisku regulacyjnym, często z powodu trudności językowych. Około 45% populacji zadeklarowało, że posiada umiejętności i wiedzę potrzebne do rozpoczęcia działalności gospodarczej w 2019 roku. Oczekuje się, że ten poziom umiejętności w zakresie przedsiębiorczości w populacji będzie miał korzystny wpływ na poziom działań w zakresie przedsiębiorczości i jest zasadniczo zgodny z wysokim poziomem umiejętności czytania i pisania oraz umiejętności cyfrowych wśród dorosłych i studentów.

Ludzie rzadziej zgłaszali, że "strach przed porażką" stanowił barierę niż średnia UE w latach 2015-19 (34,5% w porównaniu z 45,0%). Spośród głównych grup ludności kobiety i młodzież najczęściej zgłaszały tę barierę (38,8% i 37,8%), ale mimo to prawdopodobieństwo, że grupy te zgłoszą tę barierę, było niższe niż średnia UE (odpowiednio 48,9% dla kobiet i 44,7% dla młodzieży w UE).

Brak umiejętności w zakresie przedsiębiorczości wydaje się być mniejszą przeszkodą w zakładaniu firm w Holandii. Odsetek młodzieży, która twierdzi, że posiada umiejętności potrzebne do rozpoczęcia działalności gospodarczej, znacznie wzrósł w ciągu ostatniej dekady: 43,2% młodzieży deklaruje, że posiada umiejętności potrzebne do bycia przedsiębiorcą (37,2% w UE).

Działania związane z samozatrudnieniem i przedsiębiorczością

W 2019 r. prawie 15% ludności aktywnej zawodowo pracowało na własny rachunek, co było nieco powyżej średniej UE. Kobiety były o 60% bardziej niż mężczyźni przedsiębiorcami na wczesnym etapie rozwoju. Młodzież (w wieku 18-30 lat) była bardzo aktywna na wczesnym etapie przedsiębiorczości w latach 2015-2019: ponad 15% rozpoczynało nową działalność gospodarczą lub nią zarządzało. Odsetek ten był około dwukrotnie wyższy niż średnia UE (7,8%). Ponadto przedsiębiorczość na wczesnym etapie rozwoju wzrosła w ciągu ostatniej dekady. Wzrost ten zaobserwowano we wszystkich grupach ludności; był on jednak szczególnie uderzający wśród młodych przedsiębiorców.

Systemy wsparcia

- Programy krajowe są często realizowane przez lokalne agencje i organizacje, a ich uzupełnieniem jest zróżnicowany zestaw inicjatyw władz miejskich i organizacji pozarządowych. Wiele z tych inicjatyw skierowanych jest do kobiet, młodzieży i migrantów. Istnieją dwa udane i długotrwałe programy: Bbz dla bezrobotnych i Qredits dla osób zagrożonych wykluczeniem finansowym.
- Program nauczania średniego szkolnictwa zawodowego (MBO) został dostosowany poprzez wprowadzenie opcji, które oferują możliwość uczenia się umiejętności przedsiębiorczych. Na stronie internetowej Entrepreneurial Now uczniowie mogą poszerzyć swoje umiejętności i zdobyć więcej wiedzy.
- Platforma Education2032. Holenderska Agencja Przedsiębiorczości i Young Entrepreneur opracowały raport doradczy, w którym wskazują, że edukacja w zakresie przedsiębiorczości powinna być podstawą przyszłego programu nauczania.
- Organ podatkowy opracował pakiet dydaktyczny "Przedsiębiorczość i podatki" dla uczniów szkół średnich w celu zwiększenia ich świadomości podatkowej. Opracowany pakiet dydaktyczny nosi nazwę "Projektowanie przedsiębiorstw i podatki". Pakiet ten zawiera podręcznik dla nauczycieli, zadania i podsumowanie teorii.

- Program Erasmus+ to zakrojona na szeroką skalę inicjatywa, która daje młodym ludziom możliwość rozwijania swoich umiejętności i kompetencji⁶⁶.

Rozwój przedsiębiorczości

Rząd opracował zestaw środków w celu stworzenia korzystnego środowiska dla tworzenia przedsiębiorstw. Możliwości finansowania tworzenia start-upów można znaleźć na stronie Netherlands Enterprise Agency. Jedną z ważnych holenderskich inicjatyw jest StartupDelta. Zamierza wzmocnić, połączyć i rozwinąć kwitnący i konkurencyjny ekosystem start-upów w Holandii, czyniąc go najlepszym miejscem do zakładania i rozwijania innowacyjnych firm.

- Holenderski rząd chce pomóc ambitnym start-upom i innym przedsiębiorcom w szybkim rozwoju poprzez Ambitious Entrepreneurship Action Plan. Ważne jest, aby start-upy miały lepszy dostęp do kapitału, wiedzy, innowacji i globalnego rynku⁶⁷.
- Fundacja biznesowa Young Entrepreneurs odgrywa ważną rolę w promowaniu przedsiębiorczości wśród młodych ludzi. Oferuje programy edukacyjne i projekty oparte na doświadczeniu dla wszystkich poziomów edukacji. Young Entrepreneurs współpracuje z prywatnymi organizacjami, takimi jak ABN AMRO Bank i Ministerstwo Gospodarki i Polityki Klimatycznej.
- Holenderski rząd pomaga przedsiębiorcom w dostępie do sieci, ponieważ dobre sieci pomagają w rozwoju firm. Wszystkim przedsiębiorcom oferuje się dostęp do Business.gov.nl (Ondernemersplein), miejsca online, w którym przedsiębiorcy mogą uzyskać dostęp do usług wielu agencji, takich jak Izba Handlowa oraz Administracja Podatkowa i Celna. Szczegółne informacje oferowane są młodym przedsiębiorcom, takim jak studenci.
- Inną ważną siecią na poziomie krajowym i regionalnym jest największa organizacja pracodawców VNO-NCW, która reprezentuje interesy holenderskiego biznesu i przemysłu oraz świadczy szereg usług dla swoich członków. VNO-NCW utrzymuje również specjalne powiązania z wieloma innymi organizacjami⁶⁸.

1.5.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Kontekst

Według danych Statistics Netherlands (CBS) zaczerpniętych z najnowszej publikacji internetowej Green Growth, oceniającej zmiany wskaźników środowiskowych w latach 2000-2016, holenderska gospodarka staje się coraz bardziej ekologiczna. Firmy wdrażają czystsze procesy produkcyjne i zużywają stosunkowo mniej surowców. Ponadto wzrosła produkcja i zatrudnienie w sektorze towarów i usług środowiskowych. Jednak bioróżnorodność i jakość środowiska (np. jakość wody) pozostają w tyle.

W październiku 2011 r. rząd uruchomił Agencję Zrównoważonego Rozwoju, aby zbadać, w jaki sposób kluczowe sektory mogą pomóc krajowi w osiągnięciu zielonego wzrostu. W ramach Agencji Zrównoważonego Rozwoju, program Zielonego Ładu ma na celu zaangażowanie sektora prywatnego w zieloną transformację. Przykładowo, rząd zawarł umowy z Holenderską Organizacją Mleczarską oraz Holenderską Organizacją Rolnictwa i Ogrodnictwa, aby do 2020 r. łańcuchy mleczarskie charakteryzowały się zerową emisją dwutlenku węgla. Usuwając szkodliwe regulacje, Zielone Umowy mają na celu wzmocnienie prywatnych inicjatyw. Holandia będzie również dążyć do bardziej ekologicznej produkcji, przechodząc na gospodarkę opartą na bioproduktach⁶⁹.

Holandia kładzie duży nacisk na innowacje i badania w dziedzinie ekologicznego biznesu. Wspiera działania badawczo-rozwojowe związane ze zrównoważonymi technologiami, materiałami i praktykami. Kraj utworzył centra innowacji, takie jak Green Chemistry Campus i różne instytuty technologiczne, aby wspierać współpracę między firmami i naukowcami⁷⁰.

Sieci wsparcia / szkolenia dla eko-przedsiębiorców

- System Zielonych Projektów stymuluje nowe osiągnięcia w zakresie technologii środowiskowych, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz trwałych i innowacyjnych projektów (budowlanych).

⁶⁶ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands - Development of entrepreneurship competence](#)

⁶⁷ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands - Start-up funding for young entrepreneurs](#)

⁶⁸ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2022) [Netherlands – Promotion of entrepreneurship culture](#)

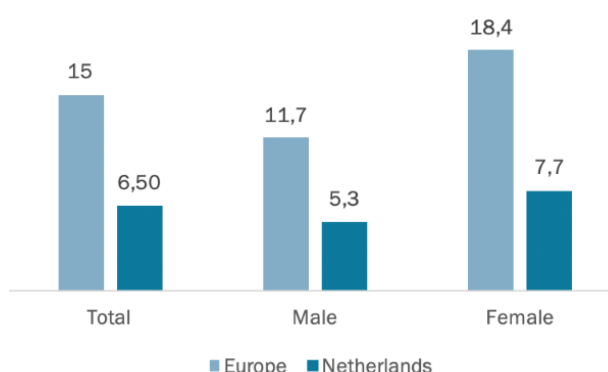
⁶⁹ Source: OECD [Green growth in action: The Netherlands](#)

⁷⁰ Source: CBS Statistics Netherlands (2009) [Green growth in the Netherlands](#)

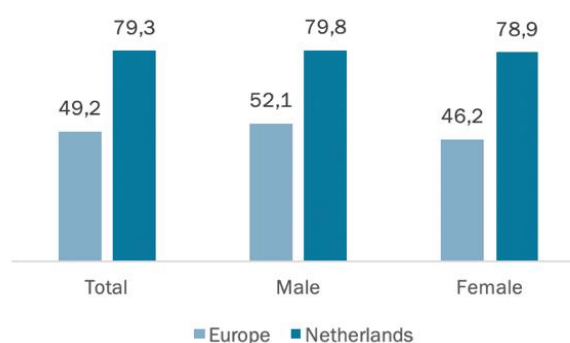
- Projekt Alliance for Green Entrepreneurship skierowany jest do dorosłych słuchaczy i będzie działał na rzecz wspierania edukacji w zakresie zrównoważonej przedsiębiorczości poprzez tworzenie specjalistycznych, ukierunkowanych na uczących się materiałów i zasobów edukacyjnych, poświęconych rozwojowi kompetencji w zakresie tworzenia modeli gospodarki o obiegu zamkniętym, zielonych start-upów i przedsiębiorstw cyfrowych w celu promowania innowacji społecznych i wzmacniania podmiotów trzeciego sektora.
- Centrum Zielonej Przedsiębiorczości (VHL University of Applied Sciences). We współpracy z instytucjami wiedzy w Gelderland, VHL University of Applied Sciences (VHL) oferuje szeroką gamę warsztatów, programów szkoleniowych i kursów.
- Centrum Zrównoważonej Przedsiębiorczości chce, aby zrównoważona przedsiębiorczość i przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym zakończyły się sukcesem. Misja ta przekłada się na nowe programy nauczania dla studentów, nowe programy badawcze dla naukowców i nowe rozwiązania dla społeczności regionalnych, krajowych i międzynarodowych. Centrum zapewnia studentom, liderom biznesu, naukowcom, decydentom i obywatelom wszelką wiedzę i kompetencje, których potrzebują, aby zrównoważona przedsiębiorczość i przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym zakończyły się sukcesem.

1.5.5. Holandia - karta kraju NEETs

Wskaźniki NEET według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁷¹

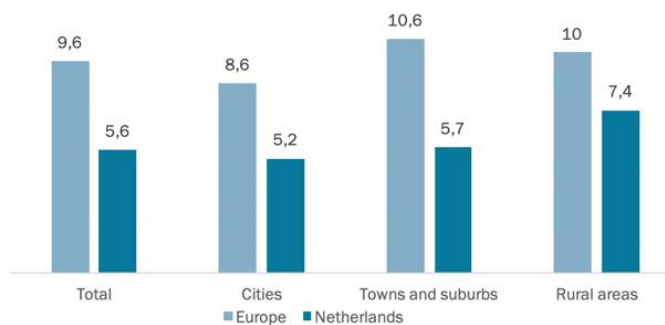
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁷²

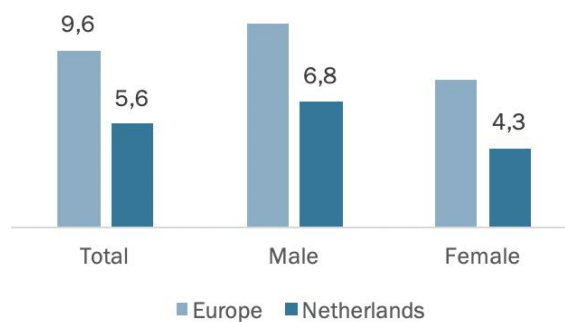
⁷¹ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

⁷² Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁷³

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁷⁴

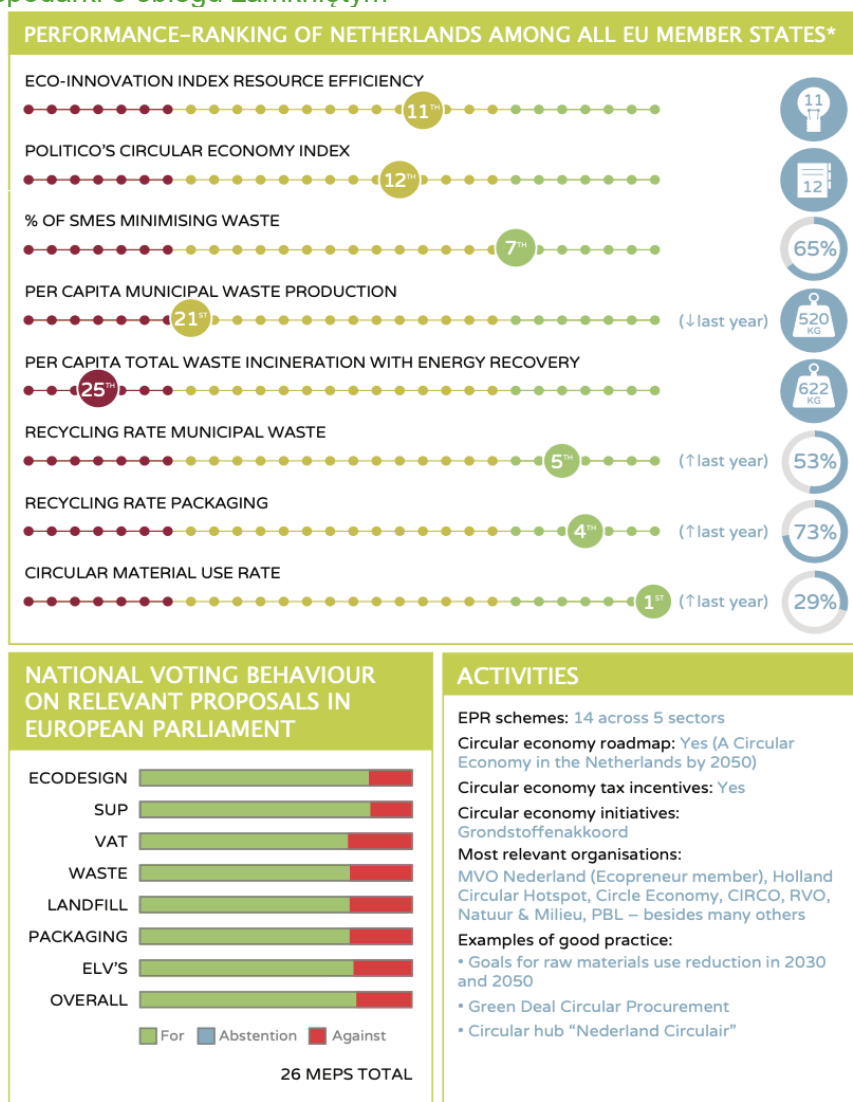

⁷³ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)
⁷⁴ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

Warunki ramowe dla przedsiębiorczości⁷⁵

Przegląd gospodarki o obiegu zamkniętym⁷⁶

⁷⁵ Source: [Global Entrepreneurship Monitor – Economy profiles](#)

⁷⁶ Source: Ecopreneur.eu - European Sustainable Business Federation (2019) [Circular economy update overview of circular economy in Europe](#)

1.6. Grecja

1.6.1. NEETs

Statystyki

Według Eurostatu⁷⁷, Wskaźnik NEET dla młodych ludzi w wieku 15-24 lat w Grecji wyniósł 23,6% w pierwszym kwartale 2021 r., tj. prawie co czwarty młody człowiek w Grecji.

Większość NEET to osoby w wieku od 20 do 24 lat. NEET w Grecji mogą być dowolnej płci, chociaż prawdopodobieństwo zostania NEET może zależeć od płci. W szczególności wskaźnik NEET jest wyższy wśród kobiet niż mężczyzn.

Podział na podgrupy NEET, zgodnie z raportem okresowym OECD (2014), pokazuje, że 4,9% młodych Greków w wieku 15-19 lat to nieaktywni NEET, przy czym większość z nich kształci się lub jest zatrudniona. Barometr nieobecności⁷⁸ badanie wskazuje, że 65,4% populacji młodzieży w wieku 15-24 lat to uczniowie lub studenci, a 16,2% jest zatrudnionych.

Wskaźnik NEET był stosunkowo wysoki przez kilka lat, częściowo z powodu kryzysu gospodarczego w kraju. Jednak pandemia COVID-19 miała również wpływ na wskaźnik NEET, ponieważ wielu młodych ludzi miało trudności ze znalezieniem pracy lub kontynuowaniem nauki lub szkolenia podczas pandemii.

Największy odsetek młodzieży NEETS pochodzi ze szkolnictwa wyższego, podczas gdy na drugim miejscu znajduje się szkolnictwo średnie II stopnia i policealne, a na trzecim szkolnictwo przedszkolne, podstawowe i średnie I stopnia. Jest to wyjątek: jest to jedyny kraj w Unii Europejskiej, w którym młodzi ludzie z wykształceniem wyższym stanowią największą część NEETS⁷⁹.

Edukacja

Większość NEET ukończyła szkołę średnią lub policealną i nie posiada doświadczenia zawodowego. Populacja NEET ma wysoki odsetek kobiet i zniechęconych pracowników, jak donosi Eurofound.

Według GPO (Greckiej Opinii Publicznej) i KEADIK (Centrum Praw Człowieka - Uniwersytetu na Krecie)⁸⁰, poziom wykształcenia greckich NEET jest ogólnie niski, przy czym większość z nich ukończyła szkołę średnią I stopnia, a w większości przypadków poziom wykształcenia jest umiarkowany (tj. absolwenci szkół średnich II stopnia lub szkół technicznych). Niemniej jednak wczesne kończenie nauki powinno być uważane za czynnik ryzyka stania się NEET, czego przykładem jest przypadek uczniów romskich.

Istnieje ograniczona korelacja między NEET a urbanizacją. NEET częściej występują na obszarach wiejskich kraju. Większość NEET jest stanu wolnego i nie ma dzieci, a tylko niewielki odsetek jest żonaty. Zwykle mieszkają z rodzicami i rodzeństwem, a ich rodzice mają wykształcenie średnie lub rzadko wyższe. Dochód rodziny jest zazwyczaj niski lub średni, a w rodzinach o wyższych dochodach nie znaleziono NEET, co podkreśla nierówności społeczno-ekonomiczne i międzypokoleniowe przekazywanie ubóstwa. Wydaje się jednak, że NEET mają lepszy status społeczno-ekonomiczny w porównaniu z innymi państwami członkowskimi UE ze względu na mieszkanie z rodziną i dzielenie się dochodami, co pomaga zapobiegać wykluczeniu społecznemu i skrajnemu ubóstwu.

⁷⁷ Source: Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)

⁷⁸ Source: University of Crete – Department of Political Science – KEPET & KEADIK (2007-2013) [Project Absents Barometer: Detection, categorization and empirical grounding of policy proposals for tackling a new form of social vulnerability: The NEETs \(Young People Not in Education, Employment or Training\)](#)

⁷⁹ Source: International Journal of Humanities and Social Science, Drakaki, M., Papadakis, V., Kyridis, A., & Papargyris, A. (2014). [Young people not in employment, education or training \(NEETs\) in Greece: The impact of the financial crisis and austerity policies. International Journal of Humanities and Social Science](#)

World Bank (2021) [Not in education, employment, or training, total \(% of population ages 15-24\) - Greece](#)

Thessaloniki Project Management Agency SA (2013) [Needs analysis report for the project "New Neighbourhood Networks" \(NNN\)](#)
⁸⁰ Source: International Journal of Humanities and Social Science, Drakaki, M., Papadakis, V., Kyridis, A., & Papargyris, A. (2014). [Young people not in employment, education or training \(NEETs\) in Greece: The impact of the financial crisis and austerity policies. International Journal of Humanities and Social Science](#)

1.6.2. Polityka zatrudnienia młodzieży

Chociaż nie ma prawnej definicji greckiej młodzieży i jej ograniczeń wiekowych, grupa wiekowa od 15 do 29 lat jest najczęściej używana w rządowych dokumentach strategicznych i badaniach. Polityka zatrudnienia młodzieży w Grecji stanowi poważne wyzwanie ze względu na wysokie wskaźniki bezrobocia i niedostatecznego zatrudnienia wśród młodzieży.

Głównym organem państwowym zajmującym się zatrudnieniem i przedsiębiorczością jest Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych za pośrednictwem nadzorowanych przez siebie organów: Publicznych Służb Zatrudnienia oraz Krajowego Instytutu Pracy i Rozwoju Zasobów Ludzkich. Grecki rząd wdrożył kilka polityk i inicjatyw mających na celu rozwiązanie tej kwestii, w tym:

- W 2014 r. rząd uruchomił program gwarancji dla młodzieży, którego celem jest zapewnienie młodym ludziom w wieku do 25 lat możliwości zatrudnienia, szkolenia, przyuczenia do zawodu lub kontynuowania nauki. Inicjatywa ta została wdrożona przy wsparciu Unii Europejskiej.
- Rząd uruchomił kilka programów zachęcających firmy do zatrudniania młodych ludzi, w tym dotacje dla pracodawców zatrudniających młodych ludzi na stałe.

Pomimo tych wysiłków bezrobocie wśród młodzieży pozostaje poważnym wyzwaniem, a stopa bezrobocia wśród młodzieży w 2021 r. wyniosła ponad 30%. Pandemia COVID-19 jeszcze bardziej zaostrzyła tę kwestię, prowadząc do zwiększonej utraty miejsc pracy i ograniczonych możliwości zatrudnienia dla młodych ludzi. Stopa bezrobocia wśród młodzieży jest nieproporcjonalnie wysoka w porównaniu ze średnią UE, zwłaszcza po kryzysie gospodarczym i pandemicznym⁸¹.

Rynek pracy

W 2021 roku stopa bezrobocia wynosiła 13,2%. Stopa bezrobocia jest najwyższa wśród kobiet i osób w wieku do 24 lat.

Większość osób w wieku 15-74 lat pozostających poza rynkiem pracy albo nigdy nie pracowała w przeszłości (45,5%), albo minęło ponad 8 lat od zakończenia ich ostatniego zatrudnienia (29,2%).

Co więcej, w ciągu ostatnich kilku lat Grecja została szczególnie mocno dotknięta kryzysem uchodźczym ze względu na swoje położenie geograficzne na szlaku najczęściej wykorzystywanym przez uchodźców. Według szacunków Komisji Europejskiej, duża fala uchodźców przedostała się do UE nielegalnie, a wielu z nich wykorzystało Grecję jako punkt wjazdu. Stanowi to duże obciążenie dla greckiej gospodarki i negatywnie wpływa na turystykę na greckich wyspach⁸².

Obecny rynek pracy charakteryzuje się brakiem możliwości zatrudnienia, nasilonymi problemami strukturalnymi, takimi jak brak elastyczności, wysoki poziom regulacji i surowe zasady zwalniania i zatrudniania pracowników, co utrudnia tworzenie miejsc pracy, a także przechodzenie z jednej pracy do drugiej.

Greckie bezrobocie wśród młodych ludzi waha się średnio na jednym z najwyższych poziomów w UE. Według Eurostatu w 2020 r. stopa bezrobocia młodzieży w Grecji była ponad dwukrotnie wyższa od średniej krajowej. W 2020 r. i w czasie kryzysu związanego z COVID-19 grecka stopa bezrobocia młodzieży w wieku 15-24 lat wyniosła 45,8%.

Co więcej, różnica między płciami w bezrobociu młodzieży jest dość znaczna, a stopa bezrobocia młodzieży wśród mężczyzn wyniosła 36,8% w 2020 r., podczas gdy wśród kobiet wzrosła do 53,7%. Co więcej, istnieją bardzo wyraźne nierówności regionalne, przy stopie bezrobocia młodzieży wynoszącej 49,1% na obszarach wiejskich w 2020 r. i 43,5% na obszarach miejskich⁸³.

Środki na rzecz zatrudnienia młodzieży

Aby wspierać zatrudnienie, agencje rządowe wdrażają następujące środki:

- Środek dotacji rekrutacyjnej dla młodych ludzi w wieku do 29 lat w wysokości 1200 euro. Mówiąc bardziej szczegółowo, w 2022 r. i w celu radzenia sobie z bezrobociem wśród

⁸¹ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 17.03.2023) [Greece – Employment & entrepreneurship](#)

⁸² Source: EURES – [Labour Market information - Greece](#)

⁸³ Source: European Student Think Tank (07.04.2023) [Youth Unemployment in Greece and the integration of NGEU funds into the new National Strategy](#)

młodzieży w kontekście radzenia sobie z konsekwencjami COVID-19, wszyscy młodzi ludzie w wieku od 18 do 29 lat, którzy nie mają wcześniejszego doświadczenia zawodowego i zostaną zatrudnieni w ciągu roku, otrzymają 6 miesięcy przedpłaconego czasu pracy, który mogą wykorzystać na pierwszą pracę. Pomoc wynosi 1200 euro za pierwsze 6 miesięcy zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin. Połowę tej kwoty otrzyma pracownik (oprócz swojego wynagrodzenia), jako zachętę do znalezienia pracy, a resztę pracodawca jako dopłatę do kosztów wynagrodzenia. W przypadku pracy w niepełnym wymiarze godzin odpowiadającej co najmniej 50% pełnego etatu, przyznawana będzie połowa tej kwoty.

- Rozszerzenie programu subsydiowanych miejsc pracy ze 100 000 do 150 000. Przedmiotowy program, który obowiązuje od października 2020 r., przewiduje 6-miesięczną dotację w wysokości 100% składek za każdą ukierunkowaną rekrutację osoby bezrobotnej oraz dotację w wysokości 200 euro wynagrodzenia za każdą rekrutację osoby długotrwale bezrobotnej.

- Przedłużenie programu "Co-Working" do końca roku, który przewiduje 60% dopłaty do obniżki wynagrodzenia i 100% pokrycie składek odpowiadających obniżonemu wynagrodzeniu.

- Przedłużenie programu dopłat do wakacji w kulturze.

- Wypłata rekompensaty celowej (534 EUR/miesiąc) dla artystów i przewodników turystycznych.

Środki elastyczności z naciskiem na młodych ludzi

W ogólnym kontekście wzmocnienia zatrudnienia, jak opisano w poprzedniej sekcji, a także w ustawodawstwie pracy w Grecji, uwzględniono środki elastyczności z naciskiem na młodych ludzi (np. umowy o pierwszą pracę, bezpieczeństwo młodych pracowników)⁸⁴.

1.6.3. Przedsiębiorczość w Grecji

Głównym organem państwowym zajmującym się zatrudnieniem i przedsiębiorczością jest Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych za pośrednictwem nadzorowanych przez siebie organów: Publicznych Służb Zatrudnienia oraz Narodowego Instytutu Pracy i Rozwoju Zasobów Ludzkich.

Greckie MŚP mają duże znaczenie dla greckiej gospodarki, ponieważ generują 63,6% wartości dodanej i 85,2% zatrudnienia, przewyższając średnią UE. Co więcej, ze wszystkich ustaleń wynika, że w 2019 r. złagodzenie niepewności i dynamika wzrostu wzmocniły sytuację przedsiębiorczości przed nadejściem kryzysu pandemicznego, który drastycznie zmienił dane dotyczące gospodarki. Wreszcie, przedsiębiorcy inwestują więcej zasobów w rozwój, zarządzanie organizacją i eksterminację biznesową.

Kryzys gospodarczy pozwolił wielu osobom rozpocząć swoją przygodę z przedsiębiorczością. Z drugiej strony, nadal istnieją pewne susze, problemy i obawy dotyczące gospodarki i sytuacji biznesowej. Ponadto wiele przedsiębiorstw zmaga się z polityką podatkową rządu i innymi kwestiami biurokratycznymi. Wreszcie, wskaźniki zadowolenia z działalności biznesowej są umiarkowane wśród uczestników badania⁸⁵.

Kryzys finansowy w 2009 roku był zdecydowanie sygnałem alarmowym dla kraju. Jego nowy stan doprowadził do odrodzenia greckiej przedsiębiorczości⁸⁶. Kryzys doprowadził do sytuacji, w której niektórzy ludzie, z powodu braku dobrych możliwości zatrudnienia lub z powodu nowej możliwości biznesowej, zdecydowali się założyć własną firmę.

W ostatnich latach w kraju pojawiło się kilka start-upów, a niektóre z nich odniosły szczególny sukces. W 2020 r. nastąpił znaczny wzrost kapitału zainwestowanego w firmy założone ponad 10 lat temu. Głównymi przykładami są Viva Wallet i Skroutz, które przyciągnęły duże międzynarodowe zainteresowanie.

⁸⁴ Source: European Commission – Youth Wiki (Last update: 23.03.2023) [Greece- Integration of young people in the labour market](#)

⁸⁵ Source: [KnE Social Sciences](#) Athanasios Vasilopoulos, Christos A. Tsitsakis (November 2021) [The Development of Entrepreneurship in Greece – The Aftermath of an Economic Crisis \(Conference paper\)](#)

⁸⁶ Source: IED - Institute of Entrepreneurship Development (18.02.2021) [The Transformation of Greek Entrepreneurship](#)

Grecki rząd uruchomił inicjatywę o nazwie Elevate Greece, której celem jest identyfikacja obiecujących start-upów i pomoc w ich rozwoju, przy jednoczesnym wspieraniu silnego ekosystemu innowacji. Dzięki tej inicjatywie greckie start-upy mogą ubiegać się o oficjalną akredytację Ministerstwa Rozwoju i Inwestycji - Sekretariatu Generalnego ds. Badań i Innowacji (GSRI).

Przedsiębiorczość społeczna

Przedsiębiorczość społeczna w Grecji nabiera rozpędu w ostatnich latach. W 2017 r. w Atenach odbyło się pierwsze EXPO przedsiębiorczości społecznej. Ekonomia społeczna w Grecji została po raz pierwszy zinstytucjonalizowana w 2011 roku. Według raportu Komisji Europejskiej gospodarka społeczna w Grecji stanowi 3,6% PKB (produktu krajowego brutto) kraju i zatrudnia około 191 000 osób. Sektor ten stoi jednak przed kilkoma wyzwaniami, w tym ograniczonym dostępem do finansowania, brakiem ram prawnych i niską świadomością społeczną na temat przedsiębiorczości społecznej. Aby sprostać tym wyzwaniom, grecki rząd opracował różne polityki i inicjatywy wspierające przedsiębiorczość społeczną. Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej, ustanowiony w 2013 r., zapewnia wsparcie finansowe dla przedsiębiorstw społecznych i ma na celu wspieranie innowacji społecznych i przedsiębiorczości. Ponadto greckie Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych uruchomiło w 2015 r. Centrum Przedsiębiorczości Społecznej, które oferuje szkolenia, mentoring i możliwości nawiązywania kontaktów dla aspirujących przedsiębiorców społecznych.

W Grecji powstało kilka odnoszących sukcesy przedsiębiorstw społecznych, zajmujących się różnymi kwestiami społecznymi i środowiskowymi, takimi jak integracja uchodźców, bezrobocie wśród młodzieży i gospodarka odpadami⁸⁷.

Liczba osób samozatrudnionych w Grecji jest bardzo wysoka. W 2019 r. stopa samozatrudnienia była prawie dwukrotnie wyższa niż średnia UE (23% w porównaniu z 12,5%). Seniorzy i młodzież, najbardziej dotknięci utrzymującymi się skutkami kryzysu finansowego, mają najwyższe wskaźniki samozatrudnienia.

Najbardziej zauważalne luki w inkluzywnym systemie wsparcia przedsiębiorczości dotyczą kobiet-przedsiębiorców i przedsiębiorców-imigrantów. Wsparcie dla kobiet-przedsiębiorców istnieje, a wsparcie dla przedsiębiorców-imigrantów nie nadąża za wzrostem imigracji w ostatnich latach⁸⁸.

Przedsiębiorczość młodzieży

Przedsiębiorczość młodzieży jest dobrze ugruntowana, a większość inicjatyw wydaje się być rozsądnej jakości. Podczas gdy wiele z tych działań jest realizowanych w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, istnieje również wiele programów wspierających innowacyjną przedsiębiorczość w szkolnictwie wyższym⁸⁹, takich jak włączenie edukacji w zakresie przedsiębiorczości do formalnego systemu edukacji, tworzenie inkubatorów i akceleratorów start-upów, programy mentorskie, usługi konsultingowe, tworzenie sieci kontaktów, wsparcie internacjonalizacji oraz uproszczone regulacyjne procedury administracyjne i regulacyjne.

Ponadto kilka programów koncentruje się na przedsiębiorczości młodzieży, a w szczególności na osobach w wieku od 18 do 29 lat, z naciskiem na kobiety. Są to 12-miesięczne działania, w ramach których zarejestrowani bezrobotni w wieku 18-29 lat ubiegają się o finansowanie, w tym propozycję biznesplanu, w celu promowania samozatrudnienia 1000 młodych bezrobotnych poprzez tworzenie zrównoważonych przedsiębiorstw. Kwota pomocy dla nowych firm wynosi 14 800 euro. Projekt jest współfinansowany przez państwo greckie i Europejski Fundusz Społeczny / Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, w ramach Programu Rozwoju Zasobów Ludzkich, Edukacji i Uczenia się przez całe życie 2014-2020.⁹⁰

Wsparcie programu

Zgodnie z planem działania na rzecz gwarancji dla młodzieży, działania i programy zostały wdrożone przez greckie Ministerstwo Pracy i Spraw Społecznych:

⁸⁷ Source: AthensLive (22.03.2019) [What about Social Entrepreneurship in Greece?](#)

⁸⁸ Source: OECD - [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Greece \(2020\)](#)

⁸⁹ Source: OECD - [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Greece \(2020\)](#)

⁹⁰ Source: CNN Greece (12.04.2021) [Youth Entrepreneurship: 14,800 euro grants - What you need to know](#)

- Wsparcie planów biznesowych bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-29 lat. Program został wdrożony we współpracy z partnerami społecznymi i miał na celu stworzenie jednolitego środowiska doradztwa i mentoringu dla młodych ludzi w wieku 18-29 lat w celu opracowania i wdrożenia zrównoważonych planów biznesowych w danym środowisku gospodarczym i społecznym. Pomysły biznesowe zostały ocenione pod kątem ich dojrzałości przez zespół asesorów w oparciu o wcześniej zdefiniowane kryteria oceny, a 3000 najbardziej dojrzałych pomysłów biznesowych zostało wybranych do doradztwa, aby beneficjenci mogli przygotować kompletne biznesplany.
- Program przedsiębiorczości dla bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-29 lat i wzmocnienie przedsiębiorczości. Program doradztwa w zakresie przedsiębiorczości młodzieży. We współpracy z partnerami społecznymi wdrożono usługi mentorskie dla beneficjentów programu Program przedsiębiorczości dla bezrobotnej młodzieży w wieku 18-29 lat.⁹¹

Wszystkie inicjatywy mające na celu wzmocnienie przedsiębiorczości młodzieży są ogłaszane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Spraw Społecznych oraz Ministerstwa Rozwoju i Inwestycji.

Program dotacji dla inicjatyw biznesowych zatrudniających 3000 młodych freelancerów w wieku od 18 do 29 lat, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki cyfrowej⁹².

1.6.4. Zielona gospodarka / biznes / przedsiębiorczość

Kontekst lokalny

Jedną z kluczowych inicjatyw jest Krajowy Plan Działania na rzecz Promocji Zielonej Gospodarki, który został uruchomiony w 2016 roku. Plan ma na celu promowanie zrównoważonego rozwoju we wszystkich sektorach gospodarki i promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna i wiatrowa. Koncentruje się również na efektywności energetycznej i ma na celu zmniejszenie zużycia energii w budynkach i transporcie.

Kolejną ważną inicjatywą jest rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym, która ma na celu zmniejszenie ilości odpadów oraz promowanie ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów. W związku z tym grecki rząd uruchomił krajowy plan działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, który ma na celu promowanie zrównoważonych praktyk produkcyjnych i konsumpcyjnych oraz ograniczenie wytwarzania odpadów.

Ponadto Grecja poczyniła znaczne postępy w rozwoju odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna i wiatrowa. W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, a rząd wyznaczył cel produkcji 35% krajowej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do 2030 roku.

Krajowy Plan Energetyczno-Klimatyczny (NECP) Grecji zawiera kompleksowy plan osiągnięcia konkretnych celów energetycznych i klimatycznych do 2030 roku. Jednak Grecja nadal boryka się z utrzymującymi się kwestiami środowiskowymi w kilku obszarach. Chociaż gospodarka odpadami wykazała pewną poprawę, większość odpadów komunalnych jest nadal składowana na wysypiskach (77%), a wskaźnik recyklingu wzrósł jedynie umiarkowanie z 14,7% w 2017 r. do 16% w 2019 r. Jeśli chodzi o gospodarkę o obiegu zamkniętym, wyniki Grecji są niższe od średniej UE, co powoduje dodatkowe obciążenie naturalnych ekosystemów (Factsheet on Green Policies in Greece, przygotowany przez Foundation for Economic and Industrial Research - IOBE, w kontekście e-konferencji na temat Grecji i unijnego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, zorganizowanej wspólnie z Komisją Europejską we wrześniu 2021 r.).

Rząd grecki promuje również zrównoważoną turystykę, która jest ważnym sektorem gospodarki. Inicjatywy w tym zakresie obejmują promowanie zrównoważonych praktyk w branży turystycznej, promowanie ekoturystyki i zachęcanie do korzystania ze zrównoważonego transportu w sektorze turystycznym⁹³.

⁹¹ Source: European Commission – Youth Wiki (Last Update: 01.09.2022) [Greece - Inclusive programmes for young people](#)

⁹² Source: European Commission – Youth Wiki (Last Update: 23.03.2023) [Greece - Start-up funding for young entrepreneurs](#)

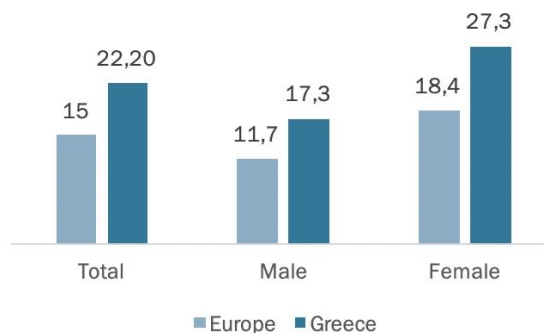
⁹³ Source: Institute of Economic and Industrial Research - IOBE (2021) [Factsheet on Green Policies](#)

Sieci zielonej przedsiębiorczości / szkolenia

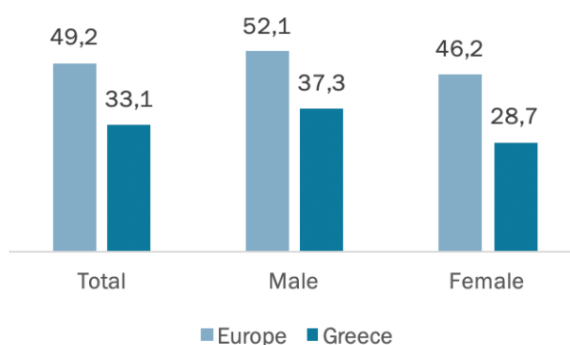
- EKO Grecja. EKO, Grupa Przedsiębiorczości i Ekonomii Społecznej, jest organizacją non-profit z siedzibą w Atenach, w Grecji, założoną w 2013 roku, działającą na poziomie lokalnym i europejskim, z młodzieżą jako główną grupą docelową. Główną misją EKO jest przyczynianie się do tworzenia społeczeństwa integracyjnego, które będzie w stanie rozwijać się i rosnąć w sposób zrównoważony.
- Hellenic Initiative jest globalną organizacją non-profit, która zrzesza Greków z diaspory i Filhellenów w celu inwestowania w przyszłość Grecji poprzez programy koncentrujące się na pomocy kryzysowej, przedsiębiorczości i rozwoju gospodarczym.
- Green Business Network (GBN) to grecka organizacja, której celem jest wspieranie ekologicznej przedsiębiorczości i zrównoważonego rozwoju. Zapewnia platformę do tworzenia sieci kontaktów, współpracy i wymiany wiedzy między zielonymi firmami i przedsiębiorcami.
- Hellenic Start-ups Association (HSA) wspiera i reprezentuje interesy greckich start-upów, w tym tych skupionych na zielonych i zrównoważonych technologiach. Zapewnia przedsiębiorcom zasoby, mentoring i możliwości nawiązywania kontaktów.
- Sustainable Greece 2020 to inicjatywa promująca zrównoważoną przedsiębiorczość i innowacje. Wspiera firmy, które przyczyniają się do ochrony środowiska, odpowiedzialności społecznej i wzrostu gospodarczego w Grecji.

1.6.5. Grecja - karta kraju NEETs

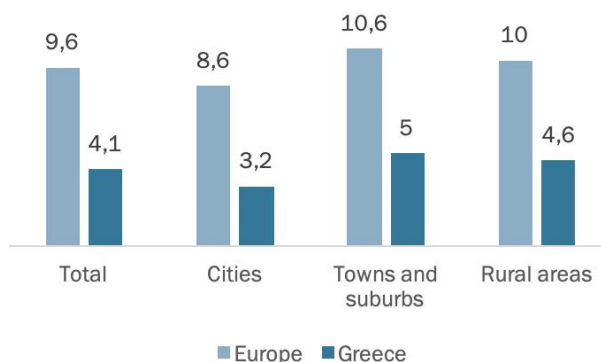
Wskaźniki NEET według płci, wieku i statusu zawodowego (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁹⁴

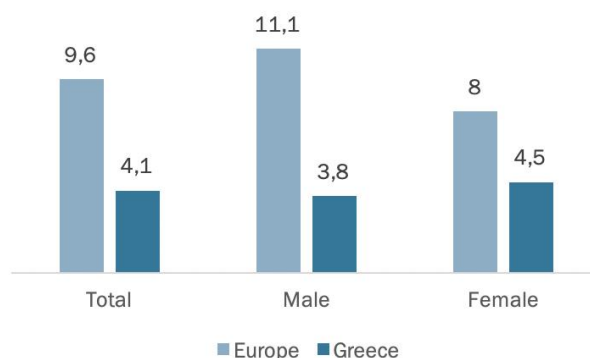
Zatrudnienie młodzieży według płci, wieku i poziomu wykształcenia (% osób w wieku od 15 do 29 lat)⁹⁵

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i stopnia urbanizacji (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁹⁶

Osoby przedwcześnie kończące naukę i szkolenia według płci i statusu zawodowego (% osób w wieku od 18 do 24 lat)⁹⁷

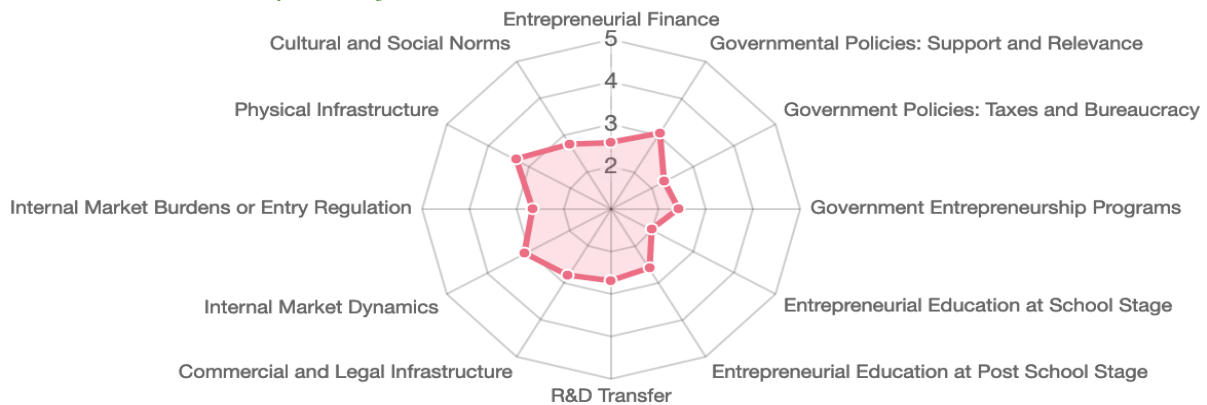
⁹⁴ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)

⁹⁵ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)

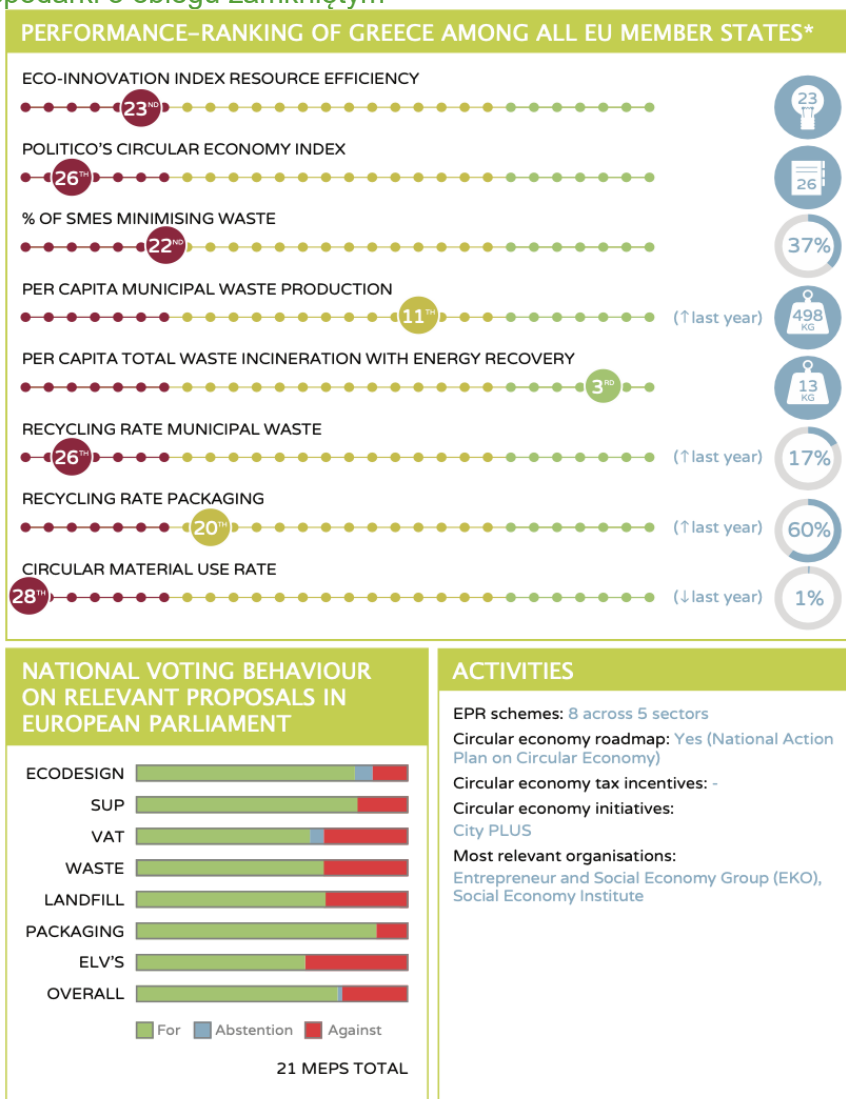
⁹⁶ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)

⁹⁷ Source: Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)

Warunki ramowe dla przedsiębiorczości ⁹⁸

Przegląd gospodarki o obiegu zamkniętym ⁹⁹

⁹⁸ Source: [Global Entrepreneurship Monitor – Economy profiles](#)

⁹⁹ Source: Ecopreneur.eu - European Sustainable Business Federation (2019) [Circular economy update overview of circular economy in Europe](#)

1.7. Krótkie podsumowanie

1.7.1. NEETs

Europa

Profil NEET różni się w zależności od kraju i regionu, ale istnieją pewne wspólne czynniki obserwowane wśród tej populacji w Europie: wiek (15-29 lat), płeć (młode kobiety mają wyższy wskaźnik NEET w porównaniu z młodymi mężczyznami), poziom wykształcenia (niższy niż ich rówieśnicy), przynależność do "wrażliwych grup" (rodziny o niskich dochodach, zmarginalizowane społeczności, osoby niepełnosprawne, mniejszości etniczne...); mieszkają na obszarach wiejskich i nie mają doświadczenia zawodowego.

Francja

Francja aktywnie zajmuje się kwestią NEET poprzez różne polityki i programy. Kraj oferuje szereg ścieżek edukacyjnych, w tym szkolenia zawodowe i programy praktyk, aby ułatwić przejście od edukacji do zatrudnienia. Wysiłki te pomogły obniżyć wskaźnik NEET we Francji, choć wyzwania pozostają. Wskaźnik NEET pozostaje wyższy niż średnia europejska. W porównaniu z innymi krajami, wskaźnik NEET jest niższy na obszarach wiejskich (18%) niż w miastach (20%), a w wieku od 15 do 24 lat młodzi mężczyźni są bardziej narażeni na NEET niż młode kobiety (9,7% w 2021 r.). Po 24 roku życia sytuacja ulega zmianie.

Węgry

Wskaźnik NEET jest stosunkowo wysoki w porównaniu ze średnią europejską. Kraj stanął w obliczu wyzwań związanych z zapewnieniem młodym ludziom odpowiedniej edukacji i możliwości zatrudnienia. Rząd wdrożył kilka środków w celu rozwiązania tego problemu, takich jak programy szkoleń zawodowych, dotacje dla pracodawców zatrudniających młodych ludzi i wsparcie przedsiębiorczości. Pomimo tych wysiłków, bezrobocie wśród młodzieży i wskaźnik NEET nadal stanowią problem na Węgrzech.

Podobnie jak w wielu krajach, młode kobiety są bardziej reprezentowane niż mężczyźni w profilach NEET; średnia młodych kobiet jest wyższa niż średnia UE, podczas gdy liczba młodych mężczyzn jest niższa. NEET częściej występuje w miastach, na przedmieściach i obszarach wiejskich niż w miastach. Najmłodszy ludź (w wieku 15-19 lat) mają najwyższą stopę bezrobocia.

Polska

W ciągu ostatnich lat Polska doświadczyła znacznego spadku wskaźnika NEET. Kraj wdrożył różne inicjatywy i reformy w celu zwalczania bezrobocia wśród młodzieży oraz poprawy możliwości kształcenia i szkolenia. Konkretnie polityki obejmują programy szkoleń zawodowych, staże i usługi pośrednictwa pracy. Jednak różnice regionalne i kwestie strukturalne nadal przyczyniają się do wyższego wskaźnika NEET na niektórych obszarach, szczególnie w regionach wiejskich.

Większość NEETS to mieszkańcy małych miast i obszarów wiejskich. Zgodnie z charakterystyką europejską odsetek kobiet jest wyższy niż mężczyzn, ale należy zauważyć, że różnica między płciami jest wyższa niż w innych krajach w przypadku kobiet: tylko 23% kobiet w wieku 25-34 lat z wykształceniem poniżej średniego II stopnia było zatrudnionych w 2020 r. w porównaniu do 59% mężczyzn. Polska jest jednak najlepszym krajem pod względem osób w wieku 15-19 lat: jest to kraj o najniższym wskaźniku.

Holandia

Wskaźnik NEET w Holandii oscyluje wokół 5%, przy najniższym wskaźniku w 2021 r. wynoszącym 5,5%. Młode kobiety, zwłaszcza te z niższym poziomem wykształcenia, mają mniejsze szanse na zatrudnienie w porównaniu z młodymi mężczyznami. Młodzi dorośli urodzeni za granicą (15-29 lat) mają większe prawdopodobieństwo bycia NEET w porównaniu z młodymi dorosłymi urodzonymi w kraju. Wielu NEET nie ukończyło edukacji lub nie posiada kwalifikacji niezbędnych do zatrudnienia. Ponadto, NEET częściej występują na obszarach wiejskich. Holandia ma najniższą liczbę NEET w porównaniu z innymi krajami europejskimi zaangażowanymi w projekt.

Grecja

Grecja boryka się z wysokim wskaźnikiem NEETs, który został zaostrzony przez kryzys gospodarczy w kraju. Przedłużająca się recesja i ograniczone możliwości zatrudnienia wpłynęły na perspektywy zatrudnienia młodych ludzi oraz dostęp do edukacji i szkoleń. Rząd wdrożył różne środki, takie jak dotowane programy zatrudnienia i wsparcie przedsiębiorczości, w celu rozwiązania problemu bezrobocia wśród młodzieży i wskaźników NEET. Podejmowane są również wysiłki w celu poprawy szkoleń zawodowych i lepszego dopasowania edukacji do potrzeb rynku pracy. Kwestia znalezienia pracy dla młodych ludzi jest szczególnie widoczna w przypadku wskaźnika młodych ludzi z wyższym wykształceniem, którzy stanowią największą większość NEETS w Grecji, a także specyfikę w Europie. Podobnie jak w innych krajach, kobiety są najliczniej reprezentowane (18,1% przy 16,6%).

1.7.2. Polityka zatrudnienia młodzieży i przedsiębiorczość

Europa

Polska, Węgry, Francja, Holandia i Grecja przyjęły liczne środki mające na celu poprawę zatrudnienia młodzieży, w tym program gwarancji dla młodzieży. Inicjatywa ta ma na celu zapewnienie młodym ludziom pracy, praktyk, staży lub dalszej edukacji w ciągu czterech miesięcy od utraty pracy lub zakończenia formalnej edukacji. Ponadto wszystkie zaangażowane kraje wdrażają kształcenie i szkolenie zawodowe (VET). Większość zaangażowanych krajów wprowadziła środki finansowe, aby zachęcić pracodawców do zatrudniania młodych pracowników, ale także zachęcić młodych ludzi do zakładania własnych firm.

Francja

Liczba nowych przedsiębiorstw rośnie we wszystkich regionach, ze znacznym wzrostem w sektorach takich jak transport i magazynowanie, działalność specjalistyczna, naukowa i techniczna oraz inne usługi dla gospodarstw domowych. 40,2% osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą ma mniej niż 30 lat, a ich średni wiek wynosi 35 lat. Kobiety stanowią większość w sektorach takich jak opieka zdrowotna i pomoc społeczna, inne usługi dla gospodarstw domowych, przemysł i edukacja, podczas gdy mężczyźni dominują w budownictwie, transporcie, magazynowaniu oraz informacji i komunikacji. Władze publiczne wprowadziły programy i narzędzia ułatwiające początkowe pozyskiwanie funduszy dla start-upów, wdrażane przez Bpifrance (francuski publiczny bank inwestycyjny) i Ministerstwo Gospodarki. Różne inicjatywy zapewniają wsparcie finansowe, zwolnienia podatkowe i ramy prawne dla start-upów. Różne stowarzyszenia i programy wspierają również młodych ludzi w ich przedsiębiorczości.

Węgry

Węgry mają nieco niższy odsetek dorosłych z umiejętnościami umożliwiającymi rozpoczęcie działalności gospodarczej w porównaniu ze średnią UE, a mężczyźni są bardziej pewni swoich umiejętności biznesowych niż kobiety. Typowy przedsiębiorca jest w wieku od 25 do 44 lat. Czynniki takie jak niski apetyt na ryzyko, strach przed porażką, nieprzewidywalne warunki ekonomiczne, brak skutecznej edukacji w zakresie przedsiębiorczości i negatywne opinie społeczne przyczyniają się do niższych wskaźników przedsiębiorczości wśród młodych ludzi. Kilka inicjatyw i organizacji wspiera przedsiębiorczość młodych ludzi, zapewniając informacje, programy mentorskie, możliwości finansowania i wsparcie dla tworzenia firm.

Polska

Z powodu pandemii liczba przedsiębiorców rozpoczynających nowe firmy spadła w ciągu ostatnich dwóch lat. Mężczyźni są bardziej skłonni niż kobiety do angażowania się w działalność start-upową, przy czym w ciągu ostatnich dwóch lat zaobserwowano rosnącą różnicę między płciami. Ponadto na polskim rynku start-upów występuje nierównowaga płci, a tylko 21% start-upów ma ponad połowę swojego zespołu złożonego z kobiet. Większość polskich start-upów to młode lub bardzo młode firmy i małe podmioty zarządzane przez mężczyzn w wieku powyżej 30 lat. Polski rząd traktuje priorytetowo pobudzanie przedsiębiorczości poprzez Nowy Polski Ład, mający na celu uproszczenie i obniżenie podatków dla przedsiębiorców oraz zachęcanie do inwestowania w innowacyjne technologie.

Holandia

W 2019 r. prawie 15% ludności pracującej w Holandii prowadziło działalność na własny rachunek, nieco powyżej średniej UE. Kobiety były o 60% bardziej skłonne niż mężczyźni do bycia przedsiębiorcami na wczesnym etapie rozwoju, a młodzież (w wieku 18-30 lat) była bardzo aktywna na wczesnym etapie rozwoju przedsiębiorczości, ponad dwukrotnie przekraczając średnią UE. Obciążenia administracyjne pozostają znaczącą przeszkodą dla niektórych grup ludności. Holandia ma wysoki poziom umiejętności przedsiębiorczych w populacji, a strach przed porażką jest mniejszą barierą w porównaniu ze średnią UE. W związku z tym rząd holenderski wdrożył środki mające na celu stworzenie korzystnego środowiska dla tworzenia przedsiębiorstw. Różne krajowe i lokalne inicjatywy mają na celu wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności skierowane do kobiet, młodzieży i migrantów.

Grecja

Europejski kryzys gospodarczy miał niszczycielski wpływ na przedsiębiorstwa w Grecji, prowadząc do utraty miejsc pracy i bezrobocia. Stworzył jednak również środowisko, w którym ludzie zakładali własne firmy z powodu braku możliwości zatrudnienia lub nowych perspektyw biznesowych. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają znaczącą rolę w greckiej gospodarce. Programy na rzecz przedsiębiorczości młodzieży skierowane są do osób w wieku od 18 do 29 lat. Środki obejmują wsparcie finansowe dla biznesplanów, edukację w zakresie przedsiębiorczości w formalnym systemie edukacji, inkubatory start-upów, programy mentorskie i uproszczone procedury regulacyjne. Grecki rząd wdrożył różne działania i programy wspierające przedsiębiorczość młodzieży (usługi doradcze i mentorskie, wzmacnianie przedsiębiorczości i inicjatywy finansowe).

1.7.3. Eko-przedsiębiorczość i zielony biznes

Europa

Europa wdrożyła różne polityki mające na celu wspieranie i promowanie zielonego biznesu i eko-przedsiębiorczości, takie jak Europejski Zielony Ład, Horyzont Europa, plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym czy zrównoważone finansowanie UE. Polityki te mają na celu wspieranie zrównoważonego i przyjaznego dla środowiska środowiska biznesowego. Ponadto kraje europejskie utworzyły inkubatory start-upów, akceleratorzy i centra innowacji, które zapewniają mentoring, tworzenie sieci kontaktów i wsparcie finansowe specjalnie dostosowane do eko-przedsiębiorców. Inicjatywy te mają na celu pielęgnowanie i rozwijanie zrównoważonych pomysłów biznesowych.

Francja

Okolo 80 000 osób w wieku poniżej 30 lat pracuje w zielonej gospodarce we Francji. Zielona gospodarka we Francji obejmuje prawie 1 milion miejsc pracy (przetwarzanie odpadów, zarządzanie ściekami i energia odnawialna). Okolo 10 000 do 12 000 eko-firm działa we Francji, składając się z kilku dużych operatorów, 90% MŚP i VSE (bardzo małych przedsiębiorstw) oraz okolo pięćdziesięciu firm średniej wielkości (ETI). Sektor jest zorganizowany w sieci, klastry i klastry konkurencyjności. Pracownicy w wieku poniżej 30 lat reprezentują 20% zawodów związanych z zieloną gospodarką we Francji. Młodzi ludzie są bardziej rozpowszechnieni w produkcji i dystrybucji energii i wody oraz ochronie przyrody i środowiska. Wśród zawodów związanych z ekologią, turystyka i rozrywka mają najwyższy odsetek młodych pracowników.

Węgry

21% firm na Węgrzech dąży do produkcji z materiałów nadających się do recyklingu. Mniejsze firmy wykazały najwyższy odsetek wykorzystania surowców nadających się do recyklingu. Główne wyzwania stojące przed mikro i małymi przedsiębiorstwami w zakresie stawiania się bardziej ekologicznymi obejmują brak zasobów lub wsparcia zewnętrznego, częste i trudne do naśladowania zmiany regulacyjne oraz niewystarczająco zachęcające przepisy. Na poziomie krajowym i międzynarodowym Global Green Growth Institute pomaga rządowi w osiągnięciu celów klimatycznych. Zapewnia wsparcie w realizacji Krajowej Strategii Czystego Wzrostu i wsparcie polityczne w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

Polska

Polska uznała znaczenie zrównoważonego rozwoju środowiska i wyznaczyła ambitne cele w zakresie redukcji emisji dwutlenku węgla i zwiększenia udziału energii odnawialnej. Rząd uruchomił inicjatywy i organizacje, takie jak Polska Rada Budownictwa Ekologicznego i Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej, aby wspierać zielone technologie i zrównoważone praktyki. Młodzi ludzie odgrywają ważną rolę w eko-biznesie. Inicjatywy. Program "Akademia Klimatu" i program "Zielony Tandem" wspierają zaangażowanie młodych ludzi w eko-biznesy i oferują szkolenia, mentoring i wsparcie dla ich kariery w sektorze ochrony środowiska. Kilka sieci i organizacji wspiera eko-przedsiębiorców. Oferują one programy, szkolenia, mentoring, możliwości nawiązywania kontaktów i dostęp do finansowania dla eko-przedsiębiorców.

Holandia

Rząd holenderski kładzie duży nacisk na ekologiczny wzrost i promuje ekoinnowacje, aby stworzyć nowe możliwości zatrudnienia przy jednoczesnym zmniejszeniu zanieczyszczenia i zużycia zasobów. Rząd holenderski zidentyfikował sektory, w których holenderskie firmy i ośrodki badawcze przodują na arenie międzynarodowej. Sektory te odgrywają kluczową rolę w polityce rządowej mającej na celu promowanie innowacji i zwiększanie konkurencyjności gospodarczej kraju. Holandia nadaje priorytet innowacjom i badaniom w zielonym biznesie. Centra innowacji i instytuty technologiczne wspierają współpracę między przedsiębiorstwami i naukowcami.

Grecja

Pandemia przyspieszyła wdrażanie nowych praktyk, takich jak technologie cyfrowe, handel elektroniczny czy bardziej ekologiczne działania. Wyzwania gospodarcze i środowiskowe skłoniły do położenia większego nacisku na zrównoważony rozwój i zieloną gospodarkę. Z punktu widzenia państwa, Krajowy Plan Działania na rzecz Promocji Zielonej Gospodarki (uruchomiony w 2016 r.) ma na celu promowanie zrównoważonego rozwoju we wszystkich sektorach gospodarki. Koncentruje się on na wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, takich jak energia słoneczna i wiatrowa, a także na środkach efektywności energetycznej w celu zmniejszenia zużycia energii w budynkach i transporcie. Ponadto Grecja zainicjowała kilka planów mających na celu zmniejszenie ilości odpadów, promowanie ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów, produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz promowanie zrównoważonej turystyki.

2. Wywiady

Oprócz analizy różnych kontekstów (Europa, Francja, Węgry, Polska, Holandia, Grecja), partnerzy musieli zweryfikować wyniki badań przeprowadzonych na poziomie przed złożeniem wniosku. W tym celu uczestnicy zarówno z bezpośrednich (NEET i osoby pracujące z młodzieżą / trenerzy), jak i pośrednich grup docelowych (działy zasobów ludzkich, decydenci itp.) Mieli wziąć udział w ankiecie i przekazać informacje zwrotne, które zostaną włączone do analizy potrzeb.

Wyniki zostały wykorzystane do sformułowania ram kompetencji ekoprzedsiębiorczych w oparciu o pochodzenie uczestników.

2.1. Metodologia

Profile, z którymi przeprowadzono wywiady:

- NEETs x 2 w każdym kraju
- Eko-przedsiębiorca x 2 w każdym kraju
- Osoby towarzyszące x 2 w każdym kraju

Siatka wywiadu została zaprojektowana dla każdego profilu osoby. Dla każdego z nich ustalono jeden główny cel:

- NEETs: poznanie wiedzy i oczekiwań NEETs w dziedzinie eko-przedsiębiorczości
- Osoby towarzyszące dla NEET: myślenie o wsparciu zgodnie z potrzebami NEET
- Ekoprzedsiębiorcy: definicja i zrozumienie eko-przedsiębiorczości przez tych, którzy ją praktykują.

Celem było również zachęcenie ich do udziału w projekcie.

Proces przeprowadzania wywiadu:

- Prezentacja projektu EcopreNEETs osobie, z którą przeprowadzono wywiad.
- Metoda: nagrywanie i transkrypcja wywiadu
- Czas trwania: 1h

2.2. Profil osób, z którymi przeprowadzono wywiady

NEETS	Nazwa	Płeć	Wiek	Status / zawód / przedsiębiorstwo
Francja	Léonie B.	Kobieta	18	Dyplom ukończenia szkoły średniej, a nie matura
Francja	Laura A.	Kobieta	23	Nie ukończyła studiów licencjackich w dziedzinie informatyki.
Polska	Anna K.	Kobieta	24	Licencjat z ekonomii
Polska	Katarzyna	Kobieta	22	Szkolnictwo średnie
Polska	Yuliia S.	Kobieta	20	Szkolnictwo średnie
Polska	Piotr W.	Mężczyzna	22	Szkolnictwo średnie
Polska	Wojciech N.	Mężczyzna	20	Szkolnictwo średnie
Polska	Dorota P.	Kobieta	21	Szkolnictwo średnie
Węgry	Szabó I.	Mężczyzna	23	Stopień uniwersytecki
Węgry	Eőry P.	Kobieta	23	Stopień uniwersytecki
Grecja	Spyrogiannis K.	Mężczyzna	25	Tytuł licencjata w dziedzinie rolnictwa
Grecja	Konstantina Z.	Kobieta	25	Dyplom ukończenia szkoły średniej w dziedzinie rolnictwa
Holandia	Asal Ahmadi	Kobieta	20	Szkolnictwo średnie
Holandia	Noah Vercruysse	Mężczyzna	25	Tytuł licencjata w dziedzinie informatyki
OSOBY TOWARZYSZĄCE DLA NEETS		Płeć	Wiek	Status / zawód / przedsiębiorstwo
Francja	Carine G.	Kobieta	50	Pracownik socjalny
Francja	Thierry A.	Mężczyzna	52	Pracownik socjalny
Polska	Agata J.	Kobieta	28	Pracownik socjalny
Polska	Marta L.	Kobieta	29	Pracownik socjalny
Węgry	Szilágyi H. R.	Kobieta	40	Mentor młodzieży
Węgry	Kárpáti R.	Kobieta	40	Mentor młodzieży
Grecja	Nikolas B.	Mężczyzna	29	Mentor młodzieży
Grecja	Maria K.	Kobieta	25	Mentor młodzieży
Holandia	Olivia Bakker	Kobieta	35	Pracownik socjalny
Holandia	Johanna de Vries	Kobieta	32	Mentor młodzieży
ECOPRENEURS		Płeć	Wiek	Status / zawód / przedsiębiorstwo
Francja	Olivier G.	Mężczyzna	51	Sektor pogrzebowy
Francja	Léa R.	Kobieta	39	Konsultacje
Polska	Karolina L.	Kobieta	32	Ekoturystyka
Polska	Jukub K.	Mężczyzna	34	Ekoturystyka
Węgry	Kovács S.	Mężczyzna	40	Eko-biznes
Węgry	Nagy L.	Mężczyzna	38	Ekoturystyka
Grecja	Stavroula T.	Kobieta	40	Ekoturystyka
Grecja	Vlastaras T.	Mężczyzna	43	Technologia
Holandia	Mark van Rossum	Mężczyzna	39	Transporty
Holandia	Thomas Corsel	Mężczyzna	42	Rolnictwo

2.3. Analiza wywiadów

Wszystkie wywiady¹⁰⁰ zostały przepisane i dołączone do niniejszego dokumentu. Aby je przeanalizować, konsorcjum postanowiło zachować odpowiedzi według profilu i przeanalizować każde pytanie indywidualnie. Celem było przedstawienie przeglądu uzyskanych odpowiedzi. W przypadku pytań zamkniętych sporządzono diagramy, aby zapewnić przegląd. W przypadku pytań otwartych, podsumowanie i analiza uzyskanych odpowiedzi w odniesieniu do naszych oczekiwań. W stosownych przypadkach zamieszczono cytaty.

Przypominamy, że wyniki zostaną wykorzystane do sformułowania ram umiejętności ekopresiębiorczych (przydatnych w szkoleniu MOOC) oraz do opracowania zaleceń dla wszystkich pakietów roboczych (szkolenie w zakresie umiejętności ekologicznych MOOC / szkolenie trenerów / inkubacja EcopreNEETs).

Konsorcjum postanowiło zachować odpowiedzi według profilu i przeanalizować każde pytanie indywidualnie.

2.3.1. NEETs

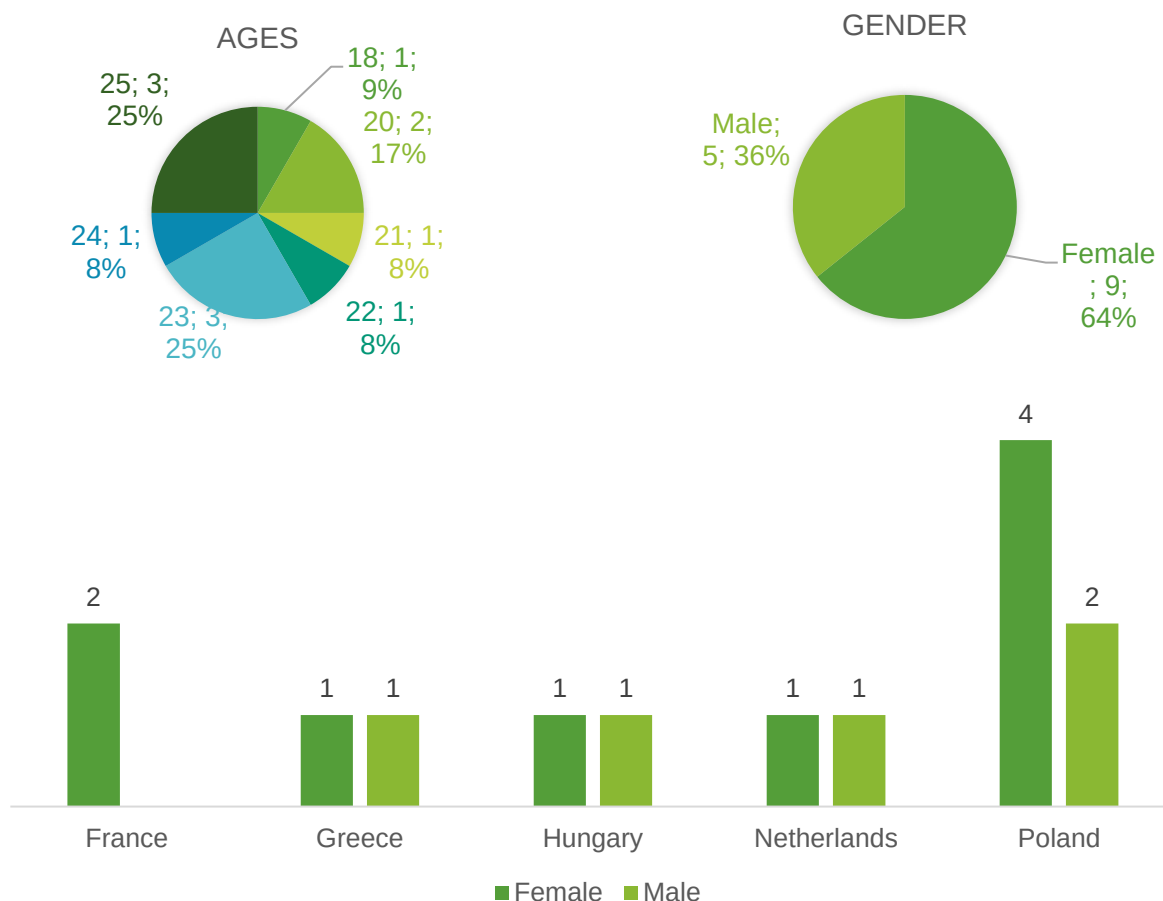
Ogólne informacje dotyczące przekroju

Badanie wyników wywiadów przeprowadzonych z 14 młodymi ludźmi nie ma na celu reprezentowania i analizowania sytuacji i cech NEET w różnych krajach. Niemniej jednak podjęto wysiłki w celu zapewnienia różnorodności w profilach, z którymi przeprowadzono wywiady, jak wyszczególniono w poniższych punktach.

Metoda otwartego wywiadu ma na celu zachęcenie do jakościowych, a nie ilościowych informacji zwrotnych, dlatego też zdecydowaliśmy się przeprowadzić wywiady z 14 młodymi ludźmi, a nie z większą ich liczbą. Ponieważ próba jest niewielka, celem nie jest uzyskanie czysto statystycznych danych, ale raczej uzyskanie informacji na temat profili młodych ludzi, których spotkamy i przeszkolimy zgodnie z ich oczekiwaniami, potrzebami i problemami, oraz ulepszenie naszego projektu w świetle tych informacji.

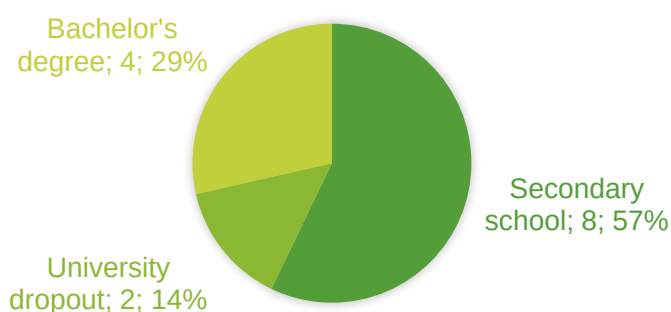
Grupa wiekowa / Płeć / Kraj

¹⁰⁰ Interviews transcripts available in annex

Jak pokazują wykresy, przedział wiekowy młodych ludzi, z którymi przeprowadzono wywiady, wynosi od 18 do 25 lat. W związku z tym nie mamy żadnych młodych ludzi reprezentujących wiek od 15 do 17 lat oraz od 25 do 29 lat, co ma wpływ na otrzymywane przez nas informacje. Jeśli chodzi o płeć, przeprowadziliśmy wywiady z większością kobiet, zgodnie ze statystykami Eurostatu dotyczącymi wyższego odsetka kobiet wśród NEETS. Wreszcie, uzyskaliśmy więcej pozytywnych odpowiedzi z Polski na przeprowadzenie wywiadów, co oznacza, że nasza próba jest w przeważającej mierze polska, co należy wziąć pod uwagę podczas analizy uzyskanych informacji.

Grupa wiekowa / Płeć / Kraj

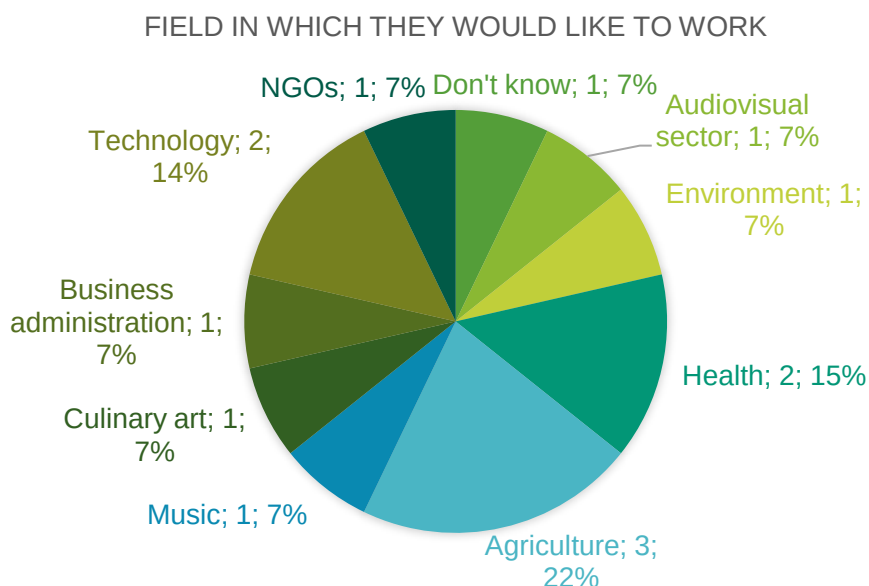

Większość młodych ludzi, z którymi przeprowadzono wywiady, przerwała naukę w szkole średniej (57%), podczas gdy 4 z nich uzyskało dyplom uniwersytecki. Pozostałe 2 osoby porzuciły studia po drodze.

Nasz przekrój nie jest zatem najbardziej reprezentatywny dla rzeczywistości NEET na tym obszarze, z niskim poziomem wykształcenia, który opuścił szkołę przed końcem szkoły

średniej. Informacje te należy odnieść do wieku młodych ludzi, ponieważ nasza próba była stosunkowo niewielka (18-25 lat), a większość z nich była w wieku od 23 do 25 lat. W przypadku 2 młodych ludzi, których dotyczyło przedwczesne porzucenie studiów, można to wytłumaczyć brakiem zainteresowania przedmiotem, który studiowali i chęcią zmiany kierunku studiów na bardziej zgodny z ich aspiracjami. W ich przypadku jeden z nich przestał studiować informatykę, aby rozpocząć pracę w branży audiowizualnej, podczas gdy inny przestał studiować ekonomię, aby zrobić karierę muzyczną. Mają głębokie pragnienie wykonywania pracy, która odpowiada ich pasjom. Jak powiedziała Laura A. z Francji: "Nie chcę robić czegoś, czego w ogóle nie lubię, nie chcę zmuszać się do chodzenia do pracy; to nie byłoby produktywnie".

Zainteresowanie pracą

Sektory, w których NEET są zainteresowani pracą, są różnorodne i zróżnicowane, ale 2 sektory występują częściej: rolnictwo i technologia. Osoby, z którymi przeprowadzono wywiady, znały wcześniej członków konsorcjum, więc mogą pochodzić z tego samego miejsca. Wszyscy mają szczere pragnienie pracy w dziedzinie, którą się pasjonują, chociaż niekoniecznie wspominają o aspiracjach płacowych.

Tylko jedna osoba powiedziała, że nie wie, jaki sektor ją interesuje. Była to jednak najmłodsza osoba, z którą przeprowadzono wywiad (18 lat).

Osoby, z którymi przeprowadzono wywiady, nie są z definicji zainteresowane przede wszystkim przedsiębiorczością lub środowiskiem.

Dlaczego zostali wykluczeni z rynku pracy?

Istnieje wiele powodów wymienianych przez ankietowanych NEET:

- Nie mają wystarczających lub odpowiednich umiejętności x3
- Nie wiem, co robić w pracy x2
- Brak możliwości x2
- Przerwa po ukończeniu szkoły średniej x2
- Chęć podjęcia wolontariatu wcześniej
- Znalezione oferty pracy nie spełniały oczekiwań
- Konieczność wstąpienia do wojska
- Za mało towarzystwa (problemy ze zdrowiem psychicznym)
- Za mało doświadczenia
- Niełatwo połączyć życie samotnej matki z intensywną pracą
- Brak pewności siebie
- Brak biegłości w lokalnym języku
- Jej kultura nie zachęca kobiet do pracy.

Najczęstsze przypadki dotyczą umiejętności, które młodzi ludzie muszą jeszcze zdobyć, niezdecydowania co do potencjalnej kariery i braku możliwości (w odniesieniu do ich obszaru, w tym przypadku wiejskiego).

Na przykład jeden z nich wyraził fakt, że obszar wiejski, w którym mieszka, ma ograniczoną ekspozycję na sztukę i muzykę (jej sektor zainteresowań), a inny wyjaśnił, że łatwo było znaleźć pracę w rolnictwie na jego terytorium, ale nie na innych obszarach. Świadczenia te potwierdzają wspomniane powyżej dane statystyczne dotyczące większych trudności napotykanym przez młodych ludzi na obszarach wiejskich w znalezieniu zatrudnienia, szkolenia lub wsparcia.

To pytanie podkreśliło fakt, że niektórzy młodzi ludzie należą do "grup szczególnie wrażliwych", które są bardziej narażone na zostanie NEET. Wśród ankietowanych młodych ludzi były takie sytuacje, jak bycie samotną matką i konieczność wzięcia na siebie obowiązków z tym związanych przy jednoczesnym posiadaniu pracy, bycie uchodźcą wojennym i nieznajomość lokalnego języka, czy też przynależność do grupy kulturowej, która nie zachęca kobiet do pracy. Po raz kolejny zeznania te potwierdzają wspomniane wcześniej dane statystyczne dotyczące grup szczególnie wrażliwych i NEET.

Słabe strony

Słabe strony zidentyfikowane przez ankietowanych NEET w odniesieniu do ich profilu szans na zatrudnienie:

- Brak doświadczenia zawodowego x3
- Brak tytułu licencjata x3
- Niewystarczająca wiedza/umiejętności x3
- Wysokie oczekiwania dotyczące wartości w miejscu pracy
- Zdrowie psychiczne i podstawowe umiejętności pracy (rozumienie instrukcji, przestrzeganie terminów...)
- Zbyt duża nieśmiałość
- Brak całościowego obrazu i wyznaczania celów
- Niewystarczająca wiedza praktyczna
- Brak pewności siebie i umiejętności zaprezentowania się
- Niewystarczające podstawowe umiejętności cyfrowe
- Brak praktycznego doświadczenia
- Pusty okres w CV

- Kwestie związane z rodziną

Niektóre z wielokrotnie wymienianych słabych stron to brak doświadczenia zawodowego, brak studiów oraz niewystarczająca wiedza lub umiejętności. Co więcej, brak podstawowych umiejętności cyfrowych pojawił się jako dodatkowa słabość, biorąc pod uwagę miejsce technologii cyfrowej w nowoczesnych miejscach pracy.

W przypadku niektórych osób, z którymi przeprowadzono wywiady, słabości dotyczą bardziej umiejętności interpersonalnych niż wiedzy.

Wspomniano o kwestiach związanych z podstawowymi umiejętnościami zawodowymi, takimi jak rozumienie instrukcji i dotrzymywanie terminów, zdolność widzenia szerszej perspektywy, wyznaczanie celów, a nawet komunikacja ustna. Czynniki te wskazują na znaczenie nie tylko umiejętności technicznych wymaganych do pracy, ale także wspierania osób w rozwijaniu niezbędnych umiejętności osobistych i emocjonalnych, aby dobrze prosperować w miejscu pracy i dać im klucze do rozwijania pewności siebie. Co więcej, jedna z osób wspomniała o braku umiejętności zaprezentowania się, co jest również częścią pracy nad pewnością siebie.

Potencjał zatrudnienia

Ankietowani NEET wydają się raczej defetystycznie nastawieni do swojego potencjału zatrudnienia. Uważają, że muszą wrócić do szkoły lub zdobyć więcej doświadczenia, aby być interesującymi dla pracodawców lub zdobyć umiejętności interpersonalne.

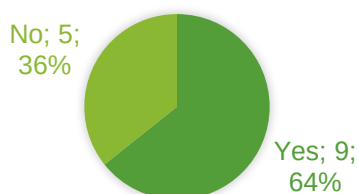
Tylko dwóch z nich stwierdziło, że ma umiejętności, ale nie są pewni, czy chcą od razu pracować lub czy praca, do której mają umiejętności, nadal ich interesuje.

Przechodząc do obszarów wiedzy, NEET wyrazili zainteresowanie:

- Projektowanie programów i oprogramowania (wspomniane dwukrotnie): dwie ankietowane osoby chcą zrobić karierę w branży technologicznej, a szczególnie pasjonuje je branża gier wideo.
- Media społecznościowe
- Marketing: w przypadku osoby, z którą przeprowadzono wywiad, celem jest rozwinięcie tych umiejętności w celu wykorzystania ich w zawodzie rolnika.
- Wiedza medyczna
- Organizacja
- Język polski: to odniesienie jest związane z doświadczeniem uchodźczym młodej Ukrainki, która obecnie mieszka w Polsce. Wskazała ona, że brak umiejętności posługiwania się lokalnym językiem był główną przeszkodą w znalezieniu pracy.
- Podstawowe oprogramowanie administracyjne.
- Prawo międzynarodowe: ta wiedza jest cenna dla kariery zawodowej lub angażowania się w działania związane ze sprawami międzynarodowymi i organizacjami pozarządowymi, jak powiedział jeden z rozmówców. Chce pracować w organizacji charytatywnej lub humanitarnej.
- Nauki polityczne

Ta dość wyczerpująca lista pokazuje, że większość ankietowanych młodych osób ma dobrą zdolność do identyfikowania umiejętności i wiedzy, które posiadają lub chcą posiadać, aby móc wykonywać zawód, który ich interesuje.

Wiedza na temat eko-biznesu i eko-przedsiębiorczości

Wyniki te pokazują, że używane terminy są nadal stosunkowo nieznane opinii publicznej i młodym ludziom. Wspomniane przykłady ograniczają się do stowarzyszeń (takich jak Ligue de l'enseignement lub Greenpeace) i państwowego programu opracowanego w Polsce (GreenEvo). Czasami próbowali go zdefiniować, ale bez powodzenia, lub ograniczając ten termin do pojęcia środowiska. Na przykład jeden z nich uważał, że są to firmy

koncentrujące się na turystyce pieszej, wycieczkach...

Zaleceniem dla kursu e-learningowego może być jasne zdefiniowanie tego terminu i różnych obszarów działania, które mogą mieć eko-przedsiębiorcy.

Opinia na temat możliwości związanych z umiejętnościami ekologicznymi

Kilku rozmówców wspomniało o znaczeniu możliwości, dzięki tym umiejętnościom, do

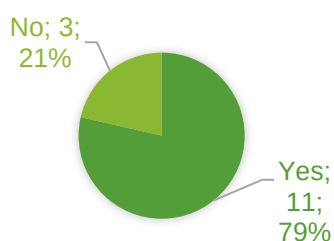
- opracowywać projekty, które są zgodne z ich wartościami i środowiskiem,
- być w zgodzie z polityką europejską,
- zaspokoić zapotrzebowanie firm na umiejętności przyjazne dla środowiska,
- uczyć się o mniej zanieczyszczających praktykach w życiu zawodowym i osobistym,
- przyczynić się do bardziej zrównoważonej przyszłości.

Cytując jedną z rozmówczyń, Katarzynę z Polski: "umiejętności ekologiczne dają wiele możliwości w obecnej erze. Zdobywanie wiedzy i doskonalenie umiejętności w tej dziedzinie może mieć dwójaki wpływ: przynieść korzyści planecie i odblokować ekscytujące perspektywy kariery".

Niektórzy stwierdzili, że nie są pewni, czy posiadanie tych umiejętności ułatwiłoby im zatrudnienie, ale z osobistego punktu widzenia byłoby to dla nich interesujące. Inni podzielali więcej negatywnych opinii, mówiąc, że nie są tym zainteresowani lub że praca na obszarach wiejskich nie byłaby interesująca, lub że umiejętności te przyniosły tylko ograniczone możliwości.

Ponieważ definicja "umiejętności ekologicznych" nie została wcześniej podana, niektórzy mylili i ograniczali ten termin z pojęciem praktyk ekologicznych. Musimy stwierdzić, że większość młodych ludzi była naprawdę zainteresowana rozwijaniem tych umiejętności, ale nadal pozostaje wiele do zrobienia, aby te terminy stały się bardziej znane.

Zainteresowany rozwijaniem umiejętności ekologicznych?

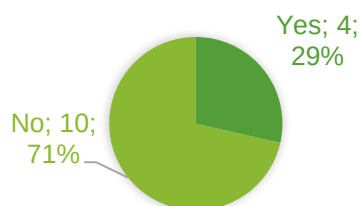

Zdecydowana większość respondentów powiedziała nam, że są zainteresowani rozwijaniem umiejętności ekologicznych, nie wiedząc tak naprawdę, czym one są, ale przekonani o znaczeniu pracy zgodnie z wartościami ekologicznymi. Dla większości z nich oznaczało to głównie "wiedzieć, jak robić rzeczy ekologicznie", aby przyjąć mniej zanieczyszczające nawyki i bardziej zrównoważony rozwój.

Dla niektórych innych osób termin ten był znacznie bardziej znaczący, szczególnie dla osoby, której powołaniem było rolnictwo i która pochodziła z rodziny rolniczej, Wojciecha N. z Polski, "w sektorze rolniczym umiejętności ekologiczne mogą pomóc w zwiększeniu plonów przy jednoczesnym zminimalizowaniu wpływu na środowisko. Mogą również prowadzić do przyjęcia metod rolnictwa regeneracyjnego, które poprawiają zdrowie gleby i bioróżnorodność".

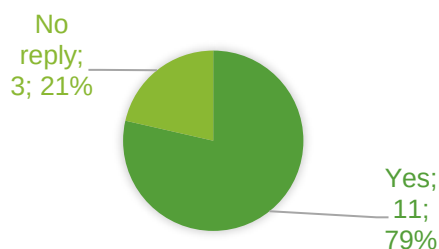
Inna osoba, Konstantina Z. z Grecji, wymieniła kursy szkoleniowe wykorzystujące umiejętności ekologiczne, które chciałaby odbyć: "szkolenia z ekoturystyki, nowe praktyki technologiczne w rolnictwie, staże..."

Program szkoleniowy online

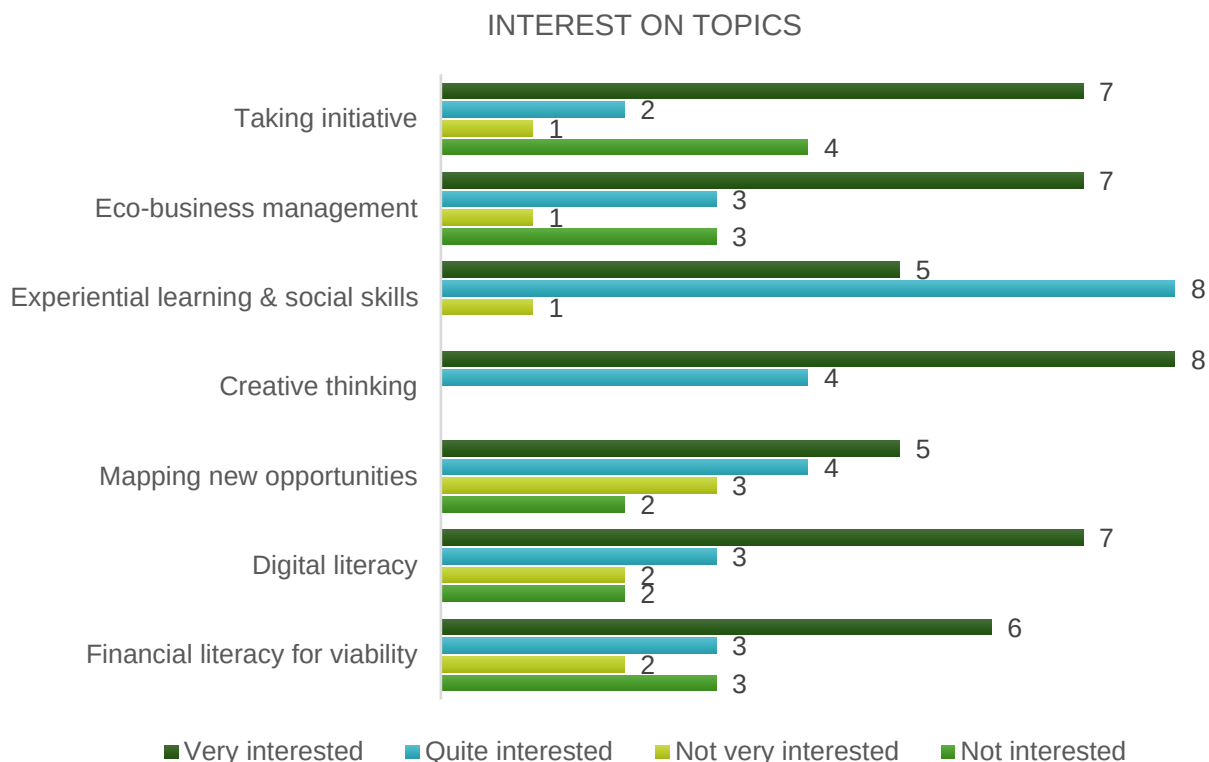

Niewielki odsetek ankietowanych młodych NEET odpowiedział, że brał już udział w szkoleniach online, a tylko 2 określili, które z nich (dla pierwszego był to CNED, francuski krajowy program edukacyjny, a drugi szkolenie na temat wirtualnej rzeczywistości). Trudno jest przeprowadzić analizę, ponieważ żaden z nich nie wyraził swojej opinii na ten temat.

Zainteresowanie programem szkoleniowym w celu wzmocnienia ich profilu zawodowego i wyboru tematów.

Nawet jeśli niewielu z nich brało udział w szkoleniach online, nadal są zainteresowani szkoleniem w celu zdobycia nowych umiejętności.

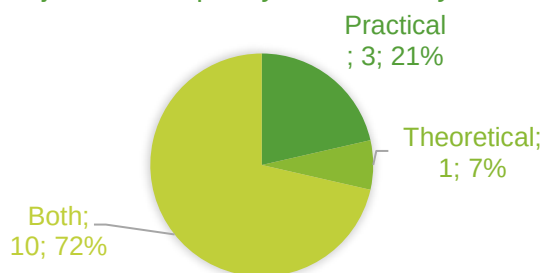

W kolejności od tematu, który wzbudza największe zainteresowanie do tego, który wzbudza najmniejsze:

- kreatywne myślenie - jedyny temat, co do którego żaden z młodych ludzi nie wyraził negatywnej odpowiedzi;
- uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne - tylko jeden "niezbyt zainteresowany" i zero "niezainteresowanych";
- zarządzanie eko-biznesem - nieco bardziej zróżnicowane odpowiedzi (10 raczej pozytywnych i 4 raczej negatywne);
- umiejętności cyfrowe - podobnie jak w przypadku zarządzania eko-biznesem, 10 odpowiedzi "bardzo" lub "raczej" zainteresowanych;
- podejmowanie inicjatywy; wyższy wskaźnik "niezainteresowanych" (4), ale także 7 bardzo zainteresowanych i 2 dość zainteresowanych, wydaje się, że jest to temat podzielony;
- Mapowanie nowych możliwości i wiedza finansowa mają mieszane odpowiedzi i taki sam rozkład (9 odpowiedzi pozytywnych i 5 negatywnych).

Z tych odpowiedzi wynika, że NEET byli bardzo zainteresowani proponowanymi tematami. Nadal wyróżnia się kilka z nich: kreatywne myślenie, uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne, zarządzanie eko-biznesem i umiejętności cyfrowe. Co ciekawe, niekoniecznie pokrywa się to z opisanymi wcześniej pragnieniami, ale pokazuje prawdziwą ciekawość i chęć uczenia się.

Rodzaj szkolenia: praktyczne / teoretyczne / oba

Wyniki mówią same za siebie: 72% młodych ludzi preferuje szkolenia łączące teorię z praktyką. To powinna być jedna z naszych rekomendacji dla MOOC.

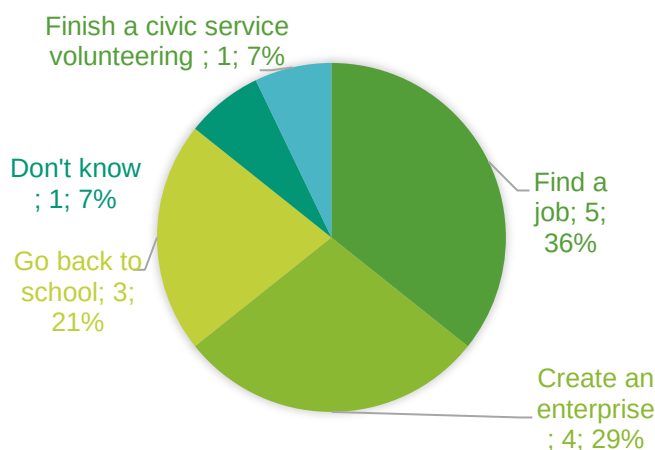
Sugestie i uwagi dotyczące przyszłych szkoleń MOOC

Tylko trzy z młodych osób, z którymi przeprowadzono wywiady, udzieliły odpowiedzi na to pytanie, które są zarówno radami, jak i komentarzami.

- "Powinny to być zabawne, interaktywne gry"
- "Nie powinno być żadnej teorii, wolę testować rzeczy na własnej skórze".
- "Nauka teorii wydaje się być łatwiejsza w domu".

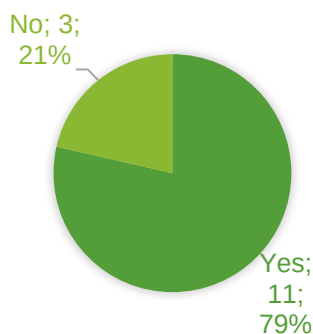
Konsorcjum będzie zatem musiało znaleźć sposoby na uczynienie e-learningu interaktywnym i zabawnym, a jednocześnie łatwym do wykonania z domu.

Ankietowani NEET planują przyszłość

Badana próba wykazała podobne aspiracje, tj. chęć znalezienia pracy w większości (36%), założenia firmy (29%) i powrotu do szkoły dla 21% z nich. Jest to reprezentatywne dla NEET w ogóle. Warto zauważyć, że pomimo bardzo małej próby, znaczna część z nich chce założyć własną firmę, z "wartościami ekologicznymi", co wzmacnia decyzję konsorcjum o pracy nad przedsiębiorczością.

Zainteresowanie udziałem w projekcie EcopreNEETs

Młodzi ludzie byli bardzo entuzjastycznie nastawieni do projektu i większość z nich chce wziąć w nim udział. Jest to bardzo pozytywne dla przyszłości projektu i zainteresowania młodych ludzi naszymi produkcjami.

Oczywiście niektórzy byli mniej przekonani i twierdzili, że niekoniecznie mają czas lub że nie są zainteresowani

2.3.2. Osoby towarzyszące / pracownicy socjalni i młodzieżowi

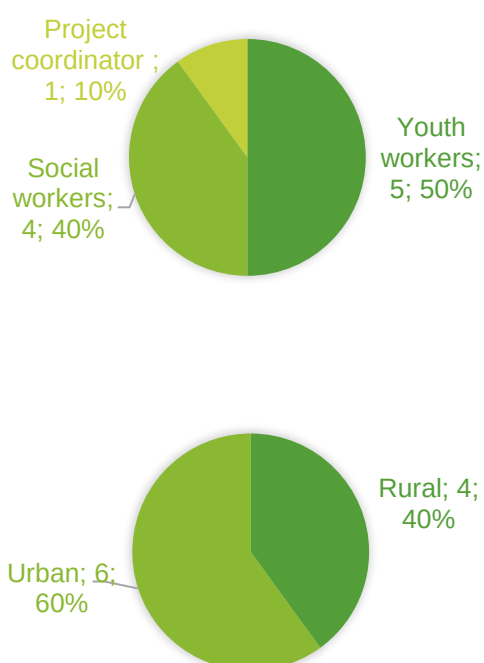
Ogólne informacje dotyczące przekroju

Badanie wyników wywiadów przeprowadzonych z 10 profesjonalistami nie ma na celu szczegółowego przedstawienia i analizy sytuacji i cech pracowników socjalnych w różnych krajach.

Metoda otwartego wywiadu ma na celu zachęcenie do jakościowych, a nie ilościowych informacji zwrotnych, dlatego też zdecydowaliśmy się przeprowadzić wywiady z 10, a nie większą liczbą osób. Ponieważ próba jest niewielka, celem nie jest uzyskanie czysto statystycznych danych, ale raczej uzyskanie informacji na temat profili osób, ich oczekiwań, potrzeb i problemów jako profesjonalistów, a także uzyskanie informacji zwrotnych na temat ich wsparcia dla młodych ludzi, w szczególności NEET. Zebrane informacje pozwolą nam opracować przydatne zalecenia dotyczące zarówno kursów szkoleniowych skierowanych do profesjonalistów, jak i tych skierowanych do młodzieży NEET.

Profil zawodowy

W każdym kraju przeprowadzono wywiady z 2 osobami (Polska, Francja, Węgry, Grecja, Holandia). Kobiety są bardziej reprezentowane: przeprowadziliśmy wywiady z 8 kobietami i 2 mężczyznami.

Jak pokazano powyżej, osoby, z którymi przeprowadzono wywiady, pracują w zawodach związanych ze wspieraniem młodych ludzi i osób indywidualnych. Czasami ich głównym zajęciem są młodzi ludzie (50%), czasami pracują z osobami w każdym wieku (40%). Ostatnia osoba, z którą przeprowadzono wywiad, pracuje również w sektorze młodzieżowym, zapewniając młodym ludziom międzynarodowe doświadczenie i staże.

Miejsca, w których znajdują się pracownicy, z którymi przeprowadzono wywiady, są częściowo wyjaśnione przez miejsca, w których działają nasze różne struktury. Mamy więc niewielką przewagę osób z obszarów miejskich, ale także z obszarów wiejskich, co daje nam komplementarne punkty widzenia na wsparcie dla NEET.

Jeśli chodzi o ich misję, różni respondenci pełnią dość podobne funkcje, które polegają na towarzyszeniu, pomaganiu i

kierowaniu ludźmi, w tym NEET, czy to w dziedzinie edukacji i zatrudnienia, czy też w bardziej szczegółowych tematach, takich jak pomoc ludziom w przeprowadzce za granicę, środowisko, zdrowie itp. W przypadku większości z nich wsparcie jest udzielane indywidualnie, aby było jak najbardziej spersonalizowane i zapewniało najlepszą możliwą odpowiedź na problemy każdej osoby.

Słabe strony i brak umiejętności zidentyfikowane przez ankietowanych w odniesieniu do młodzieży NEET

Opierając się na różnych dostarczonych świadectwach, oto kilka podobieństw w słabościach powszechnie kojarzonych z NEET:

- Brak kierunku lub celów. NEET często mają trudności ze znalezieniem jasnej ścieżki lub celu, co prowadzi do braku motywacji i pewności siebie. Mogą nie wiedzieć, co chcą robić lub nie mieć poczucia inspiracji dostępnymi ofertami pracy.

- Ograniczone doświadczenie zawodowe lub jego brak. Wielu NEET nie ma praktycznego doświadczenia, co utrudnia im konkurowanie na rynku pracy. Ten brak doświadczenia może utrudnić im znalezienie zatrudnienia.
 - Luki w umiejętnościach. NEET często borykają się z brakami umiejętności, zarówno pod względem umiejętności twardych (wiedzy), jak i umiejętności miękkich. Jeśli chodzi o umiejętności twarde, odnoszą się one do konkretnych umiejętności technicznych lub związanych z pracą, podczas gdy umiejętności miękkie obejmują umiejętności interpersonalne, komunikację, pracę zespołową, rozwiązywanie problemów i zdolność adaptacji.
 - Ograniczony dostęp do zasobów. Niektórzy NEET pochodzą ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i mają ograniczony dostęp do zasobów, takich jak doradztwo zawodowe, możliwości zatrudnienia lub sieci wsparcia. Ten brak zasobów dodatkowo pogłębia ich trudności w znalezieniu zatrudnienia.
 - Niska pewność siebie i poczucie własnej wartości. NEET często nie wierzą w swoje umiejętności i nie doceniają swojego potencjału do odniesienia sukcesu na rynku pracy. Ten brak pewności siebie może utrudniać poszukiwanie pracy i ogólną motywację.
 - Ograniczona wiedza na temat skutecznych strategii poszukiwania pracy: NEET mogą nie mieć wiedzy na temat skutecznego poszukiwania pracy, w tym pisania CV, umiejętności prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych i nawiązywania kontaktów. Ten brak zrozumienia może utrudnić im poruszanie się po rynku pracy.
 - Problemy ze zdrowiem psychicznym: Niektóre osoby z grupy NEET borykają się z problemami związanymi ze zdrowiem psychicznym, takimi jak lęk lub depresja, które mogą wpływać na ich motywację, pewność siebie oraz zdolność do zapewnienia i utrzymania zatrudnienia.
 - Bariery językowe i kulturowe: NEET ze społeczności znajdujących się w trudnej sytuacji mogą napotykać bariery językowe i brak wiedzy na temat realiów rynku pracy. Może to utrudniać im dostęp do możliwości i znalezienie odpowiedniego zatrudnienia.
- Zeznania te są dość porównywalne z zeznaniami NEET dotyczącymi pytania o powody, dla których zostali wykluczeni z rynku pracy. Pokazuje to, że młodzi NEET dość dobrze postrzegają swoje braki w tym obszarze.

Korzyści z programu szkoleniowego

Pracownicy socjalni i młodzieżowi, z którymi przeprowadzono wywiady, generalnie opowiadali się za oferowaniem NEET szkoleń w zakresie umiejętności twardych i miękkich, jak pokazuje poniższy cytat z wywiadu: "Inwestując w kompleksowe programy szkoleniowe, które obejmują zarówno umiejętności twarde, jak i miękkie, możemy znacznie zwiększyć szanse na zatrudnienie i ogólne perspektywy NEET. Ważne jest, aby zapewnić im niezbędne wsparcie i zasoby w celu uzupełnienia tych luk w umiejętnościach, umożliwiając im stanie się aktywnymi uczestnikami rynku pracy i wspierając ich rozwój osobisty i zawodowy". Marta L., Polska.

- Aby szkolenie było jak najbardziej odpowiednie z ich punktu widzenia, w celu umożliwienia NEET aktywnego uczestnictwa w rynku pracy, respondenci udzielili kilku porad:
- Pozwolić uczestnikom na robienie przerw lub zatrzymanie się w dowolnym momencie, uznając ich trudności z zaangażowaniem;
- Unikanie nadmiernego polegania na komputerach i priorytetowe traktowanie rzeczywistych kontaktów i interakcji;
- Zapewnienie wszechstronnego programu szkoleniowego, oferującego naukę umiejętności twardych i miękkich w celu budowania pewności siebie i poprawy zdolności komunikacyjnych;
- Nacisk na szkolenie w zakresie umiejętności cyfrowych (w tym "jak wykonywać zadania administracyjne");
- Uwzględnienie podstawowego szkolenia w zakresie poszukiwania pracy (CV, list motywacyjny, wyszukiwanie szkoleń i ofert pracy online...).

Wiedza na temat ekobiznesu

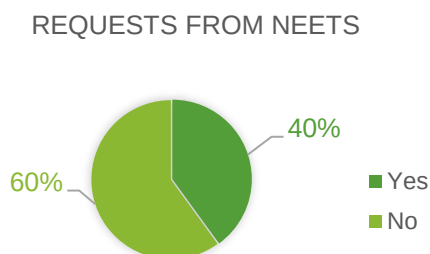
Rozmówcy niekoniecznie słyszeli o terminie "eko-biznes" przed wywiadem, ale wszyscy byli w stanie mniej więcej podsumować jego znaczenie, koncentrując się w szczególności na aspekcie środowiskowym.

Możliwości umiejętności eko-biznesowych

Z punktu widzenia rozmówców, zdobywanie umiejętności ekologicznych zapewnia szereg korzyści dla NEET:

- Umiejętności ekologiczne oferują NEET perspektywę zatrudnienia w rozwijających się sektorach, takich jak energia odnawialna, gospodarka odpadami, ekoturystyka, zielone budownictwo, zrównoważone rolnictwo i doradztwo środowiskowe. Rzeczywiście, istnieje rosnące zapotrzebowanie na specjalistów z umiejętnościami ekologicznymi ze względu na przejście w kierunku bardziej zrównoważonej gospodarki. NEET, którzy posiadają wiedzę specjalistyczną w sektorach przyjaznych dla środowiska, są dobrze przygotowani do zaspokojenia tego popytu i zapewnienia sobie możliwości zatrudnienia. NEET zwiększają swoje szanse na bycie poszukiwanym przez pracodawców i zdobycie przewagi konkurencyjnej na rynku pracy.
- Zdobywanie eko-umiejętności umożliwia młodzieży NEET rozwój osobisty. Zdobywając wiedzę i doświadczenie w zakresie zrównoważonych praktyk, ochrony środowiska i zielonych technologii, NEET mogą poprawić swoje umiejętności, zwiększyć pewność siebie i poszerzyć swoje horyzonty.
- Umiejętności ekologiczne umożliwiają młodzieży NEET przyczynianie się do bardziej zrównoważonego społeczeństwa. Aktywnie uczestnicząc w sektorach, które zajmują się zmianami klimatycznymi, promują zrównoważony rozwój i zmniejszają wpływ na środowisko, NEET mogą odegrać rolę w budowaniu lepszej przyszłości dla naszej planety.

Zapytania od NEET i atrakcyjność szkoleń z zakresu eko-przedsiębiorczości

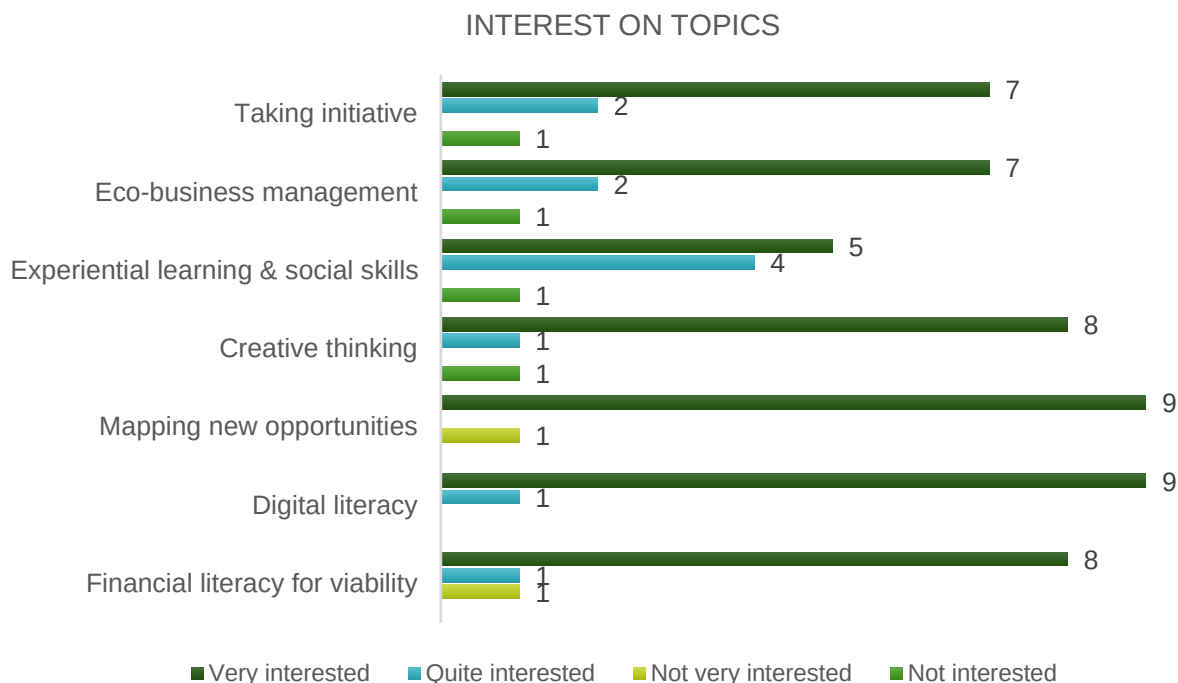

Na pytanie: "Czy masz prośby od NEET o szkolenie w zakresie eko-przedsiębiorczości lub tworzenia eko-przedsiębiorstwa (lub dziedzin pokrewnych - ekologii, zrównoważonego rozwoju ...)?", 6 respondentów wskazało, że tak nie jest, ale że może to być dla nich potencjalnie interesujące, ponieważ młodzi ludzie są ogólnie wrażliwi na sprawy środowiskowe. Według jednego z rozmówców "dziedzina eko-przedsiębiorczości i obszary pokrewne mogą być bardzo atrakcyjne dla młodych ludzi. Wiele osób jest dziś pasjonatami

kwestii środowiskowych i chętnie wywiera pozytywny wpływ poprzez swoją pracę. Perspektywa tworzenia własnych ekologicznych firm lub bycia częścią tych, które priorytetowo traktują zrównoważony rozwój, współgra z ich wartościami i aspiracjami" Agata J., Polska.

Pozostali 4 respondenci wskazali, że otrzymali zapytania w tym obszarze, głównie dotyczące przedsiębiorczości w pierwszej kolejności, a następnie zrównoważonych i ekologicznych praktyk. Według jednej z rozmówczyń, Carine G. z Francji "Młodzi ludzie, którzy chcą założyć własną firmę, robią to, ponieważ nie chcą być zatrudnieni lub nie są już zatrudnieni, a następnie dlatego, że chcą robić coś, co lubią, z własnymi pomysłami, a na końcu z ekologią. Wytyczne dotyczące ekologii nie pochodzą od nich na początku".

Program szkolenia eko-przedsiębiorców: tematyka

Z punktu widzenia osób pracujących z młodzieżą i pracowników socjalnych, niektóre przedmioty częściej wzbudzają zainteresowanie młodych NEET.

Na szczycie listy znajdują się:

- Umiejętności cyfrowe (wyższy wskaźnik)
- Mapowanie nowych możliwości
- Umiejętności finansowe zapewniające rentowność
- Kreatywne myślenie

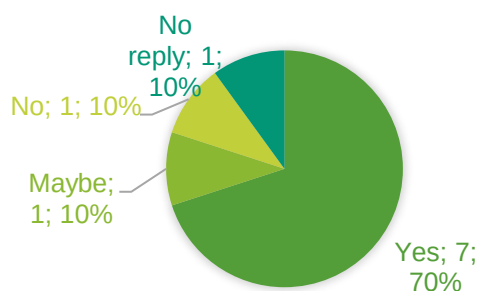
Następnie, w kolejności, zarządzanie eko-biznesem, podejmowanie inicjatywy oraz uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne.

Ranking przedmiotów jest odwrócony w porównaniu z NEET, którzy wymienili "kreatywne myślenie", "uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne" oraz "zarządzanie eko-biznesem" jako najbardziej interesujące ich przedmioty. Trudno to przeanalizować, ponieważ próba respondentów jest bardzo mała. Jednak możliwe jest również, że pracownicy młodzieżowi i społeczni, z którymi przeprowadzono wywiady, odpowiedzieli na to pytanie, myśląc o potrzebach NEET, a nie o ich pragnieniach dotyczących szkolenia lub ich zainteresowaniach. W takim przypadku interesujące może być, szczególnie w kontekście tworzenia ścieżki szkoleniowej, zachowanie wszystkich wymienionych tematów, które mimo wszystko zostały pozytywnie przyjęte.

Ocena umiejętności cyfrowych młodzieży NEET

Nie wszyscy odpowiedzieli na to pytanie (7 na 10 osób), ponieważ niekoniecznie mieli opinię na ten temat. Średni wynik uzyskany dla umiejętności cyfrowych NEET wyniósł 3,4/6. Ocena ta jest zgodna z potrzebami wymienionymi powyżej.

Chcesz przetestować produkcję EcopreNEET?

Podobnie jak w przypadku NEET, zdecydowana większość pracowników socjalnych i młodzieżowych pozytywnie odpowiedziała na propozycję przetestowania naszych produktów (szkolenia, narzędzia edukacyjne itp.). Jest to dobry wskaźnik trafności projektu i potrzeb zidentyfikowanych przez konsorcjum.

2.3.3. Eko-przedsiębiorcy

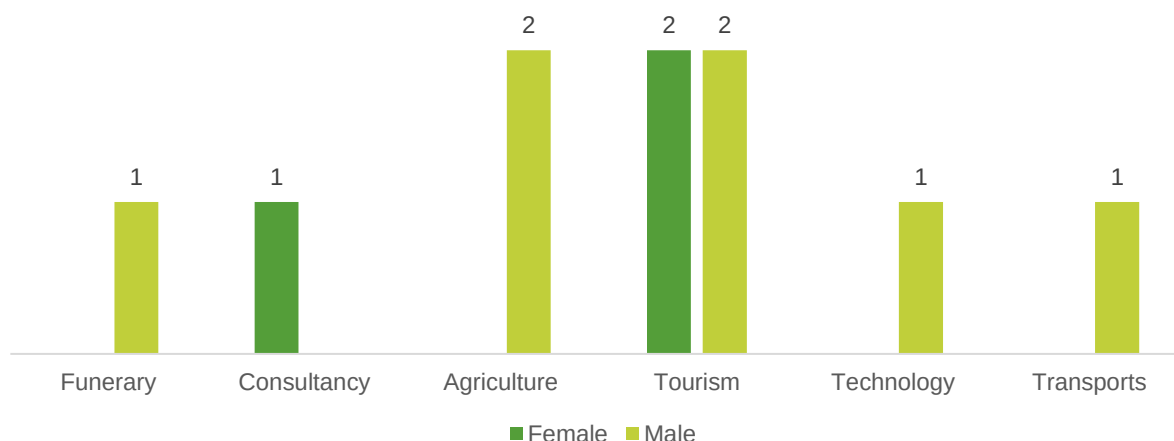
Ogólne informacje związane z przekrojem

Badanie wyników wywiadów przeprowadzonych z 10 eko-przedsiębiorcami nie ma na celu szczegółowego przedstawienia i analizy sytuacji i cech tej kategorii zawodowej w różnych krajach.

Metoda otwartego wywiadu ma na celu zachęcenie do jakościowych, a nie ilościowych informacji zwrotnych, dlatego zdecydowaliśmy się przeprowadzić wywiady z 10 osobami, a nie z większą ich liczbą. Ponieważ próba jest niewielka, celem nie jest uzyskanie czysto statystycznych danych, ale raczej uzyskanie informacji na temat profili osób, ich doświadczenia, ścieżek kariery oraz ich porad i zaleceń, aby pomóc młodym ludziom stać się przedsiębiorcami. Zebrane informacje pozwolą nam opracować przydatne zalecenia dotyczące zarówno kursów szkoleniowych skierowanych do profesjonalistów, jak i tych skierowanych do NEET.

Profil

W każdym kraju przeprowadzono wywiady z 2 osobami (Polska, Francja, Węgry, Grecja, Holandia). Mężczyźni są bardziej reprezentowani: przeprowadziliśmy wywiady z 3 kobietami i 7 mężczyznami. Osoby, z którymi przeprowadzono wywiady, mają od 5 do 14 lat doświadczenia w swojej dziedzinie; posiadanie informacji zwrotnych tylko od osób z ponad 5-letnim doświadczeniem daje nam pewność spojrzenia z perspektywy czasu z ich punktu widzenia. Pod względem dziedzin, w których pracują osoby, z którymi przeprowadzono wywiady, mamy zróżnicowany panel, nawet jeśli mamy nadreprezentację ekoturystyki, co można wytłumaczyć wzrostem tych nowych praktyk turystycznych, a także lokalizacją struktur konsorcjum.

Wizja/definicja eko-przedsiębiorczości

Eko-przedsiębiorcy, z którymi przeprowadzono wywiady, mieli okazję porozmawiać o swojej wizji i definicji eko-przedsiębiorczości; tylko jedna osoba w próbie nie była w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Dla niektórych był to pierwszy raz, kiedy usłyszeli ten termin.

Oto wspólne punkty znalezione w różnych referencjach:

- Koncentracja na środowisku: wszystkie perspektywy podkreślają znaczenie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju jako głównego aspektu eko-przedsiębiorczości. Obejmuje to minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko, ochronę zasobów, zmniejszanie zanieczyszczenia, promowanie różnorodności biologicznej oraz aktywne przyczynianie się do ochrony i odbudowy świata przyrody.

- Innowacyjność w biznesie: eko-przedsiębiorczość jest postrzegana jako środek do wprowadzania zmian i innowacji w praktykach biznesowych. Obejmuje ona przyjmowanie nowych podejść i poszukiwanie zrównoważonych rozwiązań w celu sprostania wyzwaniom środowiskowym.

- Odpowiedzialność społeczna: niektóre perspektywy podkreślają związek między eko-przedsiębiorczością a przedsiębiorczością społeczną. Argumentują, że eko-przedsiębiorczości nie można oddzielić od przedsiębiorczości społecznej, ponieważ obie obejmują tworzenie przedsięwzięć, które mają pozytywny wpływ na społeczeństwo, promują dobrobyt ludzi i zajmują się kwestiami społecznymi.

- Równowaga między zyskiem a zrównoważonym rozwojem: kilka punktów widzenia podkreśla potrzebę osiągnięcia przez eko-przedsiębiorczość równowagi między rentownością ekonomiczną a ochroną środowiska. Podczas gdy generowanie zysku jest uznawane za ważny aspekt działalności gospodarczej, nie powinno ono odbywać się kosztem środowiska. Eko-przedsiębiorcy są zachęceni do rozważenia długoterminowej trwałości swoich przedsięwzięć.

- Zmiana zachowań i edukacja: eko-przedsiębiorczość jest postrzegana jako okazja do inspirowania zmian zachowań zarówno u osób fizycznych, jak i organizacji. Wiąże się to z podnoszeniem świadomości na temat kwestii środowiskowych, edukowaniem interesariuszy i zachęcaniem do zrównoważonych praktyk wykraczających poza bezpośredni kontekst biznesowy.

- Autorefleksja i rozwój osobisty: niektóre perspektywy dotyczą aspektu rozwoju osobistego eko-przedsiębiorczości. Podkreślają one znaczenie autorefleksji, znajomości własnych ograniczeń oraz wyboru klientów i partnerów, którzy są zgodni z wartościami eko-przedsiębiorcy. Obejmuje to ideę powolnej przedsiębiorczości, poszanowanie równowagi osobistej oraz uczenie się na podstawie doświadczeń i frustracji.

Ogólnie rzecz biorąc, te punkty widzenia są zbieżne w uznawaniu eko-przedsiębiorczości za podejście biznesowe, które łączy generowanie zysków z głębokim zaangażowaniem w zrównoważony rozwój środowiska, odpowiedzialność społeczną, innowacje i zmianę zachowań. Wiąże się to z przyjęciem praktyk, które minimalizują negatywny wpływ, tworzą pozytywne zmiany i przyczyniają się do bardziej ekologicznej i zrównoważonej przyszłości. Opisy te są całkowicie zgodne z definicją podaną przez UNEP (Program Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska) w Przewodniku po eko-przedsiębiorczości..

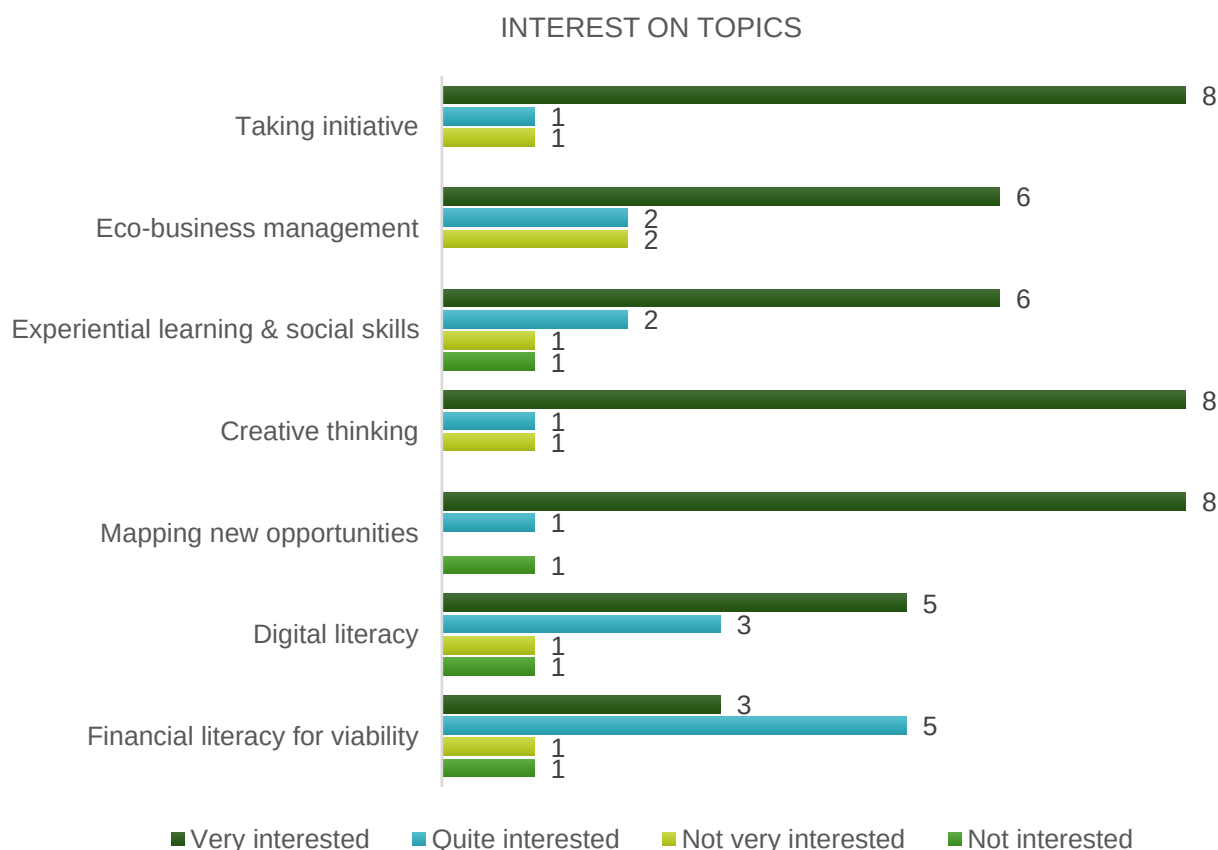
Napotkane wyzwania i sposoby ich przezwyciężenia

Wszyscy eko-przedsiębiorcy, z którymi przeprowadzono wywiady, wspomnieli o wielu problemach, które napotkali od momentu rozpoczęcia działalności. Ponieważ większość z nich działa w różnych sektorach, trudno jest podsumować wspólne trudności, jakie mogą napotkać eko-przedsiębiorcy, ale pojawia się kilka podobieństw:

- Ograniczenia finansowe: tradycyjne źródła finansowania mogą nie być łatwo dostępne dla zrównoważonych inicjatyw, co wymaga od przedsiębiorców zidentyfikowania alternatywnych opcji finansowania i zaradności w poszukiwaniu wsparcia finansowego. Mogą również cierpieć z powodu konkurencji ze strony innych firm. Co więcej, muszą poradzić sobie z dodatkowymi kosztami związanymi ze zrównoważonymi praktykami i znaleźć innowacyjne rozwiązania, które będą zgodne zarówno z wartościami ekologicznymi, jak i rentownością.

- Świadomość i popyt: wymaga to wysiłków na rzecz edukacji i tworzenia świadomości wśród ogółu społeczeństwa, a także budowania popytu rynkowego na zrównoważone rozwiązania.
- Potrzeba zmian systemowych: wymaga zaangażowania różnych podmiotów, usług i instytucji w celu promowania zrównoważonego rozwoju.
- Bariery polityczne i regulacyjne: obowiązkowe jest bycie na bieżąco z istniejącymi przepisami, popieranie zmian w polityce i praca w ramach prawnych w celu napędzania zrównoważonych inicjatyw.
- Ewolucja osobista i zawodowa: rozwój umiejętności, ewolucja sposobu myślenia i dostosowywanie się do zmieniających się okoliczności zostały wymienione jako kluczowe czynniki w pokonywaniu przeszkód.

Program szkolenia eko-przedsiębiorców: tematyka

Z punktu widzenia eko-przedsiębiorców, niektóre tematy są bardziej prawdopodobne, że wzbudzą zainteresowanie młodych NEET.

Na szczycie listy znajdują się:

- Podejmowanie inicjatywy (wyższy wskaźnik, na równi z kreatywnym myśleniem)
- Kreatywne myślenie
- Mapowanie nowych możliwości
- Umiejętności cyfrowe

Następnie, w kolejności, zarządzanie eko-biznesem, uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne oraz umiejętności finansowe. "Kreatywne myślenie" otrzymało najwięcej pozytywnych głosów od wszystkich odbiorców łącznie. Analiza wszystkich odpowiedzi zostanie przedstawiona w części 3/zalecenia.

Eko-przedsiębiorcy mieli możliwość dodania wszelkich tematów, które uważali za ważne. Wielokrotnie wspominali o znaczeniu rozwijania umiejętności miękkich, takich jak radzenie sobie ze stresem, zarządzanie frustracją i umiejętność kwestionowania siebie, ale także pozostawania uczciwym i pielęgnowania swojej pasji.

Rodzaje wsparcia dla tworzenia eko-biznesu

W oparciu o dostarczone referencje, poniżej znajduje się lista różnych rodzajów wsparcia otrzymanego przez eko-przedsiębiorców:

- Wsparcie ze strony przyjaciół i rodziny
- Inkubatory i konsultanci
- Wsparcie psychologiczne
- Tworzenie sieci, współpraca, wsparcie ze strony lokalnych i ekspertów
- Szkolenia i coaching
- Finansowanie (władze lokalne, fundacje, finansowanie społecznościowe...).

Tylko jeden z nich wskazał, że nie chce pracować z innymi ludźmi, ponieważ może to osłabić firmę; inni mówili o znaczeniu bycia otoczonym przez krewnych lub ekspertów.

Ścieżka szkoleniowa i edukacyjna

Większość ankietowanych stwierdziła, że oprócz wstępnych studiów wzięli udział w kursach szkoleniowych specjalizujących się w ich obszarze działalności, takich jak branża pogrzebowa lub ekoturystyka. Większość z nich wzięła również udział w szkoleniach z zakresu umiejętności menedżerskich. Niektórzy podkreślali również znaczenie uczestnictwa w wydarzeniach, takich jak konferencje i warsztaty, aby być na bieżąco z nowymi osiągnięciami i kontynuować naukę, jak Jukub K. z Polski "Te przedsięwzięcia edukacyjne pozwoliły mi być na bieżąco z trendami w branży, poszerzyć moją sieć zawodową i uczyć się od ekspertów w tej dziedzinie".

Eko-przedsiębiorcy: luki i potrzeby

Eko-przedsiębiorcy wspomnieli o licznych kwestiach i potrzebach związanych z lepszym zarządzaniem i rozwojem ich działalności, podsumowanych poniżej:

- Brak wsparcia (ukierunkowane programy pomocowe, które mogłyby zapewnić pomoc finansową, wsparcie techniczne, inicjatywy budowania potencjału, pomoc w znalezieniu finansowania, mentoring...)
- Brak szkoleń (na temat zarządzania projektami, zaangażowania społeczności, zrównoważonego rozwoju w modelu biznesowym, zielonego marketingu, pomiaru wpływu, przepisów środowiskowych, ram prawnych i przepisów...)
- Brak finansowania
- Brak jasnego i wspierającego prawodawstwa
- Brak polityki w zakresie transformacji ekologicznej
- Brak platform sieciowych (do łączenia eko-przedsiębiorców, potencjalnych inwestorów, odpowiednich interesariuszy... na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim,...).

Komentarze te pozwolą nam zastanowić się nad pomocami dydaktycznymi i treściami szkoleniowymi, które pomogą rozwiązać niektóre problemy. Co więcej, wykaz ten może być udostępniony pracownikom socjalnym i młodzieżowym, aby pomóc im zidentyfikować luki w zakresie wsparcia dla młodych ludzi w dziedzinie eko-przedsiębiorczości.

Najważniejsza rada

Eko-przedsiębiorcy mieli wiele rad do zaoferowania młodym ludziom, którzy chcą rozpocząć działalność. Biorąc pod uwagę ich różnorodność i komplementarność, zdecydowaliśmy się nie podsumowywać ich, ale raczej włączyć je do dokumentu:

- "Musisz wiedzieć, czy chcesz zrealizować swój pomysł i czy jesteś gotowy poświęcić wiele rzeczy...". Olivier G - Francja
- "Być w towarzystwie właściwych ludzi, być ciekawym, chodzić i spotykać się z ludźmi, nie pozostawać samemu. Nie masz nieskończonej wiedzy i rozwijasz się dzięki innym. Trzeba być pokornym. Dziś brakuje tego ognia w łańcuchu. Niewiele osób wspiera cię na poziomie

HR. Struktury istnieją, ale nie są dobrze znane. Trzeba być uczciwym, aby im towarzyszyć". Léa R - Francja

- "Powinni szkolić się w dziedzinie finansów i rozwoju organizacyjnego przed podjęciem decyzji". Kovács S i Nagy L - Węgry

- "Przedsiębiorczość zawsze wiąże się z ryzykiem i muszą być cierpliwi." Stavroula T - Grecja

- "Rozwój osobisty, doświadczenie w danej dziedzinie i zdobywanie wiedzy poprzez swoje doświadczenia". Vlastaras T. - Grecja

- "Priorytetowe traktowanie integracji zrównoważonych praktyk w każdym aspekcie ich działalności. Oznacza to uwzględnianie wpływu na środowisko i społeczeństwo na każdym etapie, od pozyskiwania materiałów i procesów produkcyjnych po dystrybucję i gospodarkę odpadami. Znaczenie przeprowadzania dokładnych badań w celu zidentyfikowania innowacyjnych i przyjaznych dla środowiska rozwiązań, które są zgodne z lokalnym kontekstem i wymaganiami rynku. Aktywna współpraca z lokalnymi społecznościami, organizacjami ochrony przyrody i podmiotami rządowymi. Budowanie silnego partnerstwa nie tylko pomaga w tworzeniu pozytywnego wpływu, ale także zwiększa wiarygodność i wsparcie dla firmy. Wreszcie, znaczenie edukacji i podnoszenia świadomości wśród wszystkich pracowników zaangażowanych w działalność". Karolina L - Polska

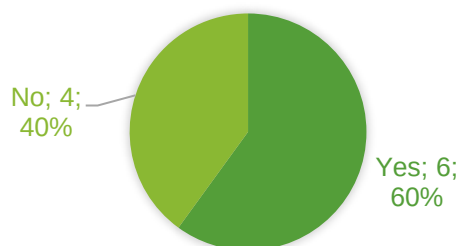
- "Podróżowanie i zdobywanie różnorodnych doświadczeń było integralną częścią mojej podróży jako eko-przedsiębiorcy. Moja pasja do ekoturystyki zaprowadziła mnie do różnych miejsc, pozwalając mi zobaczyć piękno różnych krajobrazów, poznać unikalne kultury i uzyskać wgląd w zrównoważone praktyki na całym świecie. Te doświadczenia podróżnicze nie tylko wzbogaciły mój rozwój osobisty, ale także ukształtowały moją profesjonalną perspektywę odpowiedzialnej turystyki. Jako eko-przedsiębiorca, moje czyny przemawiają głośniejsz niż słowa. Daję pozytywny przykład, wdrażając zrównoważone praktyki w mojej własnej działalności. Od korzystania z materiałów przyjaznych dla środowiska po promowanie redukcji odpadów - bądź liderem w zakresie zrównoważonego rozwoju i inspiruj innych do naśladowania. Pozostań wierny swoim wartościom. W stale rozwijającej się branży ekoturystycznej kuszące może być pójście na kompromis w kwestii zasad zrównoważonego rozwoju, aby zaspokoić potrzeby masowej turystyki. Ważne jest jednak, aby pozostać wiernym swoim wartościom i utrzymywać silne zaangażowanie w odpowiedzialność środowiskową i społeczną. Autentyczność i uczciwość wyróżnią cię i przyciągną podobnie myślących podróżników" Jukub K - Polska

- "Aby uniknąć podejmowania niepotrzebnego ryzyka". Mark V R. - Holandia

- "Młodzi ludzie muszą zdać sobie sprawę, że zrównoważone przedsiębiorstwa nie są podmiotami wolnymi od ryzyka i zawsze istnieje czynnik ryzyka. Dlatego aspirujący eko-przedsiębiorcy muszą unikać niepotrzebnego ryzyka, stworzyć solidny biznesplan i zapewnić finansowanie" Thomas C - Holandia

Jak widzimy, kilku eko-przedsiębiorców nalega na podejmowanie ryzyka, budowanie sieci kontaktów, poznawanie innych praktyk, szkolenia i brak kompromisów (przedkładanie zrównoważonych metod nad prostsze metody, które są mniej zgodne z wartościami firmy). Ta rada będzie cenna podczas opracowywania naszego planu szkoleniowego.

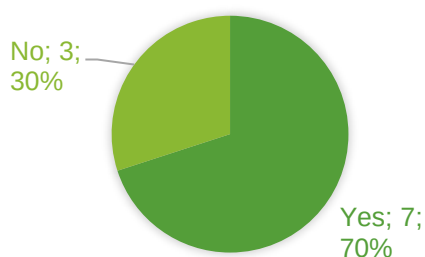
Doświadczenie w zatrudnianiu / pracy z NEETs

Spośród panelu eko-przedsiębiorców, z którymi przeprowadzono wywiady, 6 miało okazję pracować z jednym lub większą liczbą NEET. Spośród nich 2 miało raczej negatywne doświadczenia, powołując się na różne problemy, takie jak motywacja i etyka, ale wierzą, że szkolenie może pomóc im poprawić się w tym obszarze. Jedna z pozostałych 4 osób powiedziała, że jest bardzo zadowolona ze współpracy z NEET (ponad 8 lat dla jednego z nich),

podczas gdy inna powiedziała, że nie może jeszcze wydać oceny (niedawno zatrudniona). Dwie ostatnie osoby nie podały żadnych informacji na temat współpracy z NEET.

Zainteresowanie udziałem w projekcie ECOPRENEETs

Większość respondentów opowiedziała się za testowaniem i uczestnictwem w produktach wytwarzanych przez konsorcjum w ramach projektu EcopreneETs.

3. Zalecenia

Celem tej sekcji jest przedstawienie wstępnych celów oraz dodanie, wniesienie, potwierdzenie lub obalenie działań i zaleceń zapisanych we wniosku o dotację.

3.1. Zalecenia ogólne

3.1.1. Profil docelowy młodzieży NEET

Wszystkie informacje uzyskane w części 1/kontekst i 2/wywiady potwierdzają naszą ideę tworzenia rozwiązań mających na celu wyposażenie NEET i mentorów na rzecz eko-przedsiębiorczości.

Zgodnie z różnymi źródłami dotyczącymi NEET i ich profilu w Europie, wydaje się właściwe, aby skupić się w szczególności na następujących grupach docelowych NEET:

- młodych ludzi w wieku od 15 do 29 lat,
- zwłaszcza dziewczęta,
- z grup szczególnie narażonych;
- o niskim poziomie wykształcenia
- z obszarów wiejskich;
- z brakiem doświadczenia zawodowego.

Wszystkie produkcje muszą uwzględniać trudności, jakie mogą napotkać NEET i mieć na celu usunięcie przeszkód.

W oparciu o wyniki wywiadów jasne jest, że wsparcie oferowane NEET powinno obejmować pomoc w orientacji, zdefiniowanie projektu na przyszłość, zgodnie z ich wartościami i pragnieniami, rozwój umiejętności miękkich i wiedzy oraz wsparcie w zdobywaniu sieci i doświadczenia zawodowego.

Celem jest ponowna mobilizacja NEET poprzez globalny i innowacyjny projekt, poprzez umożliwienie im pracy w dziedzinie, którą się pasjonują (WP2) oraz poprzez zapewnienie, że projekt jest rozpowszechniany poprzez zapewnienie narzędzi wsparcia (WP3) i stworzenie sieci wsparcia eko-przedsiębiorców (WP4).

3.1.2. Strategia komunikacji/rozpowszechniania

W tym przypadku strategia rozpowszechniania skupia się na promowaniu projektu:

- Na poziomie organizacyjnym: pracownicy i współpracownicy z różnych działów, którzy mogą skorzystać z projektu osobiście i zawodowo, trenerzy, osoby pracujące z młodzieżą itp. Na tym poziomie rozpowszechnianie będzie odbywać się wewnętrznie, za pośrednictwem biuletynów, spotkań i seminariów.
- Na poziomie organizacji młodzieżowych: różne ośrodki szkolenia młodzieży, władze lokalne itp., które chcą uczestniczyć w działaniach walidacyjnych lub bezpośrednio dotrzeć do osób poszukujących pracy lub osób pracujących z młodzieżą.
- Na poziomie lokalnym/regionalnym: młodzi NEET (w wieku 18-30 lat) z obszarów wiejskich i miejskich, którzy od dawna nie uczestniczą w rynku pracy i szukają możliwości ponownego zaangażowania się w kształcenie i szkolenie zawodowe. Różne organizacje pozarządowe, ośrodki młodzieżowe, organizacje działające na rzecz świadomości ekologicznej, instytucje szkoleniowe i podmioty zajmujące się kształceniem nieformalnym, które mogą być chętne do przeszkolenia swoich odbiorców w programie EcopreNEETs po wzięciu w nim udziału. Opinia publiczna może również zostać poinformowana o nowych działaniach na rzecz bezrobocia wśród młodzieży i zrównoważonego rozwoju środowiska.
- Na poziomie krajowym władze publiczne, ministerstwa, NA, stowarzyszenia, organy zarządzające itp. mogą skorzystać z informacji o inicjatywie projektu i potencjalnym wykorzystaniu jej wyników.
- Na poziomie europejskim: różne platformy UE (SALTO, EACEA, wyniki projektu Erasmus +, KE), stowarzyszenia, synergie itp. mogą być również dostępne, ponieważ mogą rozpowszechniać wyniki projektu w zaleceniach UE.

Badanie to wykazało, że eko-przedsiębiorczość jest nowym tematem, czasami wciąż nieznanym młodym ludziom i ich pracownikom wspierającym. Jednym z wyzwań będzie zatem szeroka komunikacja i rozpowszechnianie informacji o naszym projekcie, przy jednoczesnym ułatwieniu ich zrozumienia dla wszystkich odbiorców. Rzeczywiście, musimy sprawić, by

terminy były dostępne, być może poprzez dodanie przykładów, zdjęć, rysunków itp. w każdym dokumencie i wsparciu komunikacyjnym.

Ponadto nawiązywanie partnerstw z lokalnymi organizacjami, eko-przedsiębiorstwami i instytucjami edukacyjnymi może ułatwić komunikację i zaangażowanie w projekt, dostęp do dodatkowych zasobów i otworzyć możliwości nawiązywania kontaktów dla NEET zaangażowanych w projekt.

Ponadto właściwe może być zorganizowanie sesji uświadamiających w celu poinformowania młodzieży NEET o podstawowych zasadach eko-przedsiębiorczości, jej korzyściach i pozytywnym wpływie na środowisko. Można również podkreślić możliwości kariery i biznesu, które istnieją w tej dziedzinie, zapraszając eko-przedsiębiorców do rozmowy z nimi.

3.2. Pakiet roboczy 2 "Szkolenie MOOC dla umiejętności ekologicznych"

Wyniki wywiadów potwierdzają, że młodzi NEET chcą więcej szkoleń, aby rozwinąć lub potwierdzić pewne umiejętności miękkie lub wiedzę.

3.2.1. Początkowe cele

Celem jest podniesienie świadomości ekologicznej wśród młodzieży NEET, zwłaszcza z obszarów wiejskich, w kontekście promowania metod uczenia się eko-przedsiębiorczości. MOOC wprowadzi młodych ludzi w świat eko-przedsiębiorczości, koncentrując się na umiejętnościach (przedsiębiorczych i cyfrowych), które muszą posiadać, aby kontynuować karierę w biznesie, a nawet założyć własną eko-firmę. W tym celu opracowane zostaną interaktywne multimedialne materiały szkoleniowe, które będą hostowane w środowisku edukacyjnym zgodnym z xAPI i oferowane publicznie jako Otwarte Zasoby Edukacyjne (OER).

Od samego początku konsorcjum chce podzielić materiały na trzy kluczowe filary:

- Teoria: Ta sesja zawiera przydatne informacje na temat realiów rynku pracy, umiejętności wymaganych do znalezienia pracy oraz znaczenia eko-przedsiębiorczości w firmach. Celem jest dostarczenie młodemu NEET cennej wiedzy, która zwiększy ich szanse na zatrudnienie.
- Praktyka: Ta sesja koncentruje się na roli środowiska w zatrudnianiu młodzieży, wystawiając młode osoby na działania środowiskowe, które będą wyświetlane jako interaktywne zasoby multimedialne w ramach kursu. Ta część będzie wspierać uczestników w wykorzystaniu nowo nabytych umiejętności w praktyce, z naciskiem na przedsiębiorczość ekologiczną i zrównoważoną przedsiębiorczość na obszarach wiejskich. Celem jest zwiększenie umiejętności przedsiębiorczych grupy docelowej przy jednoczesnym zwiększeniu ich świadomości ekologicznej.
- Ocena: Końcowa sesja obejmuje quizy gamifikacyjne, które oceniają umiejętności i wiedzę zdobytą poprzez teorię i praktykę. Pytania samooceny pozwolą uczestnikom kontrolować swoje postępy.

3.2.2. Zalecenia dotyczące platformy

Partnerzy uzgodnili, że dostępność i integracja projektu zostanie zapewniona poprzez:

- Dostęp do informacji bez barier językowych.
- Projektowanie i techniczne dostarczanie informacji docierających do osób niepełnosprawnych.
- Dostosowanie informacji do trudności w uczeniu się
- dostęp do bezpłatnej edukacji niezależnie od czynników społeczno-ekonomicznych i wykształcenia
- Dostęp do zasobów edukacyjnych, które są otwarte dla wszystkich (OER).
- Równe możliwości w edukacji dla grup szczególnie wrażliwych

Rzeczywiście, uzyskane wyniki pokazują, że wielu NEET może mieć słabe punkty w zakresie umiejętności cyfrowych, według samych NEET i pracowników wsparcia. Platforma musi być zatem maksymalnie uproszczona, łatwa w użyciu, aby nie izolować osób, które nie czują się komfortowo z narzędziem. Początkowo wybrana platforma wydaje się zatem właściwym rozwiązaniem. Dobrym pomysłem byłoby również oferowanie wsparcia technicznego i pedagogicznego dla uczestników przez cały czas trwania MOOC, aby mieć pewność, że można odpowiedzieć na pytania i rozwiązać problemy napotkane przez uczestników.

3.2.3. Zalecenia dotyczące metod

Według ankietowanych NEET, MOOC będzie musiał łączyć teorię z praktyką; potwierdza to początkowo dokonany wybór. Co więcej, musi być zabawny i interaktywny, a także osiągalny z domu. Włączenie filmów wideo, quizów, studiów przypadku, dyskusji online, ćwiczeń praktycznych, forów dyskusyjnych itp. może być dobrą radą w promowaniu aktywnego uczenia się i uczestnictwa uczniów. Wreszcie, podzielenie treści MOOC na moduły lub mniejsze jednostki edukacyjne może ułatwić uczniom nawigację i postępy, we własnym tempie i zgodnie z ich dostępnością.

3.2.4. Zalecenia dotyczące zawartości

Jak wykazało niniejsze badanie, dziedzina eko-przedsiębiorczości jest nadal w dużej mierze nieznana młodym ludziom. Jeden z pierwszych obszarów proponowanych treści mógłby zatem koncentrować się na różnych koncepcjach, wyjaśniając obszar działalności, różne zawody itp. Mogłyby one również zawierać relacje wideo eko-przedsiębiorców. Celem byłoby przekazanie młodym ludziom kluczy do zrozumienia tej dziedziny działalności i umożliwienie im jej zdefiniowania.

Ważne będzie również, aby treści umożliwiały młodym ludziom rozwijanie wiedzy i umiejętności miękkich.

W wywiadach, kilka tematów/umiejętności zostało poddanych pod głosowanie każdego z rozmówców, czy to NEET, pracowników pomocniczych czy samych eko-przedsiębiorców. Każdy z tematów/umiejętności otrzymał dość pozytywną odpowiedź i żaden z nich nie wyróżniał się jako wyraźnie pozytywny lub negatywny.

Zaleceniem może być zatem zachowanie wszystkich tych elementów, które są, dla przypomnienia:

- podejmowanie inicjatywy
- zarządzanie eko-biznesem
- uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne
- kreatywne myślenie
- mapowanie nowych możliwości
- umiejętności cyfrowe
- umiejętności finansowe w zakresie rentowności.

Ponadto istotne byłoby dodanie brakujących elementów zidentyfikowanych przez eko-przedsiębiorców w ich własnych szkoleniach:

- Zidentyfikować różne rodzaje dostępnego wsparcia i sposoby jego uzyskania (ukierunkowane programy pomocowe, które mogą zapewnić pomoc finansową, wsparcie techniczne, inicjatywę budowania potencjału, pomoc w znalezieniu finansowania, mentoring...);
- Nauczanie zarządzania projektami, zarządzania ryzykiem, zaangażowania społeczności, zrównoważonego rozwoju w modelu biznesowym, zielonego marketingu, pomiaru wpływu, przepisów środowiskowych, ram prawnych i przepisów,...;
- Nauczyć, jak pozyskiwać fundusze;
- Identyfikacja platform sieciowych (w celu łączenia eko-przedsiębiorców, potencjalnych inwestorów, odpowiednich interesariuszy... na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim...) i wspieranie młodych ludzi w ich integracji.

Jak zasugerowano w sekcji powyżej (metoda), wszystkie te przedmioty i umiejętności mogą być zintegrowane przez NEET dzięki różnym rodzajom szkoleń, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych.

3.3. Pakiet roboczy 3 "Szkolenie trenerów"

3.3.1. Początkowe cele

Ten konkretny WP ma na celu ponowne przeszkolenie wielu trenerów/pracowników młodzieżowych w celu zapewnienia bardziej zrównoważonej i ekoprzedsiębiorczej edukacji dla NEET. W ten sposób partnerzy dążą do zastąpienia niektórych metod szkoleniowych, które okazały się nieskuteczne, a nawet przestarzałe w niektórych przypadkach. Partnerzy

zgodzili się, że zrównoważony rozwój jest kluczem do przyszłości, a eko-przedsiębiorcze nastawienie z pewnością zwiększy szanse NEET na zatrudnienie. Aby jednak NEET mogli rozwinąć eko-przedsiębiorcze nastawienie, ich szkolenie powinno być zaktualizowane i zgodne z dzisiejszymi standardami.

3.3.2. Zalecenia dotyczące metod

Zgodnie z wcześniejszą decyzją (odnoszącą się do wniosku o dotację) i zgodnie z planowaniem osób pracujących z młodzieżą, we wszystkich krajach objętych projektem odbędzie się okres jednogodzinnych seminariów. .

Wybór tego formatu ułatwi uczestnictwo osobom pracującym z młodzieżą, ponieważ ich harmonogram jest często wypełniony i trudno jest im poświęcić kilka dni na szkolenie.

Wyniki wywiadów pokazują, że są oni bardzo zainteresowani tą możliwością, co utwierdza nas w decyzji o oferowaniu narzędzi dla zawodów związanych ze wsparciem młodzieży. Po zakończeniu seminariów lider grupy roboczej, Ecocenter Alapítvány, opracuje broszurę potrzeb dla trenerów, która będzie zawierać wszystkie informacje zebrane w poprzednich fazach grupy roboczej, wraz z dalszymi komentarzami i instrukcjami.

3.3.3. Zalecenia dotyczące zawartości

Podobnie jak szkolenie online dla NEET, szkolenie dla osób towarzyszących młodym ludziom może obejmować połączenie teorii i praktyki.

Początkowo, podobnie jak osoby z grupy NEET, będą one musiały dobrze zrozumieć ten obszar działalności, co obejmuje, różne zawody i metody dostępu do nich. Rzeczywiście, wywiady podkreśliły ten brak wiedzy i potrzebę szkolenia dla NEET i pracowników socjalnych. Ponadto umożliwimy im zapewnienie najlepszego możliwego wsparcia dla NEET, takiego jak np:

- warsztaty pod klucz do prowadzenia z NEET, indywidualnie lub w grupie, w celu rozwijania ich umiejętności miękkich, w tym autonomii i kreatywności, w odniesieniu do ram kompetencji eko-przedsiębiorczych;
- informacje na temat przedsiębiorczości w ogóle, wsparcia dostępnego w każdym kraju oraz tego, jak pomóc młodym ludziom w zakładaniu własnych firm;
- Dzielenie się dobrymi praktykami między osobami pracującymi z młodzieżą i eko-przedsiębiorcami;
- Metody tworzenia sieci, aby umożliwić młodym ludziom budowanie sieci w tej dziedzinie działalności....

3.4. Pakiet roboczy 4 "Inkubacja EcopreNEETs"

3.4.1. Początkowe cele

Ten pakiet roboczy ma na celu opracowanie i promowanie solidnych ram, które będą wspierać młodych NEET w zakładaniu własnej firmy. Celem jest zapewnienie młodym NEET poradnictwa, mentoringu i usług coachingowych, aby pomóc im stać się aktywnymi i konkurencyjnymi na rynku pracy oraz - dlaczego nie - wesprzeć ich w założeniu własnego eko-biznesu. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki wdrożeniu dedykowanych sesji stażowych online. Zgodnie z wynikami warsztatów online i ogólną realizacją projektu, partnerzy będą mapować ulepszenia i dokumentować najlepsze praktyki wdrożone podczas e-staży w ramach procesu ciągłego zaangażowania (CIP). Dokument ten posłuży jako punkt wyjścia dla przyszłych inicjatyw przeciwko bezrobociu i wykluczeniu młodych NEET.

3.4.2. Zalecenia dotyczące metody

Zgodnie z decyzjami podjętymi przez konsorcjum i zapisanymi we wniosku o dofinansowanie, zostaną przeprowadzone dwa działania w celu zapewnienia inkubacji NEET, którzy chcą zostać eko-przedsiębiorcami: po pierwsze, utworzenie e-szkolenia (plan działania wciąż do zdefiniowania). Biorąc pod uwagę, że ankietowani NEET stwierdzili, że jedną z ich głównych słabości jest brak doświadczenia, działanie to wydaje się być dla nich dobrym rozwiązaniem. Musimy być ostrożni, aby upewnić się, że umożliwiamy również rozwijanie umiejętności miękkich poprzez doświadczenie w pracy, które może uzupełniać e-szkolenia. Rozwijanie niektórych umiejętności miękkich wymienionych przez NEET wymaga bezpośredniego

kontaktu i eksperymentowania w rzeczywistych warunkach (autonomia, inicjatywa, umiejętności komunikacyjne, praca zespołowa, radzenie sobie ze stresem, zarządzanie czasem...).

Ponadto, zgodnie ze zobowiązaniami podjętymi przez konsorcjum, działania wymagające udziału grupy docelowej będą organizowane w miejscach o łatwym dostępie, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych. Czynniki, które należy wziąć pod uwagę to

- Miejsce dostępne transportem publicznym
- Windy i podjazdy
- Łazienki dostępne dla osób niepełnosprawnych
- Szkolenie personelu w zakresie poszanowania osób niepełnosprawnych
- Włączenie osoby posługującej się językiem migowym
- Uwzględnione zostaną ograniczenia żywieniowe

Harmonogram i czas trwania działań zostaną zaprojektowane w sposób elastyczny, a dla osób, które nie mogą uczestniczyć w działaniach, zapewnione zostanie uczestnictwo online.

Drugim działaniem jest utworzenie internetowych warsztatów mentorskich z eko-przedsiębiorcami. Wyniki wywiadów z eko-przedsiębiorcami potwierdziły potrzebę działań na rzecz tworzenia sieci, partnerstw i wzajemnego wsparcia, których brakowało na ich ścieżce.

W trakcie wdrażania tego pakietu roboczego będziemy musieli zachować czujność, aby zapewnić, że powiązania między NEET a eko-przedsiębiorcami są naprawdę skuteczne, że tworzone są powiązania i że tworzenie sieci naprawdę pomaga otwierać drzwi dla młodych ludzi.

3.5. Działania następce / ocena

Konsorcjum opracowało plan monitorowania jakości obejmujący wskaźniki ilościowe i jakościowe w celu zapewnienia adekwatności projektu i osiągnięcia jego celów. Poniżej znajduje się przypomnienie tych zobowiązań. Wyniki analizy kontekstowej i wywiadów tylko wzmocniły przekonanie, że konieczne jest opracowanie spójnego planu ewaluacji, umożliwiającego monitorowanie i modyfikację w trakcie realizacji projektu, w celu aktualizacji treści (ponieważ polityka i wsparcie ewoluują regularnie w każdym kraju i na przykład w Europie) i uniknięcia możliwych pułapek.

3.5.1. Wskaźniki jakościowe

Przewiduje się, że co najmniej 70% uczestników, którzy zapoznali się z ustaleniami EcopreNEET, będzie codziennie korzystać z tego portalu w celu uzyskania informacji, komunikacji i utrzymania umiejętności. Partnerstwo zobowiązuje się do monitorowania procesu przez cały czas trwania projektu i po jego zakończeniu. Zostanie to osiągnięte poprzez przegląd i analizę dzienników użytkownika i aktywności portalu, zaprojektowanych w celu zapewnienia przydatnych informacji w zakresie wzorców zachowań, a także liczby unikalnych odwiedzających.

Dodatkowe wskaźniki jakościowe:

- zadowolenie partnerów z koordynacji projektu, jego realizacji, ogólnego postępu i jakości rezultatów (monitorowane co 6 miesięcy za pomocą kwestionariuszy ewaluacyjnych opracowanych przez menedżera ds. jakości)
- zadowolenie partnerów z organizacji i realizacji spotkań międzynarodowych (sprawdzone po każdym spotkaniu za pomocą kwestionariuszy ewaluacyjnych opracowanych przez kierownika ds. jakości)
- zadowolenie uczestników z wydarzeń multiplikacyjnych (monitorowane za pomocą anonimowych kwestionariuszy rozprowadzanych podczas wydarzeń, opracowanych przez menedżera ds. jakości)
- ogólne zadowolenie uczestników z materiałów szkoleniowych (monitorowane za pomocą anonimowych kwestionariuszy rozprowadzanych podczas działań walidacyjnych/pilotażowych).

3.5.2. Wskaźniki ilościowe

- liczba uczestników z grup docelowych przekazujących informacje zwrotne na temat analizy potrzeb
- liczba kluczowych interesariuszy / decydentów politycznych w wydarzeniach multiplikacyjnych
- liczba osób zarejestrowanych w środowisku matchmakingowym
- liczba zaproszeń do udziału w platformach/wydarzeniach UE
- co najmniej 80% pozytywnych informacji zwrotnych w ocenie doświadczenia szkoleniowego podczas działań walidacyjnych
- co najmniej 80% pozytywnych opinii w ocenie szkolenia w zakresie ekoprzedsiębiorczości
- co najmniej 80% pozytywnych opinii w ogólnej ocenie środowiska matchmakingowego
- co najmniej 90% pozytywnych informacji zwrotnych dotyczących ogólnego doświadczenia związanego ze szkoleniem i infrastrukturą
- co najmniej 90% pozytywnych opinii od trenerów i osób pracujących z młodzieżą
- co najmniej 120 uczestników w wydarzeniach multiplikacyjnych
- dotarcie do co najmniej 1800 interesariuszy do końca projektu
- co najmniej 500 obserwujących w mediach społecznościowych i średnio 500 unikalnych użytkowników miesięcznie odwiedzających stronę internetową projektu w ciągu ostatnich 4 miesięcy.

3.6. Zrównoważony rozwój

3.6.1. Początkowe cele

EcopreNEETs nie jest uważany przez partnerstwo za jednorazowy projekt, ponieważ wszyscy partnerzy są już zaangażowani w działania i projekty dotyczące szans na zatrudnienie młodzieży, integracji społecznej i świadomości ekologicznej. Projekt EcopreNEETs został oparty na szeregu istniejących inicjatyw w różnych obszarach związanych z tematyką projektu. W rzeczywistości projekt uzupełnia i współdziała z takimi działaniami, zapewniając jego długoterminową trwałość.

Oprócz faktu, że partnerstwo stworzyło już rozległą sieć interesariuszy, z której można korzystać, wyniki projektu będą nadal rozpowszechniane poprzez różnorodne działania po jego zakończeniu, zgodnie z planami S&P (dzielenie się i promocja) oraz planami eksploatacji. W szczególności środowisko matchmakingowe, które zostanie opracowane na potrzeby projektu, wraz z organizacją e-staży, które będą wymagały aktywnego udziału zainteresowanych stron, pozwoli na stworzenie synergii z organizacjami, które podejmują powiązane inicjatywy. Celem jest ułatwienie transferu wiedzy i doświadczenia między zainteresowanymi stronami, co następnie wpłynie na zalecenia dotyczące nowych polityk i pobudzi nowe inicjatywy.

W ramach partnerstwa zostanie podpisana umowa dotycząca praw własności intelektualnej (IPR), gwarantująca, że partnerzy będą wykorzystywać wyniki projektu po jego zakończeniu. Umowa ta zostanie podpisana przez wszystkich partnerów i będzie zawierać listę możliwych do wykorzystania wyników, wraz z działaniami eksploatacyjnymi i schematami sukcesji.

Poza partnerstwem wszystkie materiały projektowe będą dostępne i swobodnie udostępniane na licencji Creative Commons jako Otwarte Zasoby Edukacyjne (OER). Z drugiej strony, środowisko Matchmaking Environment będzie dostępne jako otwarte oprogramowanie, umożliwiające uczestnikom i zainteresowanym stronom wnoszenie wkładu w potencjalne ulepszenia. Wartością dodaną EcopreNEETs jest to, że zapewni on organizacjom młodzieżowym i instytucjom szkoleniowym wysokiej jakości metodologię szkoleniową i konkretne narzędzia, dzięki czemu będą one mogły rozwijać i ulepszać oferowane przez siebie szkolenia, skierowane do szerszego grona młodych ludzi.

3.6.2. Zalecenia

Jak pokazały wyniki analizy kontekstowej i wywiadów, jedną z pułapek, które należy pokonać, jest ciągła aktualizacja informacji/materiałów.

Konsorcjum będzie zatem musiało znaleźć rozwiązania zapewniające ciągłą aktualizację tych informacji po zakończeniu projektu. Może to obejmować utworzenie nowego projektu lub stworzenie dynamicznej grupy eko-przedsiębiorców, NEET i profesjonalistów

zaangażowanych we wspieranie młodych ludzi, którzy skorzystali z projektu i którzy są gotowi dobrowolnie aktualizować materiały.

Wnioski

Opracowanie niniejszej białej księgi miało kilka ambitnych celów.

Pierwszym z nich było sporządzenie przeglądu sytuacji w zakresie NEET, zatrudnienia i przedsiębiorczości ("zielonej" lub nie) oraz istniejących polityk publicznych w różnych krajach. Raport ten, zilustrowany danymi i mapami, miał dać nam ogólny obraz sytuacji w Europie, zweryfikować nasze początkowe hipotezy i wyciągnąć wstępne wnioski na temat podobieństw i różnic między naszymi różnymi krajami. W tym celu przeprowadziliśmy badania oparte na krajowych i europejskich badaniach oraz oficjalnych danych, które zebraliśmy i przeanalizowaliśmy, aby wyciągnąć wnioski na temat obecnej sytuacji. Okazało się, że sytuacja NEET pozostała kluczową kwestią w następstwie kryzysu zdrowotnego, w większym lub mniejszym stopniu w niektórych krajach, i zawsze była bardziej rozpowszechniona wśród młodych kobiet i na obszarach wiejskich. Stwierdziliśmy również, że wszystkie kraje wprowadziły solidne środki mające na celu przeciwdziałanie bezrobociu wśród młodzieży, zachęcanie do przedsiębiorczości i wspieranie transformacji ekologicznej. Ta obserwacja, dokonana w czerwcu 2023 r., jest migawką w czasie: będzie to oczywiście wymagało od nas bycia na bieżąco z nowymi politykami i badaniami związanymi z naszymi tematami i możliwościami dla naszych grup docelowych.

Drugim celem było spotkanie i przeprowadzenie wywiadów z zaangażowanymi osobami: NEETS, grupą docelową; pracownikami socjalnymi/pracownikami młodzieżowymi, aby uzyskać ich profesjonalny pogląd na potrzeby i cechy NEETS; eko-przedsiębiorcami, aby usłyszeć o ich doświadczeniach i uzyskać ich porady. Wszystko to w celu wsparcia, uzupełnienia i zilustrowania uzyskanych wcześniej informacji. Przeprowadzając wywiady z tymi osobami, uzyskaliśmy również porady dotyczące kolejnych etapów naszego projektu. Ich opinie upewniły nas, że projekt jest dla nich atrakcyjny, zmierza we właściwym kierunku i jest istotny. Zdecydowana większość osób, z którymi rozmawialiśmy, wykazała duże zainteresowanie EcopreNEET, co uzasadniło nasze podejście. W szczególności osoby NEET podzielały silne pragnienie reintegracji (w świecie pracy lub poprzez powrót do edukacji / szkolenia), odzyskania siły do działania i przyczynienia się do bardziej zrównoważonego społeczeństwa. Pracownicy socjalni i młodzieżowi byli również bardzo entuzjastycznie nastawieni do szansy, jaką dawał ten projekt, oraz możliwości przeszkolenia w zakresie wspierania młodych ludzi w kierunku eko-przedsiębiorczości. Dzięki tym wywiadam zebrano dane jakościowe, które potwierdziły potencjał podejścia eko-przedsiębiorczego dla NEET i społeczeństwa jako całości. Ponadto udokumentowano cenne zalecenia, które zostaną włączone do przyszłych projektów. Ich udział i informacje zwrotne będą zarówno kompasem, jak i kluczem do jakości naszych pakietów roboczych oraz rozpowszechniania i trwałości projektu.

Trzecim celem było opracowanie szeregu zaleceń opartych na ogólnych ustaleniach i przeprowadzonych wywiadach, nie tylko dla pakietów roboczych projektu (MOOC do szkolenia w zakresie umiejętności eko-przedsiębiorczych, szkolenia trenerów i inkubatorów EcopreNEETs), ale także dla ogólnej metody pracy projektu, oceny jakości, strategii komunikacji i rozpowszechniania. Opracowaliśmy zestaw zaleceń odnoszących się do każdego z powyższych punktów, pod względem metod i treści. W większości zalecenia te wspierały lub uzupełniały decyzje podjęte wcześniej, gdy projekt był ustrukturyzowany. Na przykład, praca ta pozwoliła nam podkreślić takie kwestie, jak dostępność cyfrowa, elastyczność i zdolność adaptacji, które będziemy musieli wykazać w całym projekcie.

Wreszcie, spełniając wszystkie powyższe cele, niniejsza biała księga powinna ułatwić stworzenie ram umiejętności ekopresiębiorczych, punktu wyjścia do budowy MOOC, kolejnego etapu naszego projektu.

Dlatego wydaje się, że eko-przedsiębiorczość może być rozwiązaniem dla (re)mobilizacji młodych NEET, pod warunkiem, że są wspierani przez pracowników socjalnych i młodzieżowych, w dynamicznej sieci z doświadczonymi eko-przedsiębiorcami. Priorytetem jest również łączenie eko-przedsiębiorców i interesariuszy w celu inspiracji, tak aby NEET mogli wizualizować to, czego się uczą i co czują, oraz porównywać swoje pomysły z profesjonalistami, którzy podjęli ryzyko na rzecz bardziej zrównoważonego społeczeństwa. Z niniejszą białą księgą jako kompasem zapewniającym jakość projektu, konsorcjum EcopreNEETs rozpoczyna przygodę z bardzo wysokimi oczekiwaniami i zobowiązaniem do stworzenia pakietów roboczych, które są istotne, dostępne, innowacyjne i możliwe do przeniesienia.

Referencja

Wprowadzenie

- Eurofound - European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (15.09.2022) [NEETs](#)
- European Commission (22.05.2018) [Situation of young people in the European Union](#)
- International Labour Organisation – ILO Monitor (27.05.2020) [COVID-19 and the World of Work, Fourth edition – Updated Estimates and Analysis](#)
- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- EU - CoE youth partnership (2021) [Young people in rural areas: diverse, ignored and unfulfilled](#)
- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- Eurofound (2021) – Research report - [Impact of COVID-19 in young people in the EU](#)
- Marks E., Hickman C., Pihkala P., Clayton S., Lewandowski E. R., Mayall, E.E., Wray B., Mellor C., van Susteren, L. (The Lancet, 2021) [Young People's Voices on Climate Anxiety, Government Betrayal and Moral Injury: A Global Phenomenon](#)
- European Union (March 2023) [Social entrepreneurship and youth - Eurobarometer survey](#)
- The [Sustainable Development Goals](#) / [2030 Agenda for Sustainable Development](#)

Słowniczek

- Eurofound - European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (15.09.2022) [NEETs](#)
- EU (European Union) and COE (Council of Europe) (October 2019, revised 2021) [Youth policy essentials](#)
- Eurostat [Glossary: Rural area - Statistics Explained](#)
- Publications Office of European Union (2022) [The structure of the European education systems 2022/2023](#)
- OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) [OECD Data Labour force](#)
- Eurostat [Glossary: Employment - Statistics Explained](#)
- Eurostat [Glossary: Unemployment - Statistics Explained](#)
- Eurostat [Glossary: Unemployment - Statistics Explained](#)
- OECD - Ahmad et Seymour (2008) [Definitions of the entrepreneur, entrepreneurship and entrepreneurial activity](#)
- Eurostat [Small and medium-sized enterprises \(SMEs\) - Structural business statistics](#)
- OECD [Inclusive Entrepreneurship](#)
- European Commission [Social economy and inclusive entrepreneurship](#)
- OECD [Social Entrepreneurship in Europe](#)
- OECD [Social entrepreneurship & Social Enterprises](#)
- European Commission [Social enterprises](#)
- OECD [Social entrepreneurship & Social Enterprises](#)

- European Commission [Social economy and inclusive entrepreneurship - Employment, Social Affairs & Inclusion](#)
- Eurofound [Social economy](#)
- OECD [Measuring Green Entrepreneurship | Entrepreneurship at a Glance 2011](#)
- ENI (European Neighbourhood Instrument) CBC (Cross-Border Cooperation) Med(iterranean) - [Eco-entrepreneurship: do you know what it is?](#)
- UNEP (United Nations Environment Programme) [Eco-Entrepreneurship Guide](#)
- OECD iLibrary [Measuring Green Entrepreneurship | Entrepreneurship at a Glance 2011](#)
- European commission [Sustainable development](#)
- RELX – SDG Resource Centre (01.08.21) [Sustainable development—definition and application at European Union \(EU\) level — practice note](#)
- UNDP (United Nations Development Programme) [Sustainable goals - goals by 2030](#)
- European Parliament (Updated: 22.02.2023) [Circular economy: definition, importance and benefits](#)
- Eurostat [Circular economy](#)
- UNEP [Green economy](#)
- European Union – Central Asia Water, Environment and Climate Change Cooperation (WECCOOP) [EU Green Deal](#)
- OECD [Green growth and sustainable development](#)

Europa

- EU - CoE youth partnership (2021) - [Young people in rural areas: diverse, ignored and unfulfilled](#)
- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- Eurostat - Statistics explained (23.05.2023) [Early leavers from education and training](#)
- Eurostat (2021) [Young people aged 15-29 % neither in employment nor in education and training 2011 – 2021](#)
- INSEE (National Institute for Statistics and Economic Studies) FOCUS - n°285 (10.01.2023) [After a peak due to health crisis, the proportion of young neither in employment, nor in education and training is falling again](#)
- Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status \(NEET rates\)](#)
- Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Youth employment by sex, age and educational attainment level](#)
- Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and degree of urbanisation](#)
- Eurostat (Last update: 26.04.2023) [Early leavers from education and training by sex and labour status](#)
- Eurostat - Statistics explained (August 2023) [Youth unemployment](#)
- Eurostat - Leaflet and other brochures (September 2022) [2022 edition Young people in Europe - A statistical summary](#)
- Eurostat - Statistics explained (August 2023) [Participation of young people in education and the labour market](#)
- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- Eurostat - Statistics explained (23.05.2023) [Early leavers from education and training](#)
- European Commission - Youth Wiki (September 2020) [Comparative overviews - Employment and entrepreneurship - Integration in the labour market](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and activities
- European employment strategy - [Youth employment support](#)
- European Commission - European Education Area - Quality education and training for all - [Vocational education and training initiatives](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Skills and qualifications - [European Alliance for Apprenticeships](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and activities
- European employment strategy - [European network of Public Employment Services](#)
- Eurostat regional yearbook 2022 [Youth unemployment rate, 2021 \(% of labour force, people aged 15–29\)](#)

- European Union and OECD- OECD iLibrary (10.12.2019) [Youth self-employment and entrepreneurship activities | The Missing Entrepreneurs 2019: Policies for Inclusive Entrepreneurship](#)
- Eurostat - Statistics explained (July 2023) [Entrepreneurship - Statistical indicators](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Priorities and Activities - European employment strategy - [Social economy and inclusive entrepreneurship](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and Activities - [Delivering on the European Pillar of Social Rights](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Priorities and activities - European employment strategy - [Inclusive entrepreneurship and microfinance](#)
- European Union - EU Youth Strategy - [European Youth Portal - Employment and entrepreneurship](#)
- European Commission - Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs - Entrepreneurship and SMEs - Supporting entrepreneurship - [Erasmus for Young Entrepreneurs](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and Activities - European Employment Strategy - [Entrepreneurship and SMEs Youth employment support](#)
- European Commission - Youth Wiki (September 2020) [Comparative overviews - Employment and entrepreneurship - Measures furthering entrepreneurial competences through non-formal learning](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and Activities - Skills and qualifications - [ALMA \(Aim, Learn, Master, Achieve\)](#)
- European Commission - Employment, Social Affairs & Inclusion - Policies and Activities - Skills and qualifications - [The European Entrepreneurship Competence Framework \(EntreComp\)](#)
- [Europe Sustainable Development Report 2022 - Achieving the SDGs: Europe's Compass in a Multipolar World](#)
- European Commission - Strategy and policy - Priorities - [A European Green Deal - Finance and the Green Deal](#)
- European Commission and OECD - [The Better Entrepreneurship Policy Tool](#)
- EBN (European Business & Innovation Centre Network) [Better Incubation](#)

Francja

- INSEE (National Institute for Statistics and Economic Studies) FOCUS - n°285 (10.01.2023) [After a peak due to health crisis, the proportion of young neither in employment, nor in education and training is falling again](#)
- DARES (Directorate for the animation of research, studies and statistics) Analyses - n°006 (February 2020) [Young people who are neither in education, employment nor training \(NEET\): which profiles and which pathways?](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 17.03.2023) [France- General context](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 17.03.2023) [France - Employment and entrepreneurship](#)
- Ministry of Labour, Employment and Integration – [Youth measures](#)
- INSEE Première - n°1892 (02.02.2022) [Boom in the creation of companies and micro-entrepreneurs in 2021](#)
- INSEE Première - n°1922 (15.09.2022) [Four of ten entrepreneurs were employees before starting their business](#)
- European Commission Youth Wiki (Last update: 17 March 2023) [France - Overview - Employment & Entrepreneurship - Start-up funding for young entrepreneurs](#)
- Bpifrance Création (August 2021) [Networks dedicated to raising awareness of entrepreneurship among young people](#)
- Bpifrance Création (August 2021) [Networks dedicated to support young people](#)
- Bpifrance Création (October 2021) [Support for young people](#)
- Convergences (July 2021) [Social Entrepreneurship – Barometer 2021](#)
- France Active - Survey OpinionWay for France Active (17.02.2022) [1 in 2 young people want to become entrepreneur, and many of them want to start a committed business](#)

- CIDJ#InfoJeunesse (2020) [Green economy environment – Sectors that are recruiting 2019-2020](#)
- Ministry of Labour, Employment and Inclusion (14.05.2018) [Launch of 10,000 training courses for green and greening professions](#)

Węgry

- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- M.O.T.H.E.R. Project (27.01.2022) [The situation of NEET youth in Hungary](#)
- COST European Cooperation in science and technology - COST Action 18213 (December 2020) [Rural NEETs in Hungary – 2009-2019 overview](#)
- European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary – Employment and entrepreneurship](#)
- European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary - General Context](#)
- European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary - Integration of young people in the labour market](#)
- OECD - [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes \(2020\)](#)
- GEM - Global Entrepreneurship Monitor (13.07.2022) [GEM Hungary 2021-2022 National Report](#)
- European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary – Employment and Entrepreneurship](#)
- European Commission - Youth Wiki (Last update: 02.04.2023) [Hungary – Start-up funding for young entrepreneurs](#)
- OECD [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes – Hungary - 2020](#)

Polska

- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- OECD (2020) [Education at a Glance 2021: OECD Indicators - Poland](#)
- Instytut Badan Strukturalnych - Smoter, M. (March 2019) [Not studying or working. A challenge for public policy?](#)
- COST European Cooperation in science and technology - COST Action CA18213 (December 2020) [Rural NEETs in Poland – 2009-2019 overview](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 30.03.2021) [Poland – Employment and entrepreneurship](#)
- OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Poland - 2020](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2021) [Poland – Integration of young people in the labour market](#)
- GEM Consortium – PARP (2022) [Global Entrepreneurship Monitor Poland 2022](#)
- Start-up Poland (2022) [Polish Start-ups 2022](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2021) [Poland – Development of entrepreneurship competence](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 12.01.2021) [Poland - Start-up funding for young entrepreneurs](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 12.01.2021) [Poland – Promotion of entrepreneurship culture](#)
- Ciepielewska-Kowalik, A - Publications Office of the European Union (2020) [Social Enterprises and their ecosystems in Europe, Poland Country Report](#)
- OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Poland - 2020](#)
- Statistics Poland (16.01.2023) [Green economy indicators in Poland 2022](#)

Holandia

- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- OECD [Education at a Glance 2021 : OECD Indicators - Netherlands](#)

- European Commission – Youth Wiki (Last update: 15.07.2021) [Netherlands - General-context](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands – Employment and entrepreneurship](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2022) [Netherlands – Integration of young people in the labour market](#)
- European Commission – EURES (11.07.2022) [Labour market information - Netherlands](#)
- OECD (2020) [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes - The Netherlands 2020](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands - Development of entrepreneurship competence](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 20.11.2020) [Netherlands - Start-up funding for young entrepreneurs](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 31.03.2022) [Netherlands – Promotion of entrepreneurship culture](#)
- OECD [Green growth in action: The Netherlands](#)

Grecja

- Eurostat - Statistics explained (26.05.2023) [Statistics on young people neither in employment nor in education or training](#)
- University of Crete – Department of Political Science – KEPET & KEADIK (2007-2013) [Project Absents Barometer: Detection, categorization and empirical grounding of policy proposals for tackling a new form of social vulnerability: The NEETs \(Young People Not in Education, Employment or Training\)](#)
- International Journal of Humanities and Social Science, Drakaki, M., Papadakis, V., Kyridis, A., & Papargyris, A. (2014) [Young people not in employment, education or training \(NEETs\) in Greece: The impact of the financial crisis and austerity policies. International Journal of Humanities and Social Science](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 17.03.2023) [Greece – Employment & entrepreneurship](#)
- EURES – [Labour Market information - Greece](#)
- European Student Think Tank (07.04.2023) [Youth Unemployment in Greece and the integration of NGEU funds into the new National Strategy](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last update: 23.03.2023) [Greece- Integration of young people in the labour market](#)
- [KnE Social Sciences](#) Athanasios Vasilopoulos, Christos A. Tsitsakis (November 2021) [The Development of Entrepreneurship in Greece – The Aftermath of an Economic Crisis \(Conference paper\)](#)
- IED - Institute of Entrepreneurship Development (18.02.2021) [The Transformation of Greek Entrepreneurship](#)
- AthensLive (22.03.2019) [What about Social Entrepreneurship in Greece?](#)
- OECD - [Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Greece \(2020\)](#)
- CNN Greece (12.04.2021) [Youth Entrepreneurship: 14,800 euro grants - What you need to know](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last Update: 01.09.2022) [Greece - Inclusive programmes for young people](#)
- European Commission – Youth Wiki (Last Update: 23.03.2023) [Greece - Start-up funding for young entrepreneurs](#)
- Institute of Economic and Industrial Research - IOBE (2021) [Factsheet on Green Policies](#)

Załączniki

Siatki wywiadów

NEETs

Profil	- Profil osoby towarzyszącej dla NEET - Wiek - Płeć: kobieta, mężczyzna, agender, bigender, brak binarności, inne, wolę nie mówić) - Miejsce / kraj zamieszkania - Zawód - mentor, trener, pracownik socjalny, pracownik struktury wsparcia / poradnictwa / inkubatora, ... - Doświadczenie (liczba lat przepracowanych w zawodzie - podaj propozycje przedziałów lat) - Reprezentowana struktura - przedmiot / obszar tematyczny - Inne?																																							
NEETs i Eko- przedsiębiorczość	Opowiedz nam o kontekście swojej pracy (wiejskim, miejskim, społecznym i ekonomicznym).																																							
	Jaki jest Twój dokładny związek z NEETs? (Wyjaśnij swoją pracę i powiązanie z NEETs)?																																							
	Jak myślisz, dlaczego NEET pozostają poza rynkiem pracy?																																							
	- Czy na podstawie własnego doświadczenia możesz opisać słabości, które są wspólne dla większości NEET? - Czy na podstawie swojego doświadczenia możesz opisać umiejętności, których brakuje obecnie większości NEET? Czy uważasz, że skorzystałby z programu szkoleniowego w zakresie umiejętności twardych lub miękkich?																																							
	Jakie są Twoim zdaniem możliwości w zakresie umiejętności ekologicznych? Czy wiesz, czym jest eko-biznes?																																							
	- Czy masz prośby od NEET o szkolenie w zakresie eko-przedsiębiorczości lub tworzenia eko-przedsiębiorstwa (lub dziedzin pokrewnych: ekologia, SD ...)? - Czy uważasz, że ta dziedzina szkoleń i/lub pracy może być atrakcyjna dla młodych ludzi? Jeśli tak, to w jakim zakresie (dokładnie) - Czy znasz jakieś programy wsparcia dla NEET, którzy chcą zostać eko-przedsiębiorcami? Jeśli tak, to jakie (dokładnie)																																							
	Czy uważasz, że osoby z grupy NEET byłyby zainteresowane przystąpieniem do programu szkoleniowego w zakresie ekoprzedsiębiorczości? Jeśli tak, czy mógłbyś zasugerować program szkoleniowy, który byłby korzystny dla osób NEET w każdym z poniższych sektorów? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Nie zainteresowani</th><th>Niezbyst zainteresowani</th><th>Całkiem zainteresowani</th><th>Bardzo zainteresowani</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Umiejętności finansowe dla rentowności</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętności cyfrowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Mapowani nowych możliwości</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Kreatywne myślenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Zarządzanie eko-biznesem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Podejmowanie inicjatyw</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		Nie zainteresowani	Niezbyst zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo zainteresowani	Umiejętności finansowe dla rentowności					Umiejętności cyfrowe					Mapowani nowych możliwości					Kreatywne myślenie					Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne					Zarządzanie eko-biznesem					Podejmowanie inicjatyw			
	Nie zainteresowani	Niezbyst zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo zainteresowani																																				
Umiejętności finansowe dla rentowności																																								
Umiejętności cyfrowe																																								
Mapowani nowych możliwości																																								
Kreatywne myślenie																																								
Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne																																								
Zarządzanie eko-biznesem																																								
Podejmowanie inicjatyw																																								

	Inne?					
Uczestnictwo i działania następcze	<i>Nieobowiązkowe</i> Czy mógłbyś ocenić umiejętności cyfrowe swojego NEET? Oceń od 1 do 6. (1 = brak wiedzy i 6 = poziom ekspercki)					
	Czy chcesz być testerem/uczestnikiem projektu EcopreNEETs (inkubator, testowanie MOOCS i szkolenia)?					
Dziękujemy za poświęcony czas i wsparcie naszego projektu						

Osoby towarzyszące dla NEET

Profil	Profil osoby towarzyszącej dla NEET - Wiek - Płeć: kobieta, mężczyzna, agender, bigender, brak binarności, inne, wolę nie mówić) - Miejsce / kraj zamieszkania - Zawód - mentor, trener, pracownik socjalny, pracownik struktury wsparcia / poradnictwa / inkubatora, ... - Doświadczenie (liczba lat przepracowanych w zawodzie - podaj propozycje przedziałów lat) - Reprezentowana struktura - przedmiot / obszar tematyczny - Inne?																																													
NEETs i eko-przedsiębiorczość	Opowiedz nam o kontekście swojej pracy (wiejskim, miejskim, społecznym i ekonomicznym).																																													
	Jaki jest Twój dokładny związek z NEETs? (Wyjaśnij swoją pracę i powiązanie z NEETs)?																																													
	Jak myślisz, dlaczego NEET pozostają poza rynkiem pracy? - Czy na podstawie własnego doświadczenia możesz opisać słabości, które są wspólne dla większości NEET? - Czy na podstawie swojego doświadczenia możesz opisać umiejętności, których brakuje obecnie większości NEET? Czy uważasz, że skorzystałby z programu szkoleniowego w zakresie umiejętności twardych lub miękkich?																																													
	Jakie są Twoim zdaniem możliwości w zakresie umiejętności ekologicznych? Czy wiesz, czym jest eko-biznes? - Czy masz prośby od NEET o szkolenie w zakresie eko-przedsiębiorczości lub tworzenia eko-przedsiębiorstwa (lub dziedzin pokrewnych - ekologii, SD...)? - Czy uważasz, że ta dziedzina szkolenia i/lub pracy może być atrakcyjna dla młodych ludzi? Jeśli tak, to w jakim (dokładnym) zakresie? - Czy znasz jakieś programy wsparcia dla NEET, którzy chcą zostać eko-przedsiębiorcami? Jeśli tak, to jakie (dokładnie)																																													
	Do you think NEETs would be interested in joining an ecopreneurial training program? If yes, could you please give your suggestion for a training program that would be beneficial for NEET individuals in each of the following sectors: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Nie zainteresowani</th><th>Niezbardzo zainteresowani</th><th>Całkiem zainteresowani</th><th>Bardzo zainteresowani</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Umiejętności finansowe dla rentowności</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętności cyfrowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Mapowanie nowych możliwości</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Kreatywne myślenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Zarządzanie eko-biznesem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Podejmowanie inicjatyw</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Inne?</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		Nie zainteresowani	Niezbardzo zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo zainteresowani	Umiejętności finansowe dla rentowności					Umiejętności cyfrowe					Mapowanie nowych możliwości					Kreatywne myślenie					Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne					Zarządzanie eko-biznesem					Podejmowanie inicjatyw					Inne?				
	Nie zainteresowani	Niezbardzo zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo zainteresowani																																										
Umiejętności finansowe dla rentowności																																														
Umiejętności cyfrowe																																														
Mapowanie nowych możliwości																																														
Kreatywne myślenie																																														
Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne																																														
Zarządzanie eko-biznesem																																														
Podejmowanie inicjatyw																																														
Inne?																																														
Uczestnictwo i działania następcze	Nieobowiązkowe Czy możesz ocenić umiejętności cyfrowe NEET? Oceń od 1 do 6.																																													

	(1 = brak wiedzy i 6 = poziom ekspercki)
	Czy chcesz być testerem/uczestnikiem projektu EcopreNEETs (inkubator, testowanie MOOCS i szkolenia)?
Dziękujemy za poświęcony czas i wsparcie naszego projektu	

Eko-przedsiębiorcy

Profil	Profil eko-przedsiębiorcy - Wiek, - Płeć: kobieta, mężczyzna, agender, bigender, brak binarności, inne, wolę nie mówić - Miejsce / kraj zamieszkania - Doświadczenie (liczba lat przepracowanych w dziedzinie eko-przedsiębiorczości) - Doświadczenie zawodowe przed założeniem eko-przedsiębiorstwa - Sektor biznesowy (przedmiot / dziedzina tematyczna) - Czysta technologia, - Zrównoważone rolnictwo, - Ekoturystyka, - Ekologiczne budownictwo, - Gospodarka odpadami i recykling, - Zrównoważona moda, - Żywność i napoje, - Edukacja i szkolenia, - Inne																																													
Eko-przedsiębiorczość	Jaka jest Twoja wizja / definicja eko-przedsiębiorczości? - Jakie są najczęstsze wyzwania związane z karierą ekoprzedsiębiorcy? - Jak pokonałeś te wyzwania? Could you please specify your preferred qualifications for potential employees / colleagues in each of the following sectors (your business sector and overall ecoentrepreneurship): <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>Nie zainteresowani</th><th>Niezbyst zainteresowani</th><th>Całkiem zainteresowani</th><th>Bardzo Zainteresowani</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Umiejętności finansowe dla rentowności</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Umiejętności cyfrowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Mapowanie nowych możliwości</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Kreatywne myślenie</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Zarządzanie eko-biznesem</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Podejmowanie inicjatyw</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Inne?</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> Inne uwagi		Nie zainteresowani	Niezbyst zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo Zainteresowani	Umiejętności finansowe dla rentowności					Umiejętności cyfrowe					Mapowanie nowych możliwości					Kreatywne myślenie					Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne					Zarządzanie eko-biznesem					Podejmowanie inicjatyw					Inne?				
	Nie zainteresowani	Niezbyst zainteresowani	Całkiem zainteresowani	Bardzo Zainteresowani																																										
Umiejętności finansowe dla rentowności																																														
Umiejętności cyfrowe																																														
Mapowanie nowych możliwości																																														
Kreatywne myślenie																																														
Uczenie się przez doświadczenie i umiejętności społeczne																																														
Zarządzanie eko-biznesem																																														
Podejmowanie inicjatyw																																														
Inne?																																														
Szkolenie i wsparcie	O szkoleniach lub wsparciu - Czy otrzymałeś pomoc lub wsparcie przy tworzeniu swojego eko-biznesu? Jeśli tak, to przez kogo i w jaki sposób? - Jakie szkolenia / edukację ukończyłeś? Jeśli nie, w jaki sposób chciałbyś być wspierany? Jakie są luki w eko-przedsiębiorczości, jakie są potrzeby w zakresie - wsparcia - Szkolenia - Ustawy - Programy wsparcia - Sieć Jaka jest Twoja najważniejsza rada dla obiecującego eko-przedsiębiorcy?																																													

Uczestnictwo i działania następcze	Nieobowiązkowe, ale warto wiedzieć Czy kiedykolwiek zatrudniłeś NEET? Jeśli tak, proszę o krótką ocenę jego/jej pracy? Jeśli tak, to czy uważasz, że skorzystałby z programu szkoleniowego?
	Czy chcesz być testerem/uczestnikiem projektu EcopreNEETs (inkubator, testowanie MOOCS i szkolenia)?
Dziękujemy za poświęcony czas i wsparcie naszego projektu	

Transkrypcje wywiadów

	NEETs	Osoby towarzyszące	Eko-przedsiębiorcy
	FRANCJA	FRANCJA	FRANCJA
	WĘGRY	WĘGRY	WĘGRY
	POLSKA	POLSKA	POLSKA
	HOLANDIA	HOLANDIA	HOLANDIA
	GRECJA	GRECJA	GRECJA

Konsorcjum projektowe

Koordynator projektu

Ligue de l'Enseignement Nouvelle Aquitaine (Francja)

[Ligue de l'Enseignement Nouvelle-Aquitaine \(LENA\)](#) jest regionalnym związkiem 12 federacji Ligue de l'Enseignement. Jej celem jest kształcenie odpowiedzialnych obywateli, walka z nierównościami i przyczynianie się do budowy bardziej sprawiedliwego i niezależnego społeczeństwa. LENA jest aktywna w wielu dziedzinach: edukacji, szkoleniach, działaniach kulturalnych, zajęciach na świeżym powietrzu i sporcie, wakacjach i turystyce, wypoczynku społecznym, działaniach edukacyjnych w szkołach i rodzinach, informacjach ekonomicznych, szkoleniach zawodowych i środowisku.

Partnerzy

Atermon B.V. (Holandia)

[Atermon](#) jest firmą informatyczną mocno zaangażowaną w dostarczanie rozwiązań e-learningowych dla różnych kontekstów i grup docelowych. Firma opracowuje inteligentne rozwiązania dla E&T oparte na modelach i technologiach grywalizacji oraz projektuje praktyczne aplikacje i narzędzia wspierające E&T z wykorzystaniem ICT.

Learning Seed (Grecja)

[Learning Seed](#) to skoncentrowana na ludziach organizacja pozarządowa, której celem jest zapewnienie praktycznego wsparcia grupom społecznie wrażliwym i marginalizowanym oraz osobom potrzebującym poprzez oferowanie atrakcyjnych kursów szkoleniowych, które zapewniają równy dostęp do edukacji i możliwości szkoleniowych. Jej celem jest łagodzenie wykluczenia społecznego i aktywizacja społeczeństw obywatelskich poprzez edukację pozaformalną opartą na doświadczeniu.

Ecocenter Alapitvany (Węgry)

)

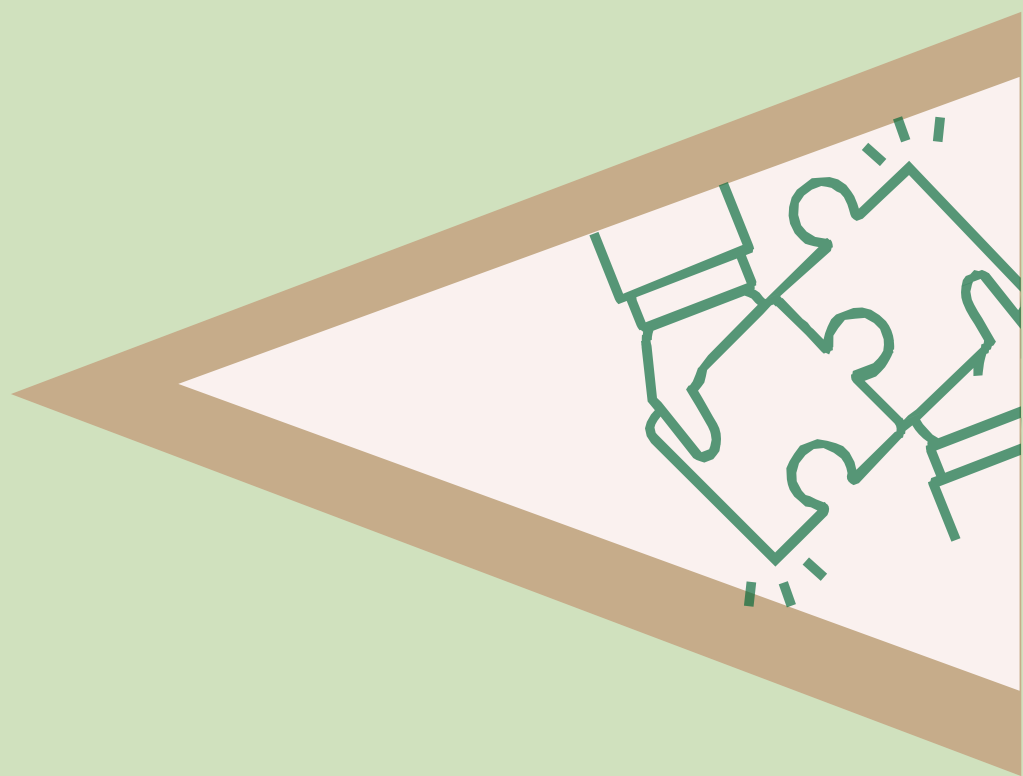

[Ecocenter Alapitvany](#) to fundacja non-profit, która łączy edukację, kulturę, zdrowie i kwestie ekologiczne w celu zapewnienia zrównoważonego i wysokiej jakości stylu życia oraz ochrony środowiska kulturowego i naturalnego. Głównymi działaniami fundacji są edukacja i szkolenia w różnych dziedzinach dla osób indywidualnych, szkół, MŚP i organizacji, a także doradztwo i uznawanie kompetencji w celu powiązania edukacji i kultury ze zrównoważonym i wysokiej jakości stylem życia.

Digicult (Polska)

[Digicult](#) to organizacja IT, która koncentruje się na rozwijaniu różnych metodologii, technik i wiedzy w celu projektowania innowacyjnych, skutecznych i kulturowo wrażliwych podejść. Organizacja tworzy angażujące i zrównoważone doświadczenia w zakresie świadomości kulturowej

**Funded by
the European Union**

Finansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone są jednak wyłącznie poglądami autora (autorów) i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Ani Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności "EcopreNEETs: Zwiększanie umiejętności NEET w zakresie eko-przedsiębiorczości"

Numer projektu: 2022-2-FR02-KA220-YOU-000098683